

2016 metų

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ SPORTO SAUGAUS VARŽYBŲ ORGANIZAVIMO R E G L A M E N T A S

PATVIRTINTA:

LASF SVO komiteto posėdyje

2015 m. lapkričio 27 d.

Protokolo Nr. 2015-02

TURINYS

SKYRIUS	Puslapis
<i>Bendri nuostatai</i>	3
<i>Saugos planas ir priedai</i>	7
<i>Reikalavimai kroso ir ralio-kroso varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	37
<i>Reikalavimai žiedinių automobilių lenktynių trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	42
<i>Reikalavimai automobilių ralio varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	47
<i>Reikalavimai „drago“, greituminio slalomo bei kalnų lenktynių trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	56
<i>Reikalavimai „PRO“ lygos „drift'o“ varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	61
<i>Reikalavimai 4x4 varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	65
<i>Reikalavimai „Super sprinto“, „Ralio sprinto“ varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui</i>	68
<i>Teisėjų ir pareigūnų apranga</i>	75
<i>Medicininė tarnyba.</i>	76
<i>Ligoninių, teikiančių stacionarias chirurgijos ir reanimacijos paslaugas, sąrašas</i>	80
<i>Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba</i>	82
<i>Pavyzdžiai</i>	84

I. Bendri nuostatai

1. Lietuvos automobilių sporto federacijos (toliau - LASF) saugaus varžybų organizavimo komitetas (toliau - SVOK), vadovaudamasis LASF įstatais, Lietuvos automobilių sporto kodeksu (toliau – LASK), Tarptautinių sporto kodeksu, SVOK darbo veiklos nuostatais, ilgamete SVOK narių patirtimi vykdant, dalyvaujant, vertinant automobilių sporto varžybas, paruošia šį „Lietuvos automobilių sporto saugaus varžybų organizavimo reglamentą“, kurio pagrindinis tikslas nurodyti oficialių automobilių sporto varžybų organizatoriams pagrindines varžybų trasų, dalyvių ir žiūrovų saugumo užtikrinimo priemones. Patvirtintas SVOK, šis reglamentas tampa neatskiriama LASK dalimi ir įvardinamas kaip LASK priedas „Lietuvos automobilių sporto saugaus varžybų organizavimo reglamentas“.
2. Organizuojant ir vykdant LASF licencijuojamas varžybas, privaloma laikytis šio reglamento. Asmenys, nesilaikantys Saugaus varžybų organizavimo reglamento nuostatų, asmeniškai atsako už nelaimingus atsitikimus varžybų metu.

II. SVOK veikla ir uždaviniai

SVOK organizuojamas saugų varžybų pravedimą automobilių sporte, atlieka SVOK darbo nuostatuose nustatytas funkcijas.

III. Varžybų Saugos planas

1. Varžybų saugumo užtikrinimo priemonės nustato varžybų Saugos planas (toliau – Saugos planas), parengtas organizatoriaus, vadovaujantis šiuo reglamentu.
2. Visos LASF klasifikuojamos varžybos privalo turėti Saugos planą.
3. Saugos planą patvirtina trasą inspektavęs ir trasos priėmimo aktą ir/ar trasos licenciją pasirašęs SVOK įgaliotas SVOK narys bei kiti asmenys numatyti atskirų sporto šakų priėmimo aktuose ([žr. priedus](#)).
4. Saugos plano rengimas:
 - 4.1 Saugos plano rengimas prasideda nuo privalomų atitinkamų valstybinių institucijų leidimų gavimo organizuoti varžybas tam tikrose teritorijose ar keliuose, nuo suderinimų su saugumą užtikrinančiomis privalomomis tarnybomis (greitosios medicinos pagalba (toliau GMP), priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (toliau PGT), policija, privačiomis saugos tarnybomis, savanoriais ir kt.) ir/ar sutarčių (leidimų) sudarymo su privačiais asmenimis dėl privačių teritorijų ar trasų nuomos.
 - 4.2 Turint III-4.1. p. leidimus ir/ar sutartis, varžybų organizatorius, šiame reglamente arba varžybų organizavimo sutartyje nustatytais terminais (Lietuvos automobilių sporto varžybų organizavimo ir vykdymo taisyklės (toliau-LASVOVT), kreipiasi į SVOK dėl trasos inspektavimo. Kreipdamasis į SVOK, organizatorius arba jo įgaliotas atstovas pateikia Saugos plano projektą.
 - 4.3 SVOK narys (ar keli SVOK nariai), dalyvaujant varžybų organizatoriui, bei trasos savininkui ar jo įgaliotam asmeniui (arba be jo, jeigu trasos nuomos sutartyje ar leidime naudotis trasa yra tai numatyta), inspektuoja trasą vadovaujantis šio reglamento trasos inspektavimo reikalavimais (šio reglamento priedai Nr. [3-10](#)).
 - 4.4 Trasą inspektuojantys asmenys nustatę, jog trasa neatitinka keliamų jai reikalavimų, surašo aktą, kuriame nurodo kokie yra nustatyti trūkumai ir nustato terminus trūkumams pašalinti. Inspektuojantis asmuo, ne vėliau kaip per dvi kalendorines dienas nuo trasos inspektavimo, akto kopiją su nustatytais trūkumais nusiunčia atitinkamos sporto šakos komitetui. Trasos trūkumų pašalinimo terminai privalo būti nustatyti varžybų organizavimo sutartyje.

- 4.5 Nepašalinus trasos priėmimo akte nurodytus trūkumus per nustatytą terminą, atitinkamos sporto šakos Komitetas privalo atšaukti numatytas varžybas arba jas atidėti ir teikti Tarybai teikimą skirti varžybų organizatoriui baudą numatytą varžybų organizavimo sutartyje arba LASK 153 str.
- 4.6 Asmenys priėmę trasą ir/ar išdavę (pasirašę) Trasos licenciją nesilaikant SVO reglamento keliamų reikalavimų, neša visą atsakomybę už varžybų metu padarytą žalą dalyvių ar žiūrovų sveikatai ar gyvybei.

5. Privalomos Saugos plano dalys:

- 5.1 Turinys.
- 5.2 Oficialių varžybų asmenų sąrašas (pareigos, vardas pavardė, kontaktinis telefonas)
- 5.3 Varžybų organizavimo schema
- 5.4 Varžybų saugumo ryšio organizavimo schema
- 5.5 Privalomų valstybinių institucijų, privačių teritorijų savininkų suderinimų protokolas.
- 5.6 Trasos priėmimo aktas.
- 5.7 Varžybų civilinės atsakomybės draudimo poliso kopija.
- 5.8 Trasos licencija.
- 5.9 Varžybų saugumą užtikrinančių tarnybų adresai, telefonai, atsakingi asmenys bei jų kontaktai bei dislokacijos grafikas kiekvienai tarnybai atskirai.
- 5.10 Trasos schemeje naudojamų sutartinių ženklų aiškinimas.
- 5.11 Trasos(ų) schemas.
- 5.12 Nelaimingų atsitikimų tyrimo komisijos sudėtis ir funkcijos.
- 5.13 Jeigu į varžybas yra kviečiami savanoriai atlikti tam tikras pareigas, privalo būti jų instrukcijos tekstas, savanorių sąrašas ir jų susipažinimo su instrukcija patvirtinantys parašai. Instruktažą savanoriams praveda varžybų vadovas ir/ar varžybų trasos ir saugumo viršininkas.

Saugos plano priedai:

- 5.14 [Uždaros trasos priėmimo aktas](#) Uždaros trasos priėmimo aktas.
- 5.15 Laikinos trasos priėmimo aktas.
- 5.16 Autoralio trasos priėmimo aktas.
- 5.17 Varžybų organizavimo schema.
- 5.18 Varžybų saugumo ir ryšio organizavimo schema.
- 5.19 Saugumo ryšio organizavimo schema.
- 5.20 Greičio ruožo saugos plano schema.
- 5.21 Tyrimo komisija nelaimingo atsitikimo atveju.
- 5.22 Pranešimas apie nelaimingą atsitikimą.
- 5.23 Oficialių asmenų, teisėjų ir tarnybų veiksmų planas, įvykyje nukentėjus žmonėms.
- 5.24 Nelaimingo atsitikimo varžybose aktas.
- 5.25 Ekipažo veiksmų planas sustojimo, avarijos ar įvykio greičio ruože atveju.
- 5.26 Žinios apie įvykusias traumas, susirgimus bei suteiktą medicinos pagalbą.
- 5.27 Transporto priemonės techninės apžiūros aktas.
- 5.28 Teisėjų postų, medicinos ir gelbėjimo tarnybų bei apsaugos pareigūnų dislokacijos schema.
- 5.29 Pavyzdinė pavojingų trasos vietų aptvėrimo schema.
- 5.30 Sutartiniai ženklai

5.30.1 Saugos ir „nulinių“ automobilių važiavimo grafikas, maršrutinė kortelė.

PASTABA: Pilnai sukomplektuotas „Saugos planas“ varžybų organizavimo sutartyje numatytu laiku turi būti pateiktas LASF ir paruošti egzemplioriai oficialiems asmenims. Saugos plano priedai bei visos instrukcijos privalo būti kaip atskiras dokumentas, siekiant saugaus varžybų vykdymo.

Varžybas aptarnaujančioms tarnyboms:

- 1) Priešgaisrinei ir medicinos tarnybai pateikiamas sudarytas Saugos planas sudarytas iš:
 - a) trasos žemėlapiu, kuriame nurodyti evakuaciniai ar intervenciniai keliai,
 - b) oficialių žmonių sąrašo, atsakingų už saugų varžybų pravedimą su jų kontaktais,
- 2) Trasos saugumo viršininkui ir jo pavaduotojui ralyje/ ralyje-sprinte pateikiamas sudarytas Saugos planas iš:
 - a) ralio žemėlapiu;
 - b) kiekvieno GR saugo plano su žemėlapiu;
 - c) spec. Tarnybų judėjimo grafikas su atsakingų asmenų kontaktais;
 - d) Saugos plano priedų [8.20](#), [8.31](#).

IV. Reikalavimai ruošiant automobilių sporto varžybų trasas

Reikalavimai ruošiant atskirų automobilių sporto šakų trasas, išdėstyti šio reglamento prieduose Nr.1-7

V. Būtinios priemonės varžybų vykdymo saugos užtikrinimui

V.I Rengiant varžybas, privaloma numatyti priemones varžybų dalyvių, teisėjų ir žiūrovų saugumui užtikrinti, t.y.:

1. tinkamas varžybų vietos parinkimas ir trasos paruošimas;
2. tvarka ir drausmė varžybų metu;
3. patikimas ryšys trasoje;
4. medicininis aprūpinimas varžybų metu;
5. priešgaisrinių sąlygų užtikrinimas;
6. trasoje naudojamas tinkamas inventorių;
7. tinkamas gelbėjimo tarnybos darbas.

V.II Už varžybų saugumo užtikrinimą yra atsakingas varžybų vadovas, trasos ir saugumo viršininkas. Šio reglamento prieduose numatytais atvejais varžybų trasos ir saugumo viršininko pareigas gali eiti varžybų vadovas.

VI. Trasų inspektavimas

1. Trasos inspektavimas yra privalomas.
2. Trasos yra skirstomos į Stacionarias uždaras, Laikinąsias uždaras trasas, Trasas einančias bendro naudojimo keliais:
 - Uždaros trasos – tai specialiai automobilių sportui skirti stacionarūs statiniai.

- Laikinos trasos – tai uždarnos trasos, kurios laikinai įkuriamos uždaroje teritorijoje (aikštelės, žemės ar miško sklypai, bendro naudojimo kelio atkarpa ar kiti statiniai) ir laikinai pritaikomos automobilių sporto varžyboms.
- Trasos einančios bendro naudojimo keliais - tai trasos, kurios eina bendro naudojimo keliais ir kurių atkarpos uždaromos automobilių sporto varžyboms.

Trasos inspektuojamos:

- Stacionarioms uždaroms trasoms prieš pirmas metų varžybas, išskyrus atvejus, kai SVOK nusprendė, kad trasos licencija galioja ilgiau nei vienerius metus.
- Trasoms, kurios eina bendro naudojimo keliais, prieš kiekvienas varžybas.
- Laikinos uždarnos trasos prieš kiekvienas varžybas.
- Papildoma trasos inspekcija gali būti skiriama atskiros sporto šakos Komiteto arba SVOK sprendimu arba Organizatoriaus prašymu.

Trasos inspektavimas neatliekamas, jei nepateiktas trasos pasas arba priėmimo aktas ir saugos plano projektas.

Organizatorius privalo užtikrinti, kad inspektavimo metu trasoje nebūtų pašalinių asmenų ir automobilių eismo, išskyrus atvejus, kai trasa sutampa su visuomeninio naudojimo keliu.

Trasos inspektavimas privalo būti atliekamas laikantis šio reglamento prieduose nustatytų terminų.

VII. Saugaus varžybų vykdymo kontrolė

Saugaus varžybų organizavimo kontrolę gali vykdyti saugaus varžybų organizavimo (SVO) delegatas. SVO delegatas- tai ne mažesnę, kaip pirmą teisėjo kategoriją turintis asmuo ir išklausęs kasmetinį SVO komiteto rengiamą seminarą. Jo kandidatūra yra tirtinama SVO komitete. Jo pagrindinė funkcija stebėti kaip laikomasi SVO reglamente nustatytų varžybų saugumo reikalavimų, parengti ataskaitą ir ją pateikti atitinkamos sporto šakos Komitetui.

Varžybų metu SVO delegatas vertina:

- ar faktinis trasos paruošimas atitinka inspektavimo metu buvusią būklę;
- ar pašalinti inspektavimo metu nustatyti trūkumai;
- ar įgyvendintos saugos plane numatytos dalyvių ir žiūrovų saugumo užtikrinimo priemonės.
- SVO delegatas privalo varžybų metu informuoti apie pastebėtus trūkumus Varžybų vadovą ir Sporto komisarų, kurie turi nuspręsti apie tolimesnį varžybų vykdymą.
- SVO delegatas, nepriklausomai nuo varžybų saugumo viršininko ar komisarų sprendimo, gali priimti sprendimą atidėti varžybų startą ar jų dalį (greičio ruožą) 30 min jei trasa neatitinka SVO reglamento reikalavimų ir/ar Saugos plano. Apie sprendimą delegatas nedelsiant informuoja varžybų vadovą žodžiu, išvardinant priežastis. Šis sprendimas yra neskundžiamas. Po 30 min SVO delegatas įvertina situaciją ir nedelsiant informuoja varžybų vadovą.

VIII. SVO reglamento priedai:

[Priedas Nr. 1. Reikalavimai kroso, raly-kroso lenktynių trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 2. Reikalavimai žiedinių automobilių lenktynių trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 3. Reikalavimai automobilių ralio varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 4. Reikalavimai „drago“, greituminio slalomo bei kalnų lenktynių trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 5. Reikalavimai „PRO“ lygos „drift“o“ varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 6. Reikalavimai 4x4 varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 7. Reikalavimai „Super sprinto“ varžybų trasoms ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 8. Teisėjų ir pareigūnų apranga ir saugiam varžybų pravedimui.](#)

[Priedas Nr. 9. Medicinos tarnyba.](#)

[Priedas Nr. 10. Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.](#)

SVO reglamento priedai yra neatsiejama SVO reglamento dalis.

SVO reglamentas įsigalioja nuo 2015 metų gruodžio 1 d.

Suderinta:

LASF generalinė sekretorė

Renata Burbulienė

2015 m. lapkričio 30 d

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ SPORTO FEDERACIJA

UŽDAROS TRASOS PRIĖMIMO AKTAS

2016 m. _____ mėn. _____ d.

I. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE TRASĄ

1.1 Trasos pavadinimas ir adresas _____
_____ Organizatoriaus,
eksploatuojančio trasą, pavadinimas, adresas ir kontaktai _____

Artimiausias miestas _____

1.2 Trasos tipas ir paskirtis _____

1.3 Varžybas sankcionuojanti organizacija _____

1.4 Trasos savininkas (tame tarpe ir žemės ploto) _____

1.5 Pagrindinė trasos charakteristika:

- Trasos ilgis _____ m;
- Maksimalus trasos plotis _____ m;
- Minimalus trasos plotis _____ m;
- Trasos padengimo tipas _____

II. PAPILDOMA INFORMACIJA APIE TRASĄ (nereikalingą išbraukti)

2.1 Trasos planas (1/1000 mastelyje) pridedamas	Taip/Ne
2.2 Privažiavimo prie trasos schema (pridedama).	Taip/Ne
2.3 Vietos prie trasos išlygintos ir išvalytos nuo stambių akmenų.	Taip/Ne
2.4 Trasa atitverta teisingai ir saugiai.	Taip/Ne

Teisėjų postai trasoje:

Posto Nr.	Teisėjų skaičius	Vėliavų skaičius					
		Dryžuota	Geltona	Balta	Žalia	Raudona	Mėlyna
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

2.5 Trastos talpa

Automobilių grupė, klasė	Trastos talpa	
	Startuojant iš eigos	Startuojant iš vietos
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

2.6 Trastos atitvarai ir specialios žiūrovų saugumo priemonės nurodytos plane ir susideda iš:

_____ metalinių atitvarų;
_____ medinių atitvarų;
_____ vielinio tinklo;
_____ padangų atitvarų;
_____ kitų saugos priemonių (kokių).

2.7 Medicininė tarnyba:

Greitosios pagalbos automobilių skaičius _____

Reanimobilis _____ Taip/Ne

Vyriausiasis varžybų gydytojas turi telefoninį ryšį su ligonine _____ Taip/Ne

Artimiausios ligoninės adresas ir telefonas _____

Atstumas iki artimiausios ligoninės _____

Pirmos medicininės pagalbos punktų, aptarnaujančių žiūrovus, skaičius _____

2.9 Priešgaisrinė-gelbėjimo tarnyba:

PGT automobilių skaičius _____

Gelbėjimo įranga _____ Taip/Ne

Gesintuvų skaičius:

- Trasoje _____
- Uždaramė parke _____
- Dalyvių parke _____
- Kitose vietose _____

2.10 Kitos tarnybos, užtikrinančios saugą: _____

2.11 Ar uždaro parko kieta danga _____ Taip/Ne

2.12 Ar įmanoma signalizacija _____ Taip/Ne

2.13 Ar yra izoliuota remonto zona _____ Taip/Ne

2.14 Ar yra saugi zona suvirinimui _____ Taip/Ne

2.15 Techninė komisija:

Ar techninės apžiūros zona yra saugoma _____ Taip/Ne

Ar techninė apžiūra atliekama patalpoje _____ Taip/Ne

2.16 Ar teisingai pastatytos svarstyklės ir ar jos turi patikrinimo dokumentą _____ Taip/Ne

2.17 Ar yra gerai aptvertas:

Uždaras parkas Taip/Ne

Dalyvių parkas Taip/Ne

2.18 Kitos tarnybos privalo būti išdėstytos stacionariose patalpose. Jeigu jų nėra nurodykite išdėstymo vietas.

Sekretoriatas ir administracinių patikrinimų vieta Taip/Ne

Varžybų valdymo postas Taip/Ne

Chronometravimo ir ratų skaičiavimo postas Taip/Ne

Patalpa su telefonu, faksu ir interneto ryšiu skirta komisarams Taip/Ne

Medicinos postas Taip/Ne

Spaudos centras Taip/Ne

Komentatorius Taip/Ne

2.19 Žiūrovai:

Ar pažymėtos žiūrovų zonos ir užtikrintas saugumas, kad žiūrovai nepatektų į trasą ir pavojingas vietas.

Taip/Ne

Ar yra tribūnos

Taip/Ne

Vietų skaičius tribūnose _____

2.20 Ar yra dalyvių ir žiūrovų buvimo vietose maitinimo punktai ir tualetai Taip/Ne

Maitinimo punktų skaičius _____

Tualetų skaičius _____

2.21 Automobilių stovėjimo vietos

Ar yra pakankamas kiekis atskirų aikštelių:

Oficialiems asmenims Taip/Ne

Dalyviams Taip/Ne

Žiūrovams Taip/Ne

2.22 Įrengtos saugios dalyvių stovyklavietės Taip/Ne

2.23 Papildoma informacija:

Uždaro trasos priėmimo aktą užpildė varžybų organizatorius arba jo įgaliotas asmuo: _____

(vardas, pavardė, parašas)

Trasos inspektavimo data _____

Komisija: SVO komiteto atstovas

Sporto šakos komiteto narys

Varžybų Organizatorius

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ SPORTO FEDERACIJA

LAIKINOS TRASOS PRIĖMIMO AKTAS

I. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE TRASĄ

- 1.1. Varžybų pavadinimas _____
- 1.2. Organizatoriaus pavadinimas, adresas ir kontaktai _____
- 1.3 Varžybas sankcionuojanti organizacij _____
- 1.4 Rajonai, kurių keliais vyks varžybos _____
- 1.5 Pagrindinė trasos charakteristika
- Bendras trasos ilgis _____ km;
 - Tame sk. asfalto _____ km, žvyro _____ km;

II. PAPILDOMA INFORMACIJA APIE TRASĄ (Nereikalinga išbraukti)

- 2.1. Saugos planas ir trasos schema (1/100 000 mastelyje) pridedami. Taip/Ne
- 2.2 Varžybų trasos atitvėrimas numatytas teisingai ir saugiai. Taip/Ne
- 2.3. Teisėjų postų skaičius: _____
- 2.4. Medicininė tarnyba
- Greitosios pagalbos automobilių skaičius _____
- Reanimobilis Taip/Ne
- Sraigtasparnis Taip/Ne
- Vyriausiasis varžybų gydytojas turi telefoninį ryšį su ligoninėmis Taip/ Ne
- Atstumas iki artimiausios ligoninės _____ km
- Artimiausių ligoninių adresai ir telefonai _____
- 2.5. Priešgaisrinė-gelbėjimo tarnyba :
- PGT automobilių skaičius _____
- Gelbėjimo įranga Taip/Ne
- Gesintuvų skaičius _____

Starto ir finišo teisėjų postuose	_____
Tarpiniuose radijo ryšio postuose	_____
Serviso parkuose	_____
Kuro pylimo zonose	_____
2.6. Kitos tarnybos, užtikrinančios saugą :	
Policijos pareigūnų skaičius trasoje	_____
Saugos pareigūnų skaičius trasoje	_____
2.7. Saugos plane nurodyti evakuaciniai maršrutai	Taip/Ne
2.8. Kitos saugos priemonės:	
2.9. Techninė komisija:	
Ar bus atliekama patalpoje	Taip/Ne
Ar tech. apžiūros zona bus saugoma	Taip/Ne
2.10. Uždarų parkų (UP) skaičius	_____
Ar UP bus izoliuoti?	Taip/Ne
Ar UP bus saugomi	Taip/Ne
2.11. Serviso parkų skaičius	_____
Ar serviso parkai bus izoliuoti	Taip/Ne
Ar jie bus saugomi	Taip/Ne
Ar bus saugi zona suvirinimui	Taip/Ne
Ar kieta serviso parkų danga	Taip/Ne
Ar numatyta parkuose med. tarnyba	Taip/Ne
Ar numatytas parkuose radijo ryšys	Taip/Ne
Ar numatytas pakankamas tualetų skaičius	Taip/Ne
2.12. Kuro pylimo zonų skaičius:	_____
Ar kuro pylimo zonos bus izoliuotos	Taip/Ne
Ar nurodytas atitinkamų ženklų pastatymas	Taip/Ne
Ar numatytas zonose radijo ryšys	Taip/Ne
Ar pasiruošta pagal priešgaisrinio saugumo reikalavimus	Taip/Ne
2.13. Žiūrovai:	
Ar saugumo plane pažymėtos pavojingos vietos	Taip/Ne

Ar saugumo plane pažymėtas žiūrovų zonos

Taip/Ne

Ar teisingai numatytas jų aptvėrimas

Taip/Ne

Apsaugos pareigūnų skaičius žiūrovų zonose

2.14. Papildoma informacija:

Laikinos trasos priėmimo aktą užpildė varžybų organizatorius arba jo įgaliotas asmuo:

(vardas, pavardė, parašas)

Trasos inspektavimo data _____

3. Komisija

- 1 SVO k-to atstovas _____
- 2 Atitinkamos sporto šakos komiteto narys _____
- 3 Varžybų organizatorius _____

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ SPORTO FEDERACIJA
AUTORALIO TRASOS PRIĖMIMO AKTAS

I. PAGRINDINĖ INFORMACIJA APIE TRASĄ

- 1.1 Ralio pavadinimas _____
- 1.2 Organizatoriaus pavadinimas, adresas ir kontaktai _____
- 1.3 Varžybas sankcionuojanti organizacija _____

1.4 Rajonai, kurių keliais vyks varžybos _____

1.5 Pagrindinė trasos charakteristika

- Bendras trasos ilgis _____ km;
- Greičio ruožų skaičius _____
- Bendras greičio ruožų ilgis _____ km;
- Tame sk. asfalto _____ km, žvyro _____ km;
- Bendras GR ilgis iki pirmo regroupingo _____ km.

II. PAPILDOMA INFORMACIJA APIE TRASĄ

(nereikalinga išbraukti)

2.1 Saugos planas ir trasos schema (1/100 000 mastelyje) pridedami.	Taip/Ne
2.2 Greičio ruožų atitvėrimas numatytas teisingai ir saugiai.	Taip/Ne
2.3 Teisėjų postų skaičius:	
• GR startai, finišai	_____
• GR tarpiniai ryšio postai	_____
Tame skaičiuje su papildoma med. Tarnyba	_____
2.4 Medicininė tarnyba	
Greitosios pagalbos automobilių skaičius	_____
Reanimobilis	Taip/Ne
Sraigtasparnis	Taip/Ne
Vyriausiasis varžybų gydytojas turi telefoninį ryšį su ligoninėmis	Taip/Ne
Atstumas iki artimiausios ligoninės	_____ km
Artimiausių ligoninių adresai ir telefonai _____	
_____	
_____	

2.5 Priešgaisrinė-gelbėjimo tarnyba :

PGT automobilių skaičius	_____
Gelbėjimo įranga	Taip/Ne
Gesintuvų skaičius:	_____
Starto ir finišo teisėjų postuose	_____
Tarpiniuose radijo ryšio postuose	_____
Serviso parkuose	_____
Kuro pylimo zonose	_____
2.6 Kitos tarnybos, užtikrinančios saugą :	
• Policijos pareigūnų skaičius trasoje	_____
• Saugos pareigūnų skaičius trasoje	_____
2.7 Saugos plane nurodyti intervenciniai ir evakuaciniai maršrutai	Taip/Ne
2.8 Kitos saugos priemonės: _____	
2.9 Techninė komisija:	
Ar bus atliekama patalpoje	Taip/Ne
Ar tech. apžiūros zona bus saugoma	Taip/Ne
2.10 Uždarų parkų skaičius	_____
Ar jie bus izoliuoti?	Taip/Ne
Ar jie bus saugomi	Taip/Ne
2.11 Serviso parkų skaičius	_____
Ar serviso parkai bus izoliuoti	Taip/Ne
Ar jie bus saugomi	Taip/Ne
Ar bus saugi zona suvirinimui	Taip/Ne
Ar kieta serviso parkų danga	Taip/Ne
Ar numatyta parkuose med. tarnyba	Taip/Ne
Ar numatytas parkuose radijo ryšys	Taip/Ne
Ar numatytas pakankamas tualetų skaičius	Taip/Ne
2.12 Kuro pylimo zonų skaičius:	_____
Ar kuro pylimo zonos bus izoliuotos	Taip/Ne
Ar nurodytas atitinkamų ženklų pastatymas	Taip/Ne
Ar numatytas zonose radijo ryšys	Taip/Ne
Ar pasiruošta pagal priešgaisrinio saugumo reikalavimus	Taip/Ne
2.13 Žiūrovai:	
Ar saugumo plane pažymėtos pavojingos vietos	Taip/Ne
Ar saugumo plane pažymėtas žiūrovų zonos	Taip/Ne

Ar teisingai numatytas jų aptvėrimas

Taip/Ne

Apsaugos pareigūnų skaičius žiūrovų zonose

2.14 Papildoma informacija:

Autoralio trasos priėmimo aktą užpildė varžybų organizatorius arba jo įgaliotas asmuo:

(vardas, pavardė, parašas)

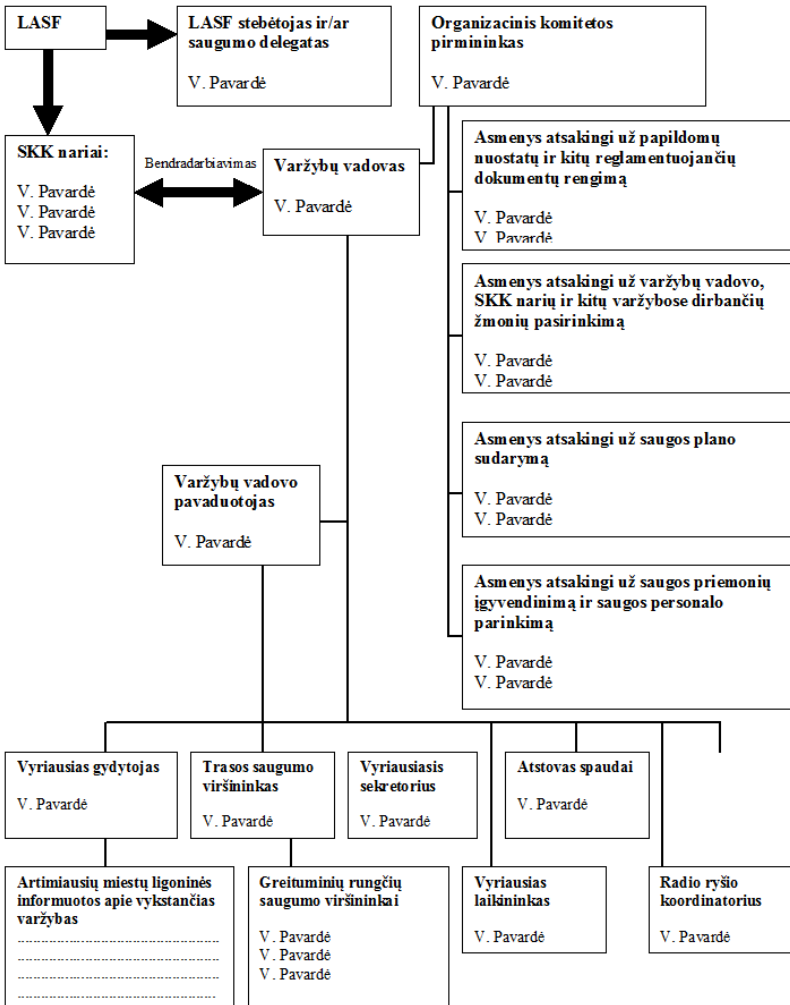
Akto surašymo data _____

Komisija: 1. SVO k-to atstovai _____

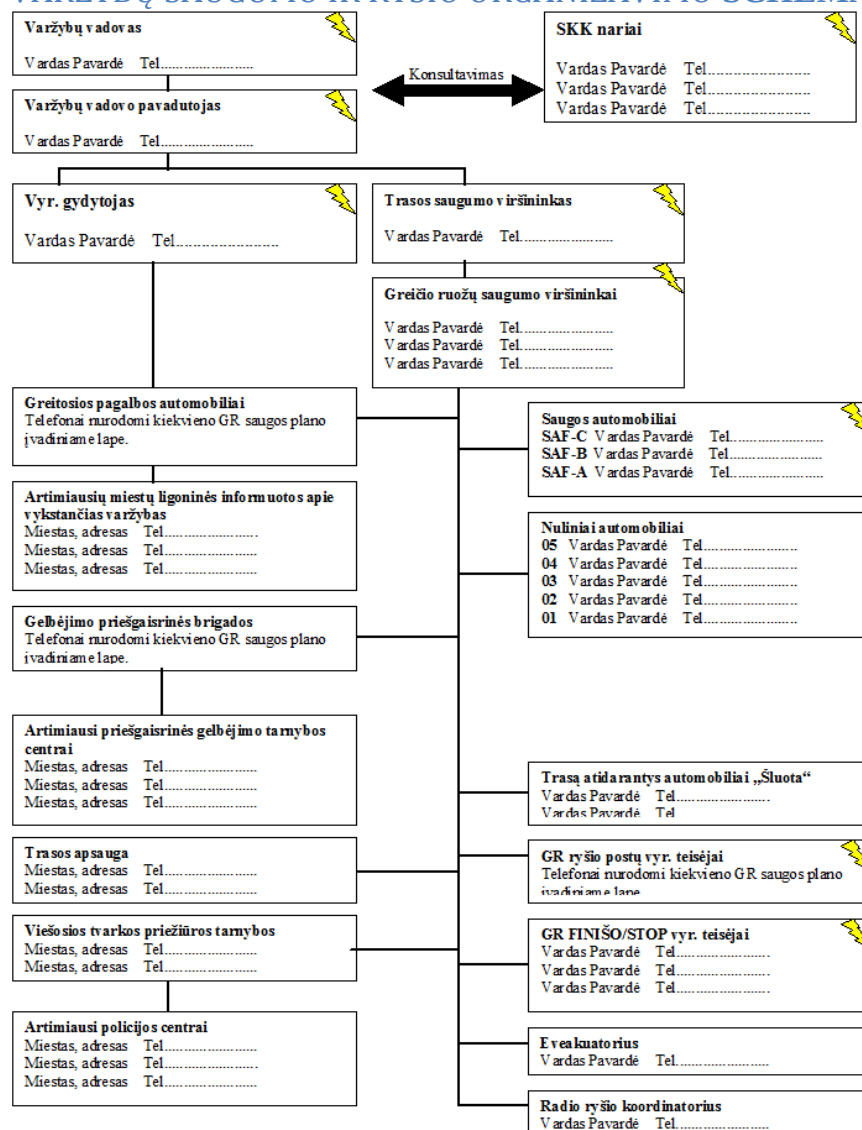
2. Ralio k-to atstovas _____

3. Varžybų organizatorius arba jo įgaliotas asmuo _____

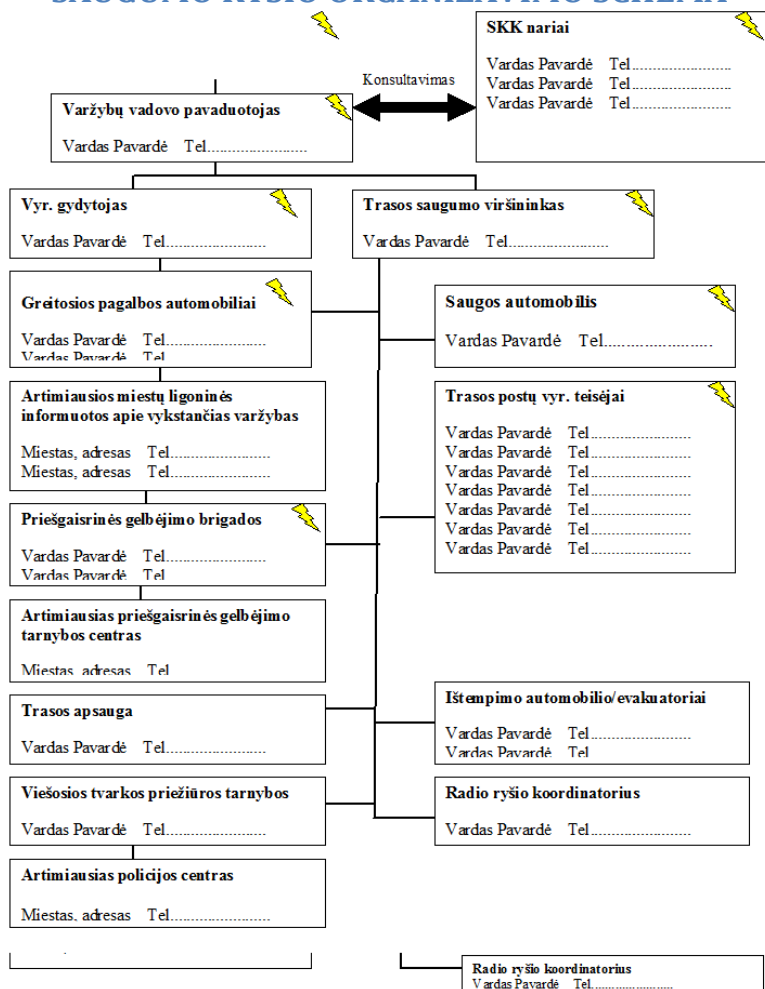
VARŽYBŲ ORGANIZAVIMO SCHEMA

VARŽYBŲ SAUGUMO IR RYŠIO ORGANIZAVIMO SCHEMA

SAUGUMO RYŠIO ORGANIZAVIMO SCHEMA

GREIČIO RUOŽŲ SAUGOS PLANO SCHEMA

GR/SS		PAVADINIMAS		L=
Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba / Fire brigade		Policija/Police	Greitoji med. pagalba / Medical Aid	Evakuatoriai / Evacuator
Tel.		Tel.	Tel.	Tel.
Bendras pagalbos telefonas 112			Radio ryšys V. Pavardė Tel.	

GR Saugumo viršininkas / Stage commander		Ruožas / Stage	
V. Pavardė		Renginio data / Events data	
Tel.		Laikas	ATIDAROMA / OPEN
		Laikas	UŽDAROMA / CLOSE
LK/GR vyresnysis teisėjas / TC/SS start chief marshal		GR/SS	
V. Pavardė		SAF – C	Laikas
Tel.		SAF – B	Laikas
		Komisarai / Stewards	Laikas
		Stebėtojas / Observer	Laikas
		SAF – A	Laikas
Starto vyresnysis teisėjas / Start chief marshal		05	Laikas
V. Pavardė		04	Laikas
Tel.		03	Laikas
		02	Laikas
		01	Laikas
		1 a/m startas / 1 st car due	Laikas
Finišo / Stopo vyr. Teisėjas / Finish / Stop chef marshal		“Šluota”	Laikas
V. Pavardė			
Tel.		1 Saugos posto vyr. Teisėjas / 1st safety post marshal	
		V. Pavardė	

			Tel.
	Med. pagalba	Vnt.	2 Saugos posto vyr. Teisėjas / 2 nd safety post marshal V. Pavardė Tel.
	PGT	Vnt.	
	Policija	Vnt.	3 Saugos posto vyr. Teisėjas / 3 rd safety post marshal V. Pavardė Tel.
	Sauga	Vnt.	
	Evakuatorius	Vnt.	4 Saugos posto vyr. Teisėjas / 4 th safety post marshal V. Pavardė Tel.
	Žiūrovų zona	Vnt.	
	Užtvartų trasoje	Vnt.	
	STOP juosta	Vnt.	
	Atitvarai žiūrovams	Vnt.	

TYRIMO KOMISIJA NELAIMINGO ATSITIKIMO ATVEJU

Komisijos sudėtis:

Varžybų vadovas arba jo pavaduotojas _____

Trasos saugumo viršininkas arba jo pavaduotojas _____

Vyr. gydytojas _____

Techninės komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas techninis teisėjas _____

LASF saugumo delegatas (jei toks yra skiriamas) _____

Komisijos veikloje gali dalyvauti ir gelbėjimo tarnybos atstovas _____

Įvykus nelaimingam atsitikimui, kuriame nukentėjo žmonės (ne varžybų dalyviai), komisija privalo:

- Apklausti incidente dalyvavusius asmenis ir visus įvykio liudininkus
- Apžiūrėti įvykio vietą ir jame dalyvavusius automobilius.
- Surašyti pranešimą apie incidento priežastis, jo pasekmes, kelio būklę, taikytas apsaugos priemones, suteiktą medicininę pagalbą, gelbėtojų darbą ir pan.
- Pateikti visus dokumentus Lietuvos Automobilių Sporto Federacijai.

(Renginio organizatorius)

(Įmonės kodas, buveinės adresas, kiti duomenys)

PRANEŠIMAS APIE NELAIMINGĄ ATSTITIKIMĄ

Nr. _____

(Data)

(dokumento sudarymo vieta)

1. Nukentėjo _____, iš jų _____ žuvo, sunkiai sužaloti

_____ asmenys

2. Nukentėjo, žuvo _____

(vardas, pavardė)

3. Įvykio laikas _____ m. _____ d. _____ val. _____ min.

4. Įvykio vieta, jos adresas ir aplinkybės _____

5. Organizatorius _____

6. Klubo vadovas _____

7. Varžybų vadovas _____

8. Trasos ir saugumo viršininkas _____

9. Varžybų vyriausias gydytojas _____

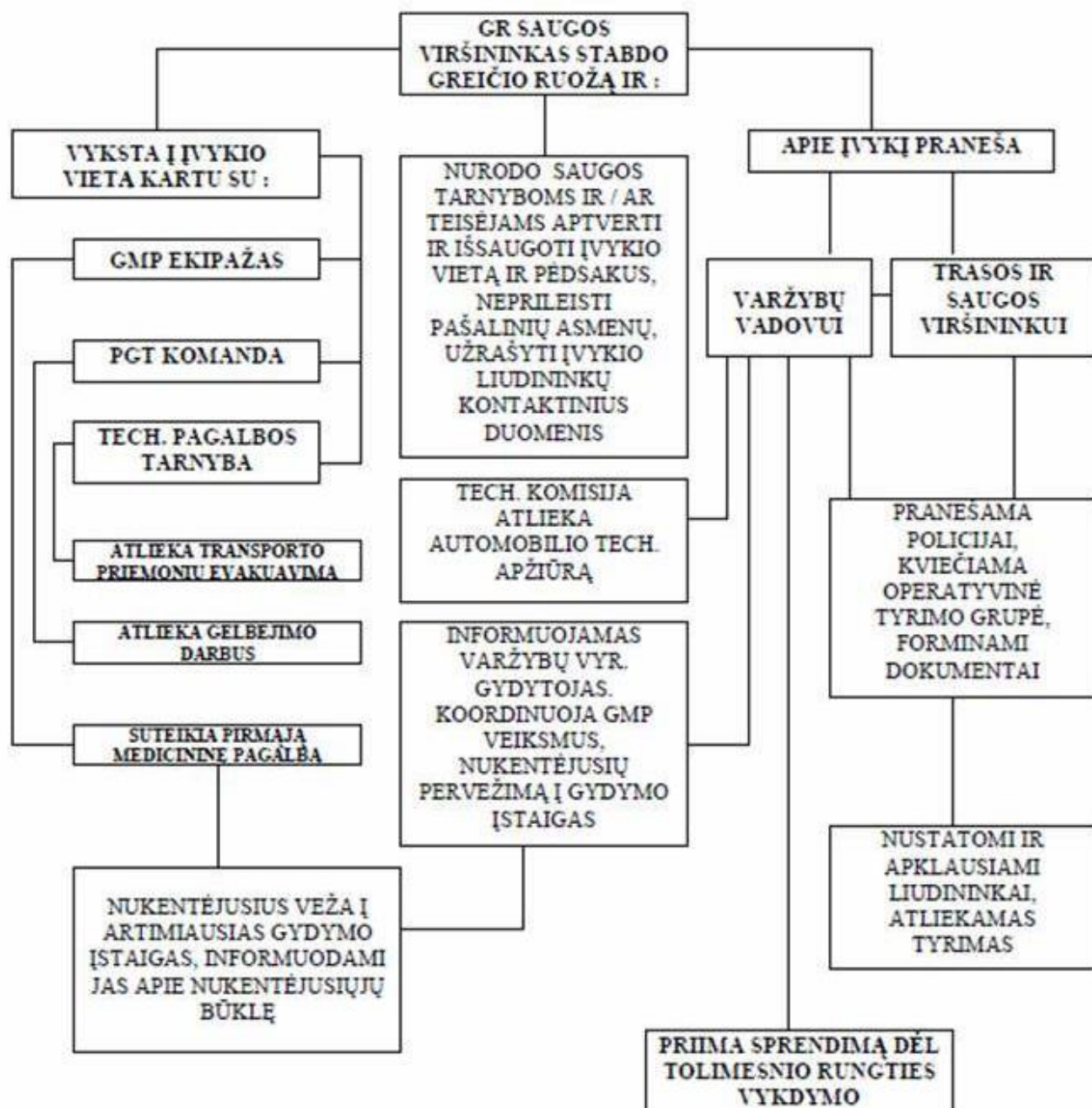
10. Apie įvykį pranešė _____

11. Pranešimą priėmė _____

12. Nelaimingą atsitikimą tiria _____

Pranešimą surašė trasos ir saugumo viršininkas _____

Oficialių asmenų, teisėjų ir tarybų veiksmų planas įvykus nelaimingam atsitikimui,
kada yra nukentėję varžybose nedalyvaujantys asmenys

NELAIMINGO ATSITIKIMO VARŽYBOSE AKTAS Nr. _____

1. VARŽYBŲ ORGANIZATORIUS: _____

1.1 ADRESAS: _____

1.2. VARŽYBŲ PAVADINIMAS: _____

1.3. VARŽYBŲ VADOVAS _____

2. RENGINIO DRAUDIMO ĮSTAIGA, POLISO NR _____

3. NUKENTĖJUSIŲJŲ ASMENŲ SKAIČIUS _____

4. NUKENTĖJUSIOJO(IŲJŲ) VARDAS, PAVARDĖ, GIMIMO DATA, BLAIVUMAS,
DRAUDIMO ĮSTAIGA, POLISO NR.

4.1 _____

4.2 _____

4.3 _____

4.4 _____

5. NELAIMINGAS ATSITIKIMAS ĮVYKO

5.1. 2016 m. _____ mėn. ____ d. _____ val. _____ min. savaitės dieną _____

5.2. NUO VARŽYBŲ PRADŽIOS PRAĖJO _____ val. _____ min.

5.3 ĮVYKIO VIETA _____

6. NELAIMINGO ATSITIKIMO APLINKYBĖS _____

7. NELAIMINGO ATSITIKIMO LIUDININKAI _____

8. NUKENTĖJUSIŲ TRAUMAVĘ VEIKSNIAI (automobiliai, motociklai, arba kiti veiksniai)

9. NELAIMINGO ATSITIKIMO PRIEŽASTYS (nurodyti priežastis, turėjusias įtakos atsitikimui)

10. NUKENTĖJĘS (-IEJI) NUGABENTI Į _____

GMP EKIPAŽAS _____

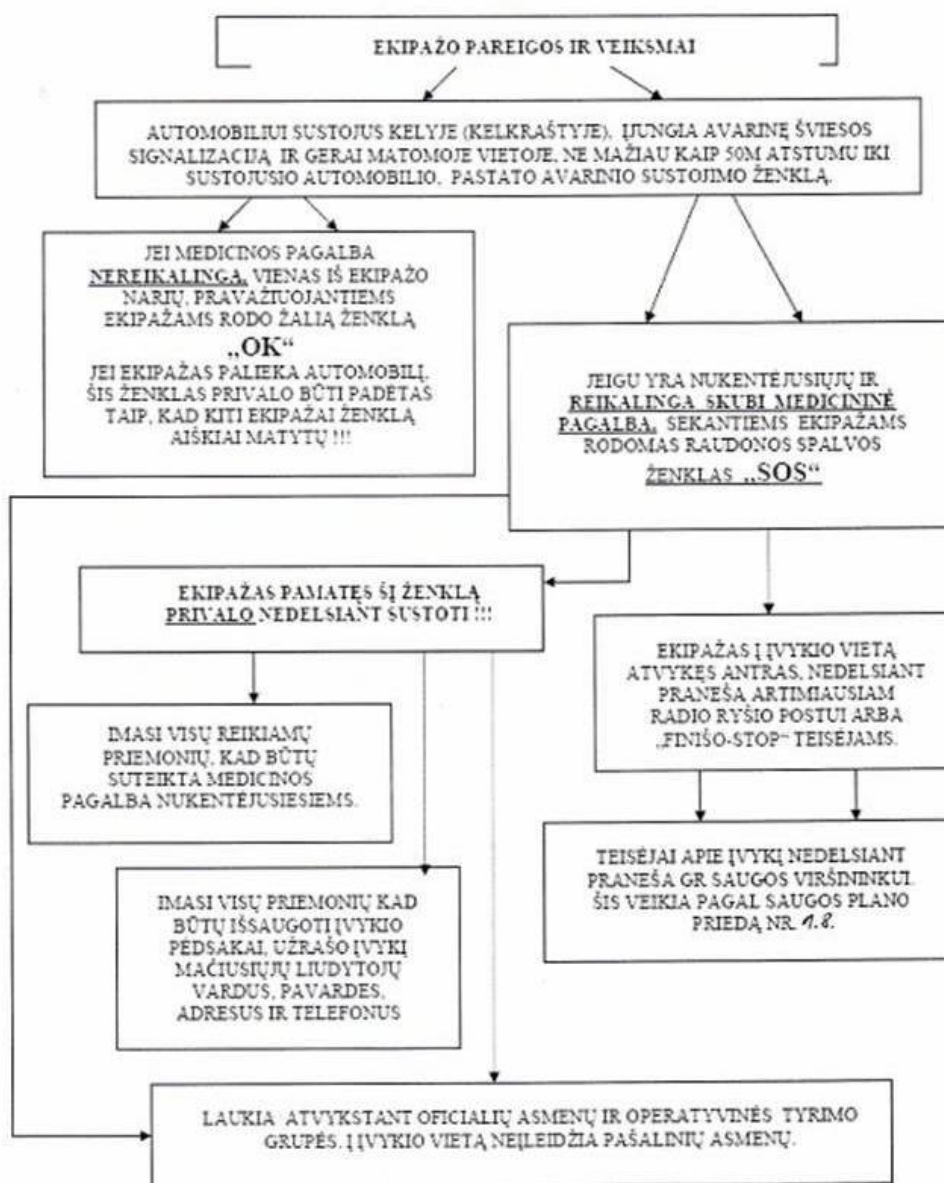
11. ĮVYKĮ TIRIA _____ PK _____

AKTAS SURAŠYTAS 2016. m. mėn.d.

NELAIMINGĄ ATSITIKIMĄ TYRĖ:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Ekipažo veiksmų planas sustojimo, avarijos ar avarijos ir nelaimingo atsitikimo GR atveju

**ŽINIOS APIE TRAUMAS, PATIRTAS AVARIJOS ATVEJU AR SUSIRGIMUS IR
TRAUMAS (NE SUSIJUSIAS SU VARŽYBOMIS) BEI SUTEIKTĄ MEDICINOS
PAGALBĄ**

Sporto renginio pavadinimas:

Sporto renginio organizatorius:

Data: 2016 m. _____ Vieta :

Sporto renginį aptarnaujantis medicinos
personalas _____

(Vardas, pavardė, darbo vieta, pareigos)

Eil. Nr.	Susižalojusio (susirgusio) Vardas, Pavardė	Asmens kodas	Diagnozė	Suteikta med. pagalba	Pastabos

Užpildęs asmuo _____

(vardas pavardė parašas)

TRANSPORTO PRIEMONĖS TECHNINĖS APŽIŪROS AKTAS Nr. _____

2016 m. _____ mėn. ____ d.

(surašymo vieta)

1. Transporto priemonės markė, modelis _____

2. Spalva _____ 3. Valst. Nr. _____

4. Identifikavimo Nr. _____

5. Pagaminimo metai arba pirmos registracijos data _____

6. Registracijos liudijimo serija _____ Nr. _____

7. Sportinio paso Nr. _____

8. Savininkas _____

9. Savininko adresas _____

10. Naudotojas _____

11. Naudotojo adresas _____

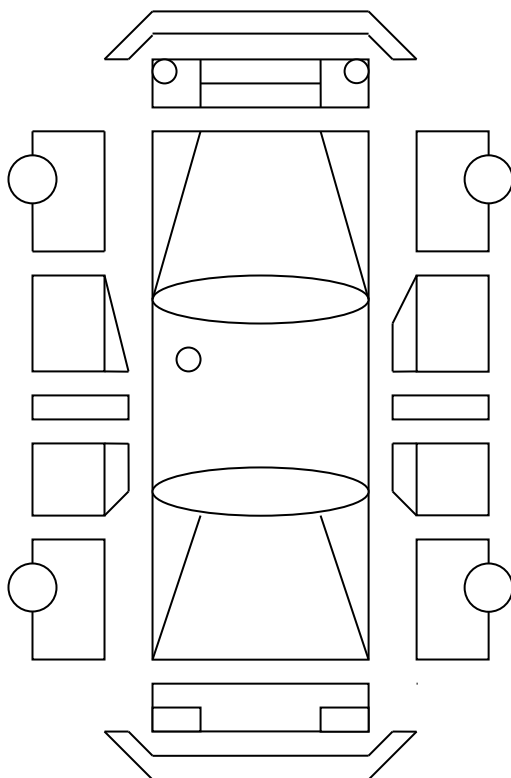
12. Panaudos sutartis patvirtinta _____, registro Nr. _____

(notarų biuras)

13. Rasti techniniai defektai: _____

Išvada

AUTOMOBILIO PAŽEIDIMAI:

Aktą surašė:

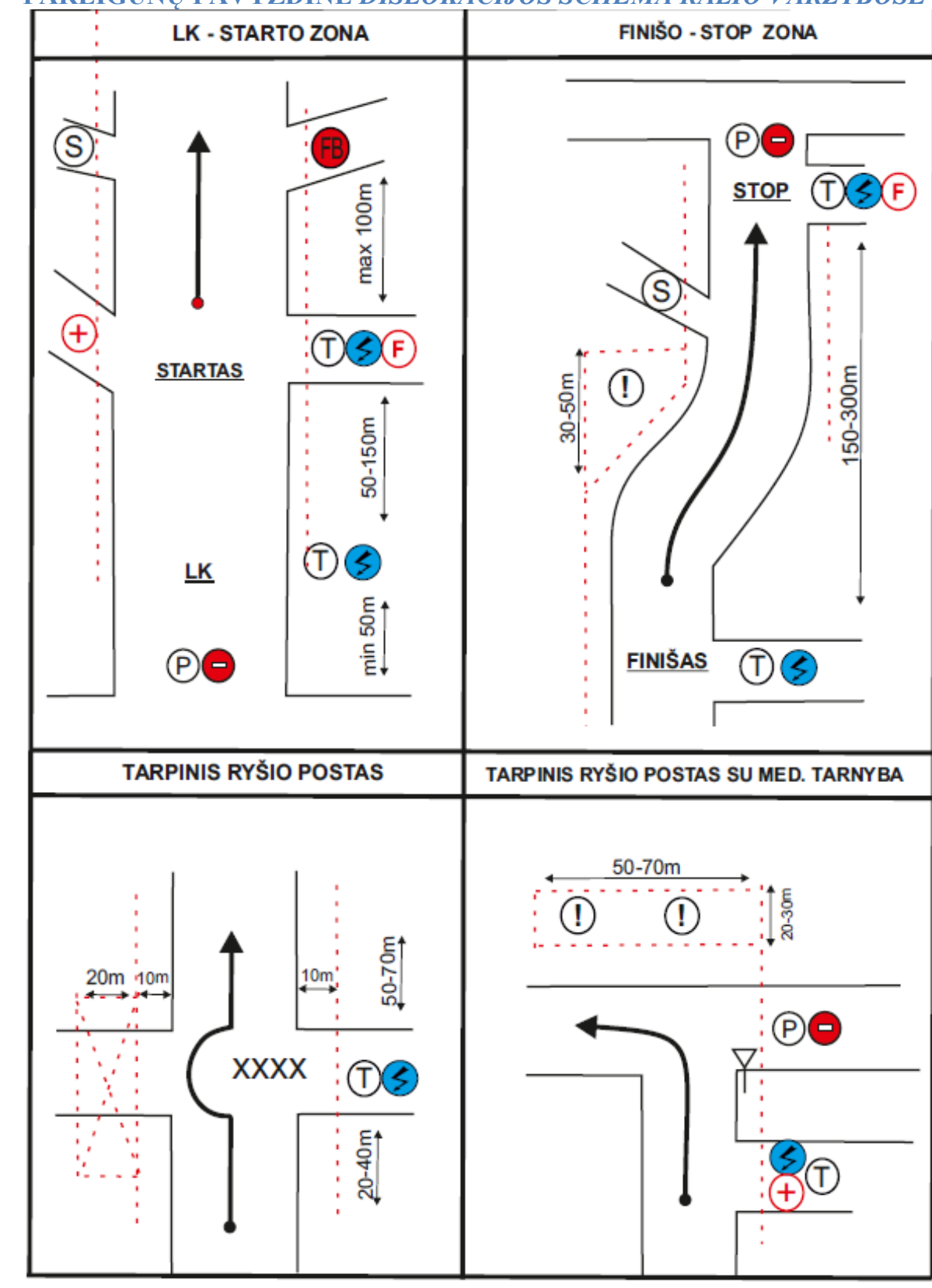
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

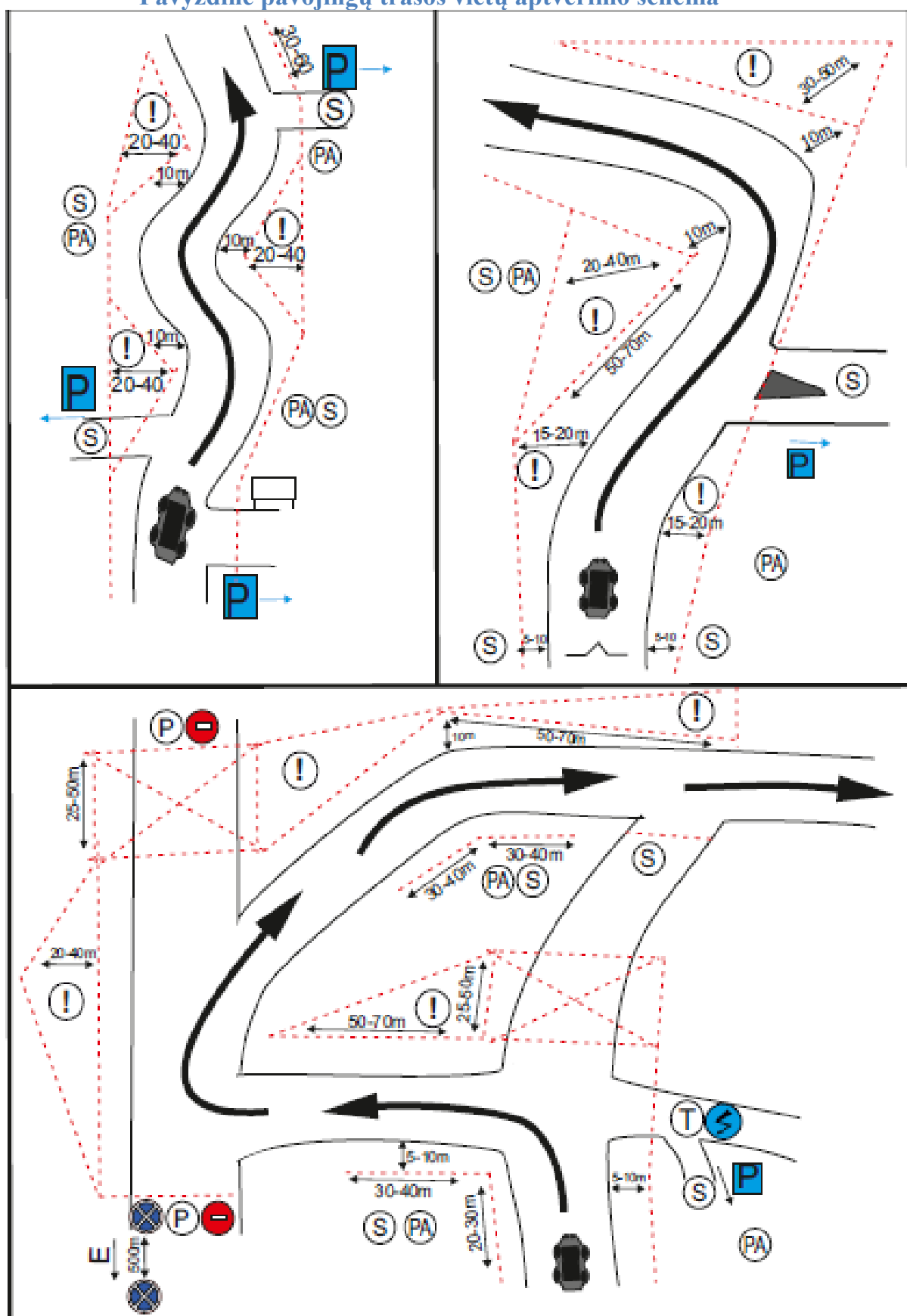
Akto nuorašą gavau:

(vardas, pavardė, parašas)

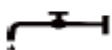
TEISĖJŲ POSTŲ, MEDICINOS IR GELBĖJIMO TARNYBŲ BEI APSAUGOS
PAREIGŪNŲ PAVYZDINĖ *DISLOKACIJOS SCHEMA RALIO VARŽYBOSE*

Pavyzdinė pavojingų trasos vietų aptvėrimo schema

SUTARTINIAI ŽENKLAI

1		LAIKO KONTROLĖ TIME CONTROL	18		EVAKUACIJOS KRYPTIS EVACUATION DIRECTION
2		GREIČIO RUOŽO STARTAS SPECIAL STAGE START	19		VAŽIAVIMO KRYPTIS DRIVING DIRECTION
3		GREIČIO RUOŽO FINIŠAS SPECIAL STAGE FINISH	20		STOP JUOSTA STOP SASH
4		GREIČIO RUOŽO FINIŠO ATŽYMA SPECIAL STAGE FINISHING REFEREE	21		UŽTVARA TRASOJE RETARDER
5		GR SAUGOS- RYŠIO POSTAS SS SAFETY WITH PHONE OR RADIO	22		ATITVARAI ŽIŪROVAMS FENCES
6		MED. PAGALBA MEDICAL AID	23		DEGALŲ UŽPYLIMO ZONA REFUELLING - IN
7		UGNIAGESIAI FIRE BRIGADE	24		DEGALŲ UŽPYLIMO ZONOS PABAIGA REFUELLING - OUT
8		POLICIJA POLICE	25		VARŽYBŲ ŠTABAS HEADQUARTERS
9		SAUGA SECURITY	26		UŽDARAS PARKAS PARK FERME
10		TEISĖJAS MARSHAL	27		DALYVIŲ PARKAS Paddock
11		EVAKUATORIUS EVACUATOR	28		TUALETAI TOILETS
12		PALYDOS AUTOMOBILIS RESCUE CAR	29		GERIAMAS VANDUO DRINK WATER
13		GESINTUVAS FIRE EXTINGUISHER	30		ELEKTROS STULPAS UTILITY POLE
14		ŽIŪROVŲ ZONA PARK AREA	31		KELIO ŽENKLAI ROAD MARKS
15		PAVOJINGOS VIETOS DANGER PLACE	32		ŠVIESOFORAS TRAFFIC LIGHTS
16		FOTO / TV MEDIA	33		MEDŽIAI TREES
17		INTERVENCIJOS KRYPTIS INTERVENTION DIRECTION	34		AUTOBUSŲ SUSTOJIMAS BUS STOP

Pavyzdinė saugos ir „nulinių“ automobilių važiavimo grafikas, maršrutinė kortelė

GR pavadinimas	GR/SS Parengties laikas	Saugos automobiliai										Pirmas sportinis
		C	LASF ir oficialūs asmenys	B	A	06	05	04	03	02	01	
Intervalas	00:10	00:15		00:11	00:13	00:04	00:03	00:03	00:03	00:03	00:05	
GR/SS 1	6:50	7:00	➡	7:15	7:26	7:39	7:43	7:46	7:49	7:52	7:55	8:00
GR/SS 2	7:35	7:45	➡	8:00	8:11	8:24	8:28	8:31	8:34	8:37	8:40	8:45
GR/SS 3	8:15	8:25	➡	8:40	8:51	9:04	9:08	9:11	9:14	9:17	9:20	9:25
GR/SS 4	9:00	9:10	➡	9:25	9:36	9:49	9:53	9:56	9:59	10:02	10:05	10:10
GR/SS 5	11:35	11:45	➡	12:00	12:11	12:24	12:28	12:31	12:34	12:37	12:40	12:45
GR/SS 6	12:05	12:15	➡	12:30	12:41	12:54	12:58	13:01	13:04	13:07	13:10	13:15
GR/SS 7	12:35	12:45	➡	13:00	13:11	13:24	13:28	13:31	13:34	13:37	13:40	13:45
GR/SS 8	13:10	13:20	➡	13:35	13:46	13:59	14:03	14:06	14:09	14:12	14:15	14:20
GR/SS 9	13:40	13:50	➡	14:05	14:16	14:29	14:33	14:36	14:39	14:42	14:45	14:50
GR/SS 10	14:10	14:20	➡	14:35	14:46	14:59	15:03	15:06	15:09	15:12	15:15	15:20
GR/SS 11	16:15	16:25	➡	16:40	16:51	17:04	17:08	17:11	17:14	17:17	17:20	17:25

Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	06	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		
Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	05	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		
Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	04	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		
Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	03	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		
Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	02	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		
Pirmo vairuotojo vardas, pavardė	01	Kontaktiniai telefonai
Antro vairuotojo vardas, pavardė		

IX. REIKALAVIMAI KROSO, RALI-KROSO VARŽYBŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Trasos forma.

Kroso, rali-kroso trasa turi būti laisvos konfigūracijos žiedo formos trasa.

2. Trasos danga.

a) Krose: natūrali kelio danga (gruntas). Paviršius turi būti greideriuotas. Trasa negali kirsti vandens telkinių bei kanalų. Lenktynių trasa turi būti nuvalyta nuo akmenų. Varžybų metu privalomas paviršiaus apdirbimas (vandeniu ar specialiu skysčiu) prieš dulkes.

Starto vieta privalo būti kieto paviršiaus (asfaltas, betonas) kurio maksimalus ilgis 20m, tačiau jis neturi būti rato dalimi.

b) Rali-krose: Speciali kelio danga (asfaltas, betonas) turi dengti bent 35% trasos, bet ne daugiau, kaip 60%, likusi danga - natūrali kelio danga (gruntas), kuri turi būti paruošta taip pat, kaip kroso trasai.

3. Trasos ilgis (matuojama trasos ašinė linija).

a) Kroso: minimalus trasos ilgis 600 metrų, bet ne daugiau, kaip 2000 metrų

b) Rali-krosas: minimalus trasos ilgis 800 metrų, bet ne daugiau, kaip 2000 metrų

4. Trasos plotis.

a) Krosas: minimalus trasos plotis 10m; maksimalus – 25m. Starto vietos minimalus plotis 14,5 m. Atstumas nuo starto vietos iki artimiausio trasos posūkio arba jos susiaurėjimo turi būti tiesus ne mažiau kaip 80 metrų ir, rekomenduotina, kad būtų į kalną.

Finišo linija turi būti įrengta taip, kad nebūtu įmanoma tiesiai išvažiuoti iš trasos į dalyvių parką.

b) Rali krosas: minimalus trasos plotis 10m; maksimalus – 25m. Starto vietos minimalus plotis 14,5 m. Toks plotis turi būti išlaikytas iki pirmojo posūkio, o atstumas nuo starto vietos iki artimiausio trasos posūkio turi būti tiesus ne mažiau kaip 100 metrų.

Finišo linija turi būti įrengta taip, kad nebūtu įmanoma tiesiai išvažiuoti iš trasos į dalyvių parką.

5. Trasos ribų pažymėjimas, trasos kraštai.

Trasos ribos iš abiejų pusių turi būti aiškiai pažymėtos.

Trasos dalyje kai dėl posūkio atstumas tarp priešpriešai važiuojančių automobilių yra mažesnis nei 25 metrai privaloma įrengti kelio aptvarą.

Tinkamas aptvaras: plieniniai profiliai su atraminiais stulpais, 3-4 metrų atstumu vienas nuo kito. Profiliai sujungiami specialiais varžtais ir glaudžiami vienas ant kito taip, kad neįvyktų automobilio dalių užkabinimas važiavimo kryptimi. Aptvaro aukštis 120 cm (trys profiliai nuo apačios į viršų be tarpų tarp jų). Aptvaro pradžia prasideda nuo žemės paviršiaus ir be jokių jungimų (ilgis ne mažiau 3 metrai) pasiekia 120 cm. aukštį, kur sujungiama su pagrindiniu posūkio aptvaru. Aptvaro pradžia formuojama ne mažiau 30 metrų iki posūkio pradžios.

Jei šalia trasos yra griovys, vandens telkinys, medžiai ar kito nejudanti pastovi kliūtis, plieniniais profiliais atitveriamos ir trasos tiesiosios.

Formuojant išorinę trasos pusę posūkyje, esant galimybei galima įrengti bent 30 metrų pločio „stabdymo zoną“ su „gaudykle“ (kuri įrengiama iš smulkios skaldos ir skirta automobilio įklampinimui), be žemių pylimų ar padangų aptvarų, kad automobilis slysdamas neatsitrenktų ir turėtų galimybę švelniai išvažiuoti iš trasos ir vėl į ją sugrįžti. Jeigu tokios galimybės nėra, formuojamas ne žemesnio nei 1.20 m trasos kraštas, kuris gali būti padaromas: iš žemės sankasos (kraštas į trasą privalo būti vertikalus), aptvarai iš plieno profilių (įrengti kaip anksčiau minėta), tarpusavyje surištų lengvųjų automobilių padangų paketai (rišama trosais).

6. Žiūrovų apsauga.

Žiūrovus ir trasą privalo skirti dvi apsaugos zonos. Pirmoji „žiūrovų kontrolės aptvaro“ privalo apsaugoti, kad žiūrovai nepatektų į trasos zoną. Šią zoną turi kontroliuoti trasos viršininkas (jai suformuoti gali būti naudojama tvorele, tinklas, ar kitoks metodas). Minimalus aukštis 0.9 m, tačiau rekomenduojama įrengti apsauginę tvorą.

Antroji apsaugos zona turi neleisti automobili pasiekti žiūrovų kontrolės zonos.

Apsaugos pavyzdys:

1) žiūrovų kontrolės zona

2) antroji apsaugos zona – pasirinktinai:

- a. bent 30 metrų „stabdymo zona“ įrengta su „gaudykle“
- b. plieniniai aptvarai
- c. vertikali žemės sankasa
- d. padangų stirtų tvora
- e. siena
- f. bent 2.5. metrų aukščio skirtumas tarp trasos ir žiūrovų zonos paviršių.

Atstumas tarp antrosios apsaugos zonos saugos priemonių ir žiūrovų kontrolės aptvaro nemažesnis kaip 3 metrai.

7. Teisėjų postai.

Trasoje įrengti teisėjų postai turi būti išdėstyti taip, kad postas turėtų vizualų ryšį su prieš ir po sekančiu postu. Postai turi turėti radijo ryšį su varžybų vadovu.

Postai turi būti įrengti taip, kad:

- a) jame esantys teisėjai būtų atitverti antrosios apsaugos zonos apsaugos priemonėmis, be to, pats postas turi būti įrengtas aukščiau apsauginio aitvaro (ar žemės sankasos)
- b) poste esantys teisėjai turi būti apsaugoti nuo iš po automobilių lekiančių akmenų ir automobilio dalių
- c) išlipimas iš posto turi būti patogus ir saugus
- d) postas turi būti pakankamai erdvus, kad jame galėtų savo funkcijas atlikti bent du teisėjai ir tilptų įranga.

Kiekvienas postas turi būti paženklintas numeriu, palaipsniui didėjančiu, nuo pirmojo už starto linijos esančiu teisėju postu, iškaba su numeriu turi būti gerai matoma.

Rekomenduojamas teisėjų postas - medinė, plieninė ar gelžbetoninė konstrukcija kurios plotas 1,2x1,8 m., aukštis-2,8 m. nuo važiuojamosios trasos dalies, virš-stogelis. Grindys-0,6 m. virš važiuojamosios trasos dalies sienelių aukštis-1,0 m. Virš sienelių šoninės dalys aptraukiamos plieniniu sietu nuo automobilio dalių bei iš po jo lekiančių akmenų. Teisėjų postas statomas 1,0 m. atstumu nuo atitvaro.

Kiekviename poste turi būti ne mažiau kaip du teisėjai.

Kiekviename poste turi būti bent du gesintuvai (minimumas 6 kg. gesinimo masės) signalinės vėliavos, radijo ryšis, asmuo apmokytas naudotis gesintuvais gaisro atveju (tai gali būti ir vienas iš teisėjų). Pavyzdinis teisėjų bokštelio brėžinys ([Pavyzdys Nr.2](#)).

8. Dalyvių parkas.

Dalyvių parkas turi būti kaip įmanoma arčiau prie trasos ir turi būti sudaryta galimybė automobiliams netrukdomai atvažiuoti į prieš startinę zoną. Dalyvių parkas turi būti pakankamai talpus, kad jame tilptų visi varžybų dalyvių sportiniai ir serviso automobiliai.

Rekomenduojama įrengti asmenų patekimo į dalyvių parką kontrolę.

Dalyvių parke turi būti:

- a) oficiali varžybų lenta
- b) priešgaisrinės priemonės. Gesinimo taškai turi būti aiškiai pažymėti.
- c) pakankamas kiekis WC.
- d) kitos patogumo priemonės – dušai, automobilių plovimo, suvirinimo taškai ir k.t.

9. Pagalbinis transportas ir technika.

Varžybų vadovas ir trasos saugomo viršininkas turi būti aprūpintas padidinto pravažumo automobiliu. Sudaužytų ar sugedusių automobilių šalinimo iš trasos technika – ne mažiau kaip 2 ištraukėjai, vienas keltuvas.

Trasos priežiūrai, kelių priežiūros technika – greideriai, vibrovolai, laistymo technika bei mobili meistrų brigada atlikti remonto darbus sugadintiems trasos aptvarams ir įrenginiams.

10. Atsakingas už varžybų ir trasos saugumą. Trasos ir saugumo viršininko funkcijos ir pareigos.

Jis dalyvauja trasos parinkime ir atsako už parengiamuosius darbus, užtikrinančius trasos saugumą, bei numato visas trasos saugumui reikalingas priemones ir tarnybas.

Trasos saugumo viršininkas atsako už tinkamą trasos parinkimą ir saugumą, policijos ir apsaugos pareigūnų išdėstymą, jų mokėjimą atlikti savo pareigas, techninį bei medicininį trasos aprūpinimą. Jis iki varžybų paruošia saugumo priemonių įgyvendinimo planą, o varžybų metu kontroliuoja jo vykdymą.

Trasos saugumo viršininkas gali turėti pavaduotojus (saugumui, medicinai ir pan.), kurie atsako už konkrečius jiems paskirtus darbus.

Varžybų metu trasos saugumo viršininkas kontroliuoja teisėjų ir saugos tarnybų darbą, prireikus skiria vieną iš savo pavaduotojų trasai laiku uždaryti, o varžyboms pasibaigus – jai atidaryti

visuomeninėmis reikmėmis. Įvykus incidentams trasoje, trasos ir saugumo viršininkas koordinuoja gelbėjimo ir evakuacijos darbus.

11. Medicininės tarnybos uždaviniai:

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą, tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius bei sudėtis nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip:

- kroso ir ralio–kroso varžybose: 2, Intervencinė brigada ir/ar pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada. Varžybų vyriausio gydytojo funkcijas ir pareigas atlieka organizatoriaus pasirinkta kandidatūra suderinta su LASF SVO komitetu arba vienas iš atvykusių medicininės brigados narių.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti įnurodymus.

Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Jis paskirsto užduotis visiems greitosios medicinos pagalbos ekipažams. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir perspėti dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą gabenti nukentėjusį asmenį. Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas privalo skubiai iškviešti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir skubiai vykti į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys) ir pateikti informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Jokių lenktynių uždaroje trasose po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

12. Priešgaisrinių sąlygų bei gelbėjimo tarnybos aprūpinimas varžybų metu.

12.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip kuo greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

12.2. Įranga trasos postuose

Uždarų trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose du nešiojami gesintuvai po 4 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

12.3. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

13. Žiniasklaidos atstovų saugumo instrukcija

Visi akredituoti varžybose žiniasklaidos atstovai (žurnalistai, fotoreporteriai, TV operatoriai ir kt.) varžybų metu privalo dėvėti savo arba organizatoriaus išduotas ryškiaspalves žalias FOTO/TV liemenes su identifikaciniu numeriu ir turėti akreditavimo korteles. Už aptvėrimo „stop“ juosta ar tvora ribos leidžiama būti tik specialiai pažymėtose „PRESS“ ženklų vietose. Visais kitais atvejais galima fotografuoti ar filmuoti tik iš bendrų žiūrovų zonų, laikantis saugumo taisyklių.

Visi žiniasklaidos atstovai, gaudami akreditaciją, pasirašo asmeninės atsakomybės patvirtinimą. Spaudos konferencijos metu jiems pateikiama visa išsami informacija apie varžybas.

Visi žiniasklaidos atstovai privalo klausyti organizatorių, varžybų oficialių asmenų, teisėjų, policijos ir apsaugos pareigūnų teisėtų reikalavimų ir nurodymų.

Kiekvienas asmuo, savarankiškai patekęs už apsauginės juostos, ar įžengęs į pavojingą/draudžiamą zoną, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.

X. REIKALAVIMAI ŽIEDINĖMS AUTOMOBILIŲ VARŽYBŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Bendrosios nuostatos.

Žiedinė trasa (toliau – trasa) privalo turėti LASF išduotą trasos licenciją

Bet kokie trasos bei saugumo priemonių pakeitimai, kurie nebuvo numatyti LASF išduodant licenciją gali būti priežastimi LASF'ui pripažinti trasą netinkamą naudojimui.

Žiedinės trasos ilgiu, pagal kurį skaičiuojami lenktynių nuotoliai, rekordai ar klasifikacijos (normatyvai) yra laikoma trasos ašinė linija.

Trasos ašinė linija yra linija einanti per vidurį tarp dešinės ir kairės asfaltuotos trasos dangos pusių ir pažymėta baltomis linijomis; ypatingas dėmesys šiai linijai turi būti kreipiamas, jei žiedinė trasa yra miesto gatvės.

2. Trasos konfigūracija.

Projektuojant, įrengiant, rekonstruojant pastovią žiedinių lenktynių trasą privaloma vadovautis tarptautinės federacijos išleisto „Tarptautinio sporto kodekso“ priedo „O“ reikalavimais ir nurodymais.

Įrengiant laikiną žiedinių lenktynių trasą privaloma vadovautis tarptautinės federacijos išleisto „Tarptautinio sporto kodekso“ priedo „O“ reikalavimais ir nurodymais, atsižvelgiant ir prisitaikant prie konkrečios situacijos.

3. Saugumo priemonės žiedinėse trasose.

Trasos saugumo priemonės varžybų metu yra skirtos žiūrovų, vairuotojų ir varžybų pareigūnų, bei aptarnaujančio personalo apsaugai. Nustatant saugumo priemones, reikia atsižvelgti į trasos ypatumus (išplanavimą, šalia trasos esančius plotus, pastatus bei konstrukcijas) bei į tai, kokią maksimalų greitį toje trasoje galima pasiekti.

Jei įmanoma reikia numatyti pakankamą erdvę be kliūčių ir žiūrovų, kurioje automobilis išlėkęs iš trasos galėtų nekliudomas manevruoti ir atgavus automobilio kontrolę, galėtų būti išvairuotas atgal į trasą. Tam tikslui gali būti panaudojamos įvairios automobilio energiją slopinančios priemonės – žolės kelkraštis, stabdymo zona, „gaudyklė“ ir atitvaras. Ši zona vadinama antrąją apsaugos zona. Be to, turi būti įrengtos ir kitos saugos priemonės, skirtos žiūrovų zonos apsaugai – pirmoji zona („žiūrovų kontrolės zona“).

Rekomenduojama trasos apsauga priklauso nuo lenktyniniam automobiliui esančios laisvos erdvės manevrui atlikti ir tikėtinio susidūrimo kampo. Kai tikėtinus susidūrimo kampas yra nedidelis pasirenkamas lygus išilginis vertikalus barjeras (rekomenduotina 1.20 m aukščio aptvaras iš trijų metalinių juostų vienos. Ten, kur galimas didelis susidūrimo kampas, būtina taikyti greičio lėtinimo sistemas ir stabdančius įrenginius iš gaudančiųjų tinklų, padangų rietuvių ar plastikinių blokų. Lėtinimo zonos ir „gaudyklės“ įrengiamos atsižvelgiant į konkrečią situaciją, dažniausiai jų plotis būna nuo 30 iki 100 metrų, nustatoma pagal automobilių greitį toje trasos atkarpoje. Pavyzdinė padangų rietuvių sujungimo schema ir trasos su kelkraščiais pjūvis (Pavyzdys Nr.3)

30 min. iki pirmo automobilio starto, trasos ir saugumo viršininkas, esant būtinumui, praveža GMP, PGT ir tech. pagalbos vairuotojus, pakviestus pirmą kartą atlikti jiems pavestas funkcijas, supažindinami su trasos konfigūracija, evakuaciniais ir intervenciniais keliais. Visos šios tarnybos turi būti aprūpintos patikimomis ryšio priemonėmis.

4. Aptvarai.

Metalo aptvarai: plieniniai profiliai su tvirtai įtvirtintais atraminiais stulpais. Profiliai sujungiami specialiais varžtais ir glaudžiami vienas ant kito taip, kad neįvyktų automobilio dalių užkabinimas važiavimo kryptimi. Aptvarų įtvirtinimo tvirtumas ir varžtų tinkamas suveržimas pastoviai turi būti kontroliuojamas. Pažeidus metalo profilį ar laikančiąją konstrukciją, ji turi būti pakeista. Aptvarai turi būti įtvirtinti 90° kampu trasos atžvilgiu.

Aptvarai iš padangų: Reikia pastoviai tikrinti padangų tarpusavio ir prie laikančiųjų konstrukcijų esančius pritvirtinimus. Prieš sujungiant padangas į tvorelę, jos prieš tai turi būti suveržtos tarpusavyje ([Pavyzdys Nr.4](#)).

Žiūrovų zonos apsaugos tvoros: laikančiosios konstrukcijos ir įtempimo lynai nuolat turi būti kontroliuojami.

Žiūrovai turi būti tokia pačia ar aukštesniame lygyje nei trasos kraštai, bet jokių būdu ne žemesniame lygyje. Žiūrovai turi būti atskirti nuo trasos (antrosios apsaugos zonos), taigi turi būti įrengta „žiūrovų kontrolės zona“. Jos įrengimui tinkamos priemonės - metalinės tvoros, atitinkamos užtvaros.

Apsaugos pavyzdys:

1) žiūrovų kontrolės zona

2) antroji apsaugos zona – pasirinktinai:

- a.- bent 30 metrų „stabdymo zona“ įrengta su „gaudykle“
- b.- plieniniai aptvarai
- c. -vertikali žemės sankasa
- d.- padangų rietuvių tvora
- e.- siena

5. Trasos ribų žymėjimas.

Visos trasos ribų žymėjimo linijos turi būti švarios ir aiškiai matomos, patariama kasmet jas perdažyti. Žymėjimo linijos plotis turi būti 10-14 cm. Šis reikalavimas gali būti netaikomas laikinoms trasoms. Sprendimą dėl linijų žymėjimo laikinosiose trasose priima trasą priimančias LASF atstovas.

6. Saugos automobiliai.

Žiediniu lenktynių aptarnavimui turi būti saugos automobilis SC (SAFETY CAR) geltonais švyturėliais (švyturėliai turi atitikti [UNECE 65 standartą](#)) su užrašu ant priekinių durelių SC tokio pat dydžio kaip sportinio automobilio startinis numeris. Jo vairuotojas turi turėti varžybinės praktikos arba galiojančią LASF licenziją. Jis veža tik trasos saugumo viršininką, galintį atpažinti visus lenktynių dalyvius ir turintį radijo ryšį su lenktynių štabu.

Pagalbos automobilis RC (RESCUE CAR) su užrašu ant priekinių durelių RC tokio pat dydžio kaip sportinio automobilio startinis numeris. Jo vairuotojas turi turėti varžybinės praktikos arba galiojančią LASF licenziją. Automobilis turi būti sukomplektuotas 4 gesintuvais po 6 kg. (arba 6 gesintuvai po 4 kg.), nedegančiu apklotu, sorbento ir/arba cemento ne mažiau 15 kg., du standūs šepetėliai, 2 vnt. geltonų vėliavų ir lentelė su užrašu SLOW , juodom raidėm geltoname fone. Lentelės matmenys min 500x300 mm. Jis gali vežti paramediką ir specialistą su apranga, mokantį dirbti su gesintuvais, jei tai neprieštarauja jų pareigybinėms instrukcijom.

7. Reklama.

Reklaminės konstrukcijos turi būti tvirtos ir saugios. Reklamos vieta ir pobūdis neturi trukdyti vairuotojų ir darbuotojų matomumui, taip pat draudžiamas nepalankus ar klaidinantis optinis reklamos poveikis (pvz., netvarkingai išdėlioti pasikartojantys ryškiai kontrastingi reklaminiai plakatai, trukdantys teisingai įvertinti trasą ir t.t.).

Visa reklama tarp trasos ir pirmojo apsauginio užtvaro turi būti nupiešta, o jeigu yra turėklai, ant jų gali būti priklijuojami reklaminiai plakatai, visiškai atitinkantys turėklų formą.

Vienintelė išimtis laikinieji reklamos stendai išstatomi vienoms varžyboms, tokiu atveju jos vieta privalo būti suderinta su LASF SVOK (tačiau ne arčiau kaip 3 metrai nuo trasos krašto) ir turi būti pagaminta iš lengvai į smulkias lengvas, nepavojingas dalis sudūžtančios medžiagos (metalo dalys draudžiamos).

Bet kokia reklaminė konstrukcija už antrosios apsauginės zonos turi būti ne arčiau kaip už 1m (nuo antrosios zonos saugos priemonės) ir jokių būdu neturi kliudyti pagalbinių transporto priemonių judėjimui. Tačiau tam tikrais atvejais LASF SVO inspektoriai gali pareikalausti padidinti minėtą atstumą.

8. Medicininės tarnybos uždaviniai:

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius ir sudėtis nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip:

- Ilgų distancijų, žiedinių lenktynių čempionatuose: 2 brigados , vienas iš jų – pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada.;
- Žemesnio lygio varžybose: 1 brigada .

Varžybų vyriausio gydytojo funkcijas ir pareigas atlieka organizatoriaus pasirinkta kandidatūra ir suderinta su LASF SVO komitetu arba vienas iš atvykusių medicinos pagalbos brigados narių.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą , gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti įnurodymus.

Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Jis paskirsto užduotis visiems greitosios medicinos pagalbos ekipažams. Prieš varžybas vyr.gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir informuoti dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo . Jis nurodo į kokią ASPĮ evakuoti nukentėjusįjį. Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas privalo skubiai iškviesti

papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir skubiai vykti į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys) ir pateikia informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Jokių lenktynių uždaroje trasose po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

9. Priešgaisrinės pagalbos organizavimas.

9.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip kuo greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

9.2. Efektyviausia ir patogiausia priešgaisrinė ir gelbėjimo pagalba organizuojama dviem etapais. Nors įranga ir metodai gali skirtis priklausomai nuo skirtingų trasų, tačiau pagalba numatyta 1-ame ir 2-ame etapuose turi būti atliekama:

9.2.1 Pirminė pagalba: kaip įmanoma skubiau po autoįvykio pradžios bent vienas specialistas apmokytas dirbti su nešiojamais gesintuvais, turi pasiekti trasos atkarpoje įvykusios avarijos vietą ir tam pritaikytomis priemonėmis užgesinti ugnį automobilio salone. Pirminės pagalbos tikslas – sudaryti visas sąlygas išgelbėti vairuotoją.

9.2.2 Antrinė pagalba: per kiek įmanoma mažesnę laiko tarpą nuo įvykio pradžios į avarijos vietą turi atvykti mobili transporto priemonė su įranga, skirta visiškai užgesinti gaisrą ar, įvykus sunkiai avarijai, išlaisvinti žmones iš sudaužyto automobilio. Žiedinių lenktynių čempionatuose privaloma priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (PGT).

9.2.3 Įranga trasos teisėjų postuose

Uždarų trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose privalo būti ne mažiau kaip du nešiojami gesintuvai po 4-6 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

Be to šalia starto gali būti greitaeigės transporto priemonės su gelbėjimo įranga ir nemažiau kaip dviem kvalifikuotais atlikti gelbėjimo darbus asmenimis, pasirengusios bet kuriuo metu išvykti į avarijos vietą trasoje.

9.2.4 Įranga kuro pildymo zonose: Kuro pildymo zonose turi būti bent du 6 kg gesintuvai vienai zonai. Draudžiama kurą sandėliuoti aikštelėse, jei tai nenumatyta konkrečių varžybų taisyklėse. Privalomas apklotas, skirtas ugnies slopinimui. Šiose zonose gali būti tik teisėjai, atliekantys savo pareigas ir varžybų dalyvius aptarnaujantys mechanikai. Žiūrovai privalo būti saugiu atstumu nuo atliekamų darbų vietos, todėl būtina šių zonų perimetrą aptverti „STOP“ juosta.

9.2.5. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti

pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

10. Žiniasklaidos atstovų saugumo instrukcija

Visi akredituoti varžybose žiniasklaidos atstovai (žurnalistai, fotoreporteriai, TV operatoriai ir kt.) varžybų metu privalo dėvėti savo arba organizatoriaus išduotas ryškiaspalves žalias FOTO/TV liemenes su identifikaciniu numeriu ir turėti akreditavimo korteles. Už aptvėrimo „stop“ juosta ar tvora ribos leidžiama būti tik specialiai pažymėtose „PRESS“ ženklų vietose. Visais kitais atvejais galima fotografuoti ar filmuoti tik iš bendrų žiūrovų zonų, laikantis saugumo taisyklių.

Visi žiniasklaidos atstovai, gaudami akreditaciją, pasirašo asmeninės atsakomybės patvirtinimą. Spaudos konferencijos metu jiems pateikiama visa išsami informacija apie varžybas.

Visi žiniasklaidos atstovai privalo klausyti organizatorių, varžybų oficialių asmenų, teisėjų, policijos ir apsaugos pareigūnų teisėtų reikalavimų ir nurodymų.

Kiekvienas asmuo, savarankiškai patekęs už apsauginės juostos, ar įžengęs į pavojingą/draudžiamą zoną, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.

XI. REIKALAVIMAI AUTOMOBILIŲ RALIO, RALIO SPRINTO TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Ralio trasa.

1.1. Ralio greičio ruožai. Jų bendras ilgis turi būti ne trumpesnis kaip 100 km ir ne ilgesnis kaip 130 km. Greičio ruožo minimalus ilgis negali būti mažiau kaip 2.0 km. Vidutinis greitis greičio ruože negali viršyti 120 km/h. Leidžiama +/-10% paklaida. Pirmas regrupingas su starto pozicijų perstatymu rekomenduojamas pravažiavus ne mažiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 30 procentų greičio ruožų distancijos.

Greičio ruožų trasos danga gali būti asfaltas arba žvyras, tačiau GR startas rekomenduojamas ant asfaltinės dangos. Likus 1 val. iki varžybų GR uždaromas ir saugojamas nuo bet kokio eismo pagal patvirtintą varžybų saugos planą. Žiemos ralio metu trasa nuo finišo pusės uždaroma likus 2 val iki pirmo sportinio automobilio starto.

1.2. Susipažinimas su trasa. Jo metu pagrindinėse sankryžose, pažymėtose kelio knygoje, privalo būti nukreipiančios rodyklės (50 m atstumu iki posūkio – geltona ir pačiame posūkyje – raudona). Šios rodyklės varžybų metu privalo likti tose pačiose vietose ir atitikti važiavimo kryptį. Visos greičio mažinimo zonos (retarderiai [Pav. Nr.8](#)) susipažinimo ir varžybų metu turi būti sustatytos identišškai. Susipažinimo metu turi būti aiškiai ir tiksliai pažymėti visų greičio ruožų startai, finišai ir visi radijo ryšio postai. Susipažinimo su trasa metu gali būti vykdomas automobilių sekimas tam tikromis priemonėmis. Jis gali būti vykdomas varžybų metu ralio štabe. Kiekvienas organizatorius privalo saugumo plane aprašyti šią automobilių sekimo procedūrą, taip pat privalo nurodyti veiksmus, kurių reikia imtis dingus lenktynių dalyviui.

2. Serviso parkai ir kuro pylimo zonos.

2.1. Serviso parkai. Jie turi būti aptverti ir saugomi apsaugos pareigūnų. Organizatoriaus sprendimu žiūrovai gali būti įleidžiami į serviso parkus, tačiau apsaugos pareigūnai turi užtikrinti, kad jie nepatektų į pavojingų darbų zonas. Serviso parkuose turi būti:

- radijo ryšys ar kita susisieikimo įranga, kad būtų galima palaikyti kontaktą su ralio štabu;
- pakankamas kiekis nešiojamų gesintuvų, kurių talpa ne mažiau kaip 4 kg, o jie išdėstyti ne didesniu kaip 50 m atstumu vienas nuo kito ir pažymėti 70 cm skersmens ženklais „F“ (Saugos plano priedas 1.15) Šie ženklai turi būti iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje;
- ne mažiau kaip dvi sorbento talpos po 25 kg ir talpos pavojingų atliekų surinkimui, kurių pastatymo vietos turi būti pažymėtos saugos plane, kelio ir serviso knygoje;
- greitosios medicininės pagalbos automobilis, skirtas evakuacijai. Jei jo nėra, privalo būti bent vienas paramedikas, galintis suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam. Dėl GMP automobilio būtinumo sprendžia varžybų vyr. gydytojas.

2.2. Kuro pylimo zonos. Jos privalo būti aptvertos „STOP“ juosta saugiu atstumu nuo atliekamų pavojingų darbų. Zonose gali būti savo pareigas atliekantys teisėjai, aptarnaujamų ekipažų nariai ir mechanikai (ne daugiau 2 ekipažui). Teisėjai, dirbantys kuro pylimo zonose, privalo turėti radijo ryšį su varžybų štabu, dėvėti ugniai atsparią aprangą ir būti instruktuoti kaip gesinti gaisrą. Kuro pylimo zonoje turi būti ne mažiau kaip du gesintuvai, kurių bendra talpa – ne mažiau 12 kg. Kuro zonos plotas, kuriame atliekami tiesioginiai darbai turi būti uždengtas benzinui atspariu užtiesalu, kad nutekėję skysčiai nepadarytų žalos aplinkai.

3. Žiūrovų saugumas.

3.1. Žiūrovų zonos - privaloma, kad žiūrovai stebėtų varžybas iš anksto numatytose, saugiai atitvertose ir saugos plane pažymėtose žiūrovų zonose. Šios zonos, jų koordinatės ir privažiavimai prie jų turi būti skelbiami visose informacinėse priemonėse prieš varžybas. Šiose žiūrovų zonose privalo būti pakankamas apsaugos pareigūnų skaičius, kuris derinamas su SVOK, tvirtinant ralio saugos planą. Pareigūnai, dėvintys skiriamąją aprangą ([Reglamento priedas Nr. 8](#)), privalo turėti ryšį su GR saugumo viršininku, kad galėtų informuoti apie situaciją, susidarius pavojingoms aplinkybėms. GR saugumo viršininkas turi atsižvelgti į šią informaciją, bei informaciją gautą iš „nulinių“ ekipažų ir informuoti trasos saugumo viršininką. Esant ištis pavojingoms sąlygoms, greičio ruožas privalo būti nutrauktas.

3.2. Informacija žiūrovams. Informaciniuose leidiniuose, skirtuose žiūrovams privalo būti pateikta informacija apie elgesio taisykles stebint automobilių sporto varžybas ir žiūrovų atsakomybę. Žiūrovų elgesio taisyklėse privalo būti nurodyta:

- Automobilių sportas pavojingas gyvybei;
- Žiūrovai privalo griežtai laikytis policijos, saugos darbuotojų, teisėjų ir kitų oficialių asmenų nurodymų;
- Visada stovėkite tik saugiu atstumu nuo trasos. Atminkite – automobilis gali „išskristi“ iš trasos akimirksniu ir netikėtai;
- Numatykite vietą, į kurią galima būtų greitai ir saugiai pasitraukti, net jeigu Jūs ir manote, kad stovite saugiu atstumu nuo trasos;
- Nestovėkite nosisukę nuo trasos, kuria važiuoja sportiniai automobiliai;
- Niekada nestovėkite išorinėje trasos dalyje arba už tramplino. Būti posūkio „viduje“ taip pat nesaugu, ypač pavojingi pirmi 50-70 metrų iškart po posūkio ir po tramplino abejose kelio pusėse;
- Nestovėkite žemiau kelio lygio;
- Nevaikščiokite trasa. Ekipažai startuoja vienos arba dviejų minučių intervalu, todėl dėl dulkių kamuolių galite nepastebėti už pravažiavusio automobilio dar vieno atskubančio ekipažo. Lenkimas greičio ruožuose ne toks, kaip gali atrodyti;
- Žiūrovai ir gyventojai, varžybų metu jokių būdu nepalikite vaikų be priežiūros, nes kitaip galite visą gyvenimą kaltinti save;
- Žiūrovai ir gyventojai – varžybų metu prižiūrėkite naminius gyvūnus;
- Jeigu varžybų metu nėra numatyta suderintų žiūrovų zonų, stebėti varžybas ir parkuoti automobilius galima tik gavus žemės savininko sutikimą;
- Netrypkite gyventojų pasėlių, jokių būdu nestatykite automobilių pasėlių plotuose;
- Jokių būdu nestatykite automobilių prie gyventojų namų ar jų kiemuose;
- Greičio ruožus saugančių asmenų dėmesiui – saugodamas kitus, neužmirškite savisaugos;
- Kiekvienas asmuo, savavališkai patekęs už apsauginės juostos ar stovintis pavojingose trasos vietose, nevykdantis organizatoriaus nurodymų, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.
- Pasibaigus rungčiai trasa atidaroma, kai pravažiuoja saugos automobilis su žalia arba šachmatine vėliava ir žalios spalvos žybciojančiais švyturėliais.

- Informacijoje žiūrovams taip pat privalo būti pateikta pavojingų ruožų iliustracija ([pav.Nr.5.](#))

- Vadovaujantis Kūno kultūros ir sporto įstatymo VI skyriaus 42 str.nuostatotomis, sporto varžybų ir renginių organizatoriai atsako už sportininkų, sporto specialistų, sporto mėgėjų ir žiūrovų saugumą sporto varžybų ar renginių metu. Per renginį ar varžybas sporto mėgėjams ir žiūrovams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su varžybų saugumo reikalavimais. Jeigu sporto mėgėjai, žiūrovai nesilaiko nustatytų varžybų saugumo reikalavimų ir viešosios tvarkos taisyklių, organizatorius už žiūrovo patirtą ir (ar) kitiems sukeltą žalą neatsako. Per renginį ar varžybas sporto varžybų ir renginių organizatoriams gali talkinti savanoriai.

3.3. Būtiniosios priemonės saugumo užtikrinimui.

Varžybų saugos plane yra numatomos sąlygos ir priemonės, reikalingos užtikrinti optimalų žiūrovų, dalyvių ir trasoje dirbančio personalo saugumą.

Viena iš pagrindinių sąlygų, kurią būtina įvykdyti organizuojant saugą autorialio varžybose, yra pakankamo kiekio kvalifikuoto personalo parinkimas. Šis personalas, esant reikalui, turi sugebėti savarankiškai imtis prevencinių saugumą užtikrinančių priemonių. Likus ne mažiau kaip vienai valandai iki pirmo automobilio starto, policijos pareigūnai, trasos apsaugai paskirti asmenys, trasos ir saugumo teisėjai uždraudžia bet kokią eismą greičio ruože.

Varžybų metu turi būti naudojamos patikimos, atestotos ir daugiakanalės ryšio priemonės. Vienam GR privalo būti 2 kanalai: vienas saugos darbuotojams, kitas teisėjams.

Organizatorius atsako už pilną ir savalaikį informacijos pateikimą visiems gyventojų sluoksniams. Informacijos pateikimo būdai ir kanalai pasirenkami taip, kad ši informacija kuo greičiau pasiektų adresatus. Jei greičio ruožų trasos eina per gyvenvietes, būtina informuoti vietos gyventojus, mokyklas ir kt. apie vyksiančių varžybų datą, laiką ir trukmę bei padidinto pavojaus faktorius. Organizatorius privalo numatyti, kad žiūrovai būtų nukreipiami į lengvai kontroliuojamas vietas, kurios turi būti paženklintos atitinkamais ženklais, aptvertos plastikinėmis juostomis ir prižiūrimos saugos pareigūnų. Žiūrovų judėjimas turi būti numatytas taip, kad jie kuo mažiau naudotųsi varžybų trasa.

Varžybų vadovo, trasos saugumo viršininko ir kitų asmenų, tiesiogiai atsakingų už varžybų saugumą, funkcijos ir veiksmai yra nurodyti jų pareiginėse instrukcijose ir saugos plano prieduose.

Prieš pradėdant vykdyti greičio ruožą, trasą pravažiuoja šie saugą užtikrinantys automobiliai:

Ne vėliau, kaip 120 min. - GR saugumo viršininkas, išstatydamas apsaugos darbuotojus pagal saugos planą; GR saugumo viršininkas privalo įvertinti realią situaciją trasoje ir, jei reikia, papildomai išstatyti apsaugos darbuotojų ar papildomai užtvirti trasą, nei numatyta Saugos plane.

85 min. – trasos tvėrėjų ekipažas. Jų tikslas galutinai užtvirti trasą įvertinant žiūrovų kiekį ir jų saugumą trasoje;

60 min. - SAF C – pirmasis saugos automobilis, uždarantis trasą pašaliniam eismui (min du saugos teisėjai iš SVOK patvirtinto teisėjų sąrašo);

50-45 min. – SAF B – antrasis saugos automobilis (du saugos teisėjai iš ~~SVOK patvirtinto teisėjų sąrašo~~: **LASF saugos delegatas, kuris yra skiriamas SVOK ir teisėjas iš SVOK patvirtinto teisėjų sąrašo.**);

40-35 min. - Oficialūs asmenys ir stebėtojai;

30-25 min. - SAF A – trečiasis saugos automobilis (trasos saugumo viršininkas ir/ar jo pavaduotojas)

15-12 min. – pirmasis „nulinis“ automobilis;

12-7 min. – kiti „nuliniai“ automobilis 2-3 minučių intervalu;

5 min. – paskutinis „nulinis“ automobilis. Jei GR ilgis didesnis, nei 15 km, varžybų vadovo sprendimu, paskutinis „nulinis“ ekipažas gali būti išleistas ne anksčiau, kaip 8 min iki pirmo sportinio ekipažo starto.

PASTABA: tai yra preliminarus SAF ir nuliųjų ekipažų grafikas su minimaliu saugą užtikrinančių automobilių kiekiu.

Kiekvienoms varžyboms turi būti sudaromas atskiras konkretus grafikas, įvertinant ralio formatą, trasos konfigūraciją ir sudėtingumą, greičio ruožų ilgį, pasikartojančius greičio ruožus, varžybų dalyvių skaičių ir kitus galimus veiksnius.

4. Saugos (SAF) ir „nuliųjų“ automobilių įranga ir funkcijos.

4.1. Saugos automobiliai (SAF), važiuojantys prieš sportinį „kanalą“ privalo būti ne mažiau kaip trys. Jie turi būti aprūpinti geltonais švyturėliais (švyturėliai turi atitikti [UNECE 65 standartą](#)), garsine įranga bei radijo ryšiu su visais greičio ruožų teisėjų postais, varžybų vadovu, trasos saugumo viršininku, vyr. gydytoju ir ralio štabu. Garsinė sirena privalo būti kintamo tono, privalo turėti mikrofoną, skelidžiamo garso stiprumas ne mažesnis, nei 104dB matuojant 7 metrų atstumu nuo automobilio.

4.1.1. Saugos automobilio „SAF C“ pagrindiniai uždaviniai:

- Atvykus į GR startą patikrinti ar įvykdytos visos saugos plane numatytos priemonės.
- Išklausti GR saugumo viršininko informaciją apie GR paruošimą varžyboms ir pavojingiausias vietas trasoje, į kurias reikia atkreipti dėmesį.
- Važiuojant trasa įsitikinti, ar įvykdyti saugos plano reikalavimai, nukreipti žiūrovus į jiems skirtas ir saugias vietas, informuoti juos, kad nuo šio momento draudžiamas bet koks judėjimas greičio ruože.
- Esant reikalui, sustoti ir atlikti papildomus darbus, būtinus saugumo užtikrinimui, informuoti sekančius saugos automobilius apie situaciją trasoje ir vietas, reikalaujančias ypatingo dėmesio.

4.1.2. Saugos automobilio „SAF B“ pagrindiniai uždaviniai:

- Išklausti informaciją, gautą iš GR saugumo viršininko ir „SAF C“ saugos automobilio, įvertinti situaciją ir numatyti priemones ir veiksmus GR saugumo užtikrinimui.
- Važiuojant trasą dar kartą įsitikinti saugos plane numatytų priemonių įgyvendinimu, patikrinti gautą informaciją apie pavojingas vietas ir, esant galimybei, imtis veiksmų saugumui užtikrinti.
- Dar kartą atkreipti dėmesį į žiūrovų susibūrimo vietas, informuoti juos apie greitai prasidėsiančias varžybas.
- Pateikti trumpą ataskaitą trasos saugumo viršininkui ar jo pavaduotojui apie situaciją greičio ruože.

4.1.3. Saugos automobilio „SAF A“ pagrindiniai uždaviniai:

- Galutinai įsitikinti saugumo užtikrinimu greičio ruože ir pateikti išsamią informaciją varžybų vadovui. Po šio automobilio pravažiavimo priimamas sprendimas dėl GR vykdymo, esant

abejonių dėl jo saugumo, todėl šiame automobilyje turi būti trasos saugumo viršininkas arba jo pavaduotojas.

4.2. Saugos automobilių vyr. teisėjai gali būti tik asmenys, kurių sąrašą kiekvienais kalendoriniais metais tvirtina LASF SVOK. Saugos automobilyje, kuris važiuoja pats pirmas, privalo būti ne mažiau kaip du teisėjai, neskaitant vairuotojo, ~~kituose~~ — rekomenduojama.

4.3. „Nuliniai“ automobiliai privalo būti ne mažiau kaip trys. Už jų parinkimą atsakingas varžybų vadovas. Jie turi būti aprūpinti geltonais švyturėliais (švyturėliai turi atitikti [UNECE 65 standartą](#)) ir garsine sirena, kuri įjungiama važiuojant nuo GR starto iki finišo. Garsinė sirena privalo būti kintamo tono, privalo turėti mikrofoną, skelidžiamo garso stiprumas ne mažesnis, nei 104dB matuojant 7 metrų atstumu nuo automobilio. „Nuliniai“ automobilių pirmieji ir antrieji vairuotojai privalo turėti LASF išduotas licenzijas, didelę ralio varžybų patirtį, turi gebėti važiuoti padidintu, tačiau visiškai saugiu greičiu ir pateikti trasos arba GR saugumo viršininkui visą informaciją ir komentarus, susijusius su sąlygomis trasoje. „Nuliniai“ automobiliai taip pat turi patikrinti laiko matavimo įrangą ir teisėjų susipažinimą su laiko kortų procedūromis.

Išimtiniais atvejais, tik atskiru Varžybų vadovo sprendimu „Nuliniais“ automobiliais gali būti iš varžybų pasitraukę arba pašalinti ekipažai, tačiau jiems turi būti suteiktas ir užklijuotas ant automobilio numeris to ekipažo, vietoje kurio jis važiuoja. „Nuliniai“ automobilių ekipažai prieš varžybas pasirašytinai instruktuojami varžybų vadovo ir (ar) trasos ir saugumo viršininko.

4.3.1 „Nuliniai“ automobilių ekipažo pareigybė instrukcija:

Galutinai užtikrinti, kad GR trasa yra laisva pagrindinio „sportinio kanalo“ važiavimui. Šių automobilių ekipažai, važiuodami GR trasa padidintu, bet visiškai saugiu greičiu, nepervertinant savo galimybių, žiūri į ją kaip varžybų dalyviai ir finišavę praneša apie esamą padėtį trasoje stop'o teisėjams, o, esant labai pavojingoms situacijoms, turimomis ryšio priemonėmis skubiai informuoja GR saugumo viršininką. „Nulinio“ ekipažo antrasis vairuotojas privalo turėti įjungtą mobilų telefoną ir bet kuriuo metu atsiliepti į oficialių asmenų skambučius. Dėl techninių ar kitokių priežasčių nespėjant pravažiuoti GR savo grafiku būtina artimiausioje įmanomoje vietoje pasitraukti iš trasos, susisiekti su varžybų vadovu ar trasos ir saugos viršininku ir toliau tęsti važiavimą pagal jų nurodymus.

„Nulinio“ automobilio ekipažo pasitraukimas iš varžybų negali būti avarijos pasekmė!

„Nuliniai“ ekipažus pasirašytinai instruktuoja trasos saugumo viršininkas ar jo pavaduotojas.

4.4. Trasą atidarantys automobiliai („Šluota“). Jų turi būti vienas arba du, priklausomai nuo trasos konfigūracijos ir sudėtingumo. Šis skaičius derinamas su SVOK, tvirtinant saugos planą. Šie automobiliai turi būti aprūpinti žaliais švyturėliais arba/ir žalia vėliava ir, esant galimybei, radijo ryšiu bei garsine įranga. Jie turi pravažiuoti kiekvieną greičio ruožą iškart po paskutinio dalyvio. Jų užduotis informuoti GR saugumo viršininką apie situaciją trasoje ir surinkti laiko korteles iš pasitraukusių iš varžybų dalyvių. Jokių būdu negalima lenkti trasoje esančio dalyvio, kol iš jo nepaimta laiko kortelė. Medicininė tarnyba starte privalo būti tol, kol „Šluotos“ automobilis perduos informaciją, pasiekęs greičio ruožo finišą arba artimiausią radijo ryšio postą, kuriame yra papildoma med.tarnyba.

4.5. Identifikacija. Visi saugos automobiliai privalo būti pažymėti 36x50cm dydžio juostomis ant variklio dangčio ir abiejų priekinių durų su atitinkamais užrašais:

- Saugos a/m - SAF C; SAF B; SAF A
- „Nulinis“ a/m - 01, 02 , 03 ir t.t

- „Šluota“ a/m FINISH arba languota finišo vėliava

5. Teisėjų postai.

5.1. Bendrosios nuostatos. Visi GR trasoje esantys postai privalo turėti radijo ryšį su kitais greičio ruožo postais, o startas- su trasos saugumo viršininku, varžybų vadovu ir vyr. gydytoju. Bet kuriame poste negali būti mažiau kaip du teisėjai, dėvintys nustatytą identifikacinę aprangą. Vienas iš teisėjų skiriamas vyresnioju.

5.2. Saugumo priemonių ir tarnybų išdėstymas.

Starto postuose:

- Du gesintuvai, ne mažiau 4kg talpos;
- Radijo ryšio įranga;
- Ne mažiau kaip vienas GMP automobilis, skirtas intervencijai – evakuacijai;
- 1 PGT automobilis su gelbėjimo įranga.

Šie automobiliai turi būti pastatyti už starto posto, gerai matomoje vietoje, ne didesniu kaip 100 metrų atstumu nuo starto ir kad turėtų laisvą išvažiavimą. Starto vieta turi būti pakeista, jei to reikia, kad būtų galima teisingai pastatyti šiuos automobilius.

Tarpiniuose radijo ryšio postuose:

- Radijo ryšio įranga;
- Du gesintuvai, ne mažiau 4 kg talpos;
- GMP automobilis, skirtas intervencijai/ evakuacijai, jei atstumas nuo artimiausios GMP tarnybos viršija 15 km.
- Geltona vėliava

Finišo – Stop postuose:

- Radijo ryšio įranga;
- Du gesintuvai, ne mažiau 4 kg talpos.

6. Intervenciniai ir evakuaciniai maršrutai.

6.1. Visos gelbėjimo operacijos, reikalaujančios medicinos ir gelbėjimo tarnybų išsiuntimo yra inicijuojamos greičio ruožo saugumo viršininko, informavus Varžybų vadovą ir vyr. gydytoją.

6.2. Visi intervenciniai ir evakuaciniai keliai turi būti suplanuoti kiekviename greičio ruože ir aiškiai pavaizduoti saugos plane (žemėlapiai arba schema).

6.3. Nesvarbu ar evakuacija vykdoma žeme ar oru, sužeistieji, reikalaujantys intensyvios priežiūros, į ligoninę turi būti lydimi gaivinti patyrusio gydytojo. Netoli trasos esančios ligoninės turi būti informuotos ir būti pasirengusios priimti nukentėjusiuosius.

6.4. Atvykimo laikas į incidento vietą neturi viršyti 10 min., o evakuacijos laikas iki ligoninės neturi viršyti 60 min.

7. Trasos priežiūra ir signalizavimas.

7.1. Keliuose, kuriais vykdomos varžybos, ne mažiau kaip 1 val. iki pirmo automobilio starto privalo būti uždarytas eismas:

- Juos kertantys pagrindiniai ir šalutiniai keliai, ir visi kiti keliai, kuriuose galima tikėtis eismo, turi būti užtvirti „STOP“ juosta ir prižiūrimi policininko arba saugos pareigūno.
- Trumpi, neišvažiuojami į pagrindinius kelius, keliukai (pvz. į kiemą, fermą, mišką) turi būti užtvirti „STOP“ juosta su įspėjamuoju ženklu apie vykstančias varžybas ir įvažiavimo pavojų (Pav. Nr.7)

7.2. „Nuliniai“ automobiliai privalo patikrinti ir nedelsiant informuoti GR saugumo viršininką, o šis – trasos saugumo viršininką apie esamus trūkumus, kad jie būtų ištaisyti iki greičio ruožo pradžios.

7.3. Tarpiniai teisėjų ir saugos pareigūnų postai turi būti išdėstyti taip, kad:

- Būtų galima neprileisti žiūrovų prie pavojingų zonų pasinaudojant užtvaramis, juostomis, švilpukais ar garsiakalbiais.
- Būtų galima kaip įmanoma greičiau įspėti dalyvius apie greičio ruožo trasoje esančias kliūtis.

7.4. Jei reikalingas geltonos vėliavos naudojimas:

- Geltona vėliava turi būti kiekviename greičio ruožo radijo ryšio poste, kurie išdėstomi 5 – 10 km intervalu, ir pažymėti ženklu „Juodas žaibas mėlyname apskritimo fone.“ Jei šiame poste yra papildoma medicininė tarnyba, šalia statomas ženklas „Raudonas kryžius šviesiai mėlyname apskritimo fone“. Ženklo skersmuo ne mažiau 70 cm. Geltoną vėliavą gali parodyti radijo ryšio posto teisėjas apsirengęs ryškiai geltoną liemenę su radijo ryšio ženklu.
- Įvykus incidentui ar susidarius pavojingoms aplinkybėms trasoje gali būti rodoma geltona vėliava. Geltona vėliava ekipažams rodoma tik GR saugumo viršininko nurodymu, informavus varžybų vadovą, ir tik tarpiniuose radijo ryšio postuose. Vėliavą rodyti gali tik teisėjas, dėvintis skiriamąją aprangą, ryškiai geltoną liemenę su radijo ryšio ženklu. Vėliavos panaudojimo laiką fiksuoja varžybų vadovas ir apie tai informuoja Sporto Komisarų kolegiją.
- Pravažiuodamas rodomą geltoną vėliavą, vairuotojas turi nedelsiant sumažinti greitį, išlaikyti šį sumažintą greitį iki greičio ruožo pabaigos ir laikytis sutiktų pareigūnų ar saugos automobilių teisėjų nurodymų. Vėliavos turi būti rodomos visuose radijo ryšio postuose, esančiuose iki incidento vietos.
- Jokios kitos spalvos vėliava, išskyrus geltoną, negali būti naudojama greičio ruožuose.

8. Dalyvių saugumas.

Visi dalyvių automobiliai turi būti aprūpinti raudonu šviesą atspindinčiu trikampiu, kurį, sustojus automobiliui greičio ruože, ekipažo narys turi pastatyti gerai matomoje vietoje, mažiausiai 50 metrų atstumu iki automobilio, kad kiti vairuotojai būtų perspėti. Šis trikampis turi būti pastatytas, net jei sustojęs automobilis nėra ant kelio.

Kelio knygoje privalo būti puslapis, kuriame aprašyta ekipažo veiksmų procedūra, įvykus nelaimingam atsitikimui. Procedūra, kai dalyviams, patekusiems į avariją, rekomenduojama rodyti „SOS“ (pagalbos) arba „OK“ (viskas gerai) ženklus, yra aprašyta 2014 m. Lietuvos automobilių ralio taisyklių 40.2. p.

Ekipažai pasitraukę iš ralio, nedelsiant turi informuoti ralio štabą apie pasitraukimą ir jo priežastis bei aplinkybes. Siekiant padidinti dalyvių saugumo užtikrinimą, operatyvų pavojaus pranešimų

gavimą bei varžybas reglamentuojančių taisyklių laikymosi, susipažinimo su trasa ir varžybų metu privalo būti naudojama palydovinės komunikacijos GPS saugos ir kontrolės įranga. Įranga privalo turėti nepriklausomą maitinimo šaltinį. Sistema privalo užtikrinti nepertraukiamą veikimą blogomis GPRS ryšio sąlygomis, žiūrovų koncentracijos vietose, pasienyje ir t.t, bei automobilių koordinacių ir kitų duomenų perdavimą ne rečiau nei kas 15 sekundžių arba kas 200 m. Įranga privalo būti aprūpinta SOS/OK mygtukais ir jutikliais, kurie informuoja Varžybų kontrolės centrą, jeigu automobilis sustojo greičio ruože ir ekipažas operatyviai perduoda SOS/OK informaciją.

9. Medicinos pagalba.

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą, tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius, sudėtis ir būtinos įrangos komplektacija nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip:

- automobilių ralio, ralio sprinto varžybose: 1 brigada, kiekvieno greičio ruožo starte, jei atstumas nuo GR starto iki bet kurio taško neviršija 15 km. Priešingu atveju reikalinga (-os) papildoma (-os) medikų brigada (-os), kuri(-ios) statoma(-os) tarpiniuose ryšio postuose. Be to, yra privaloma bent viena papildoma Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada, dirbanti tik pagal varžybų vyr. gydytojo nurodymus.

9.1 Vyriausiasis varžybų gydytojas: jo kandidatūra privalo būti suderinta su LASF SVOK. Jo pavardė ir kontaktai privalo būti nurodyti varžybų papildomuose nuostatuose. Varžybų vyr. gydytojas ruošia medicininės pagalbos planą, derindamas su Varžybų Vadovu ir veikia pagal trasos saugumo viršininko įgaliojimus.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti jo nurodymus.

Išskyrus ypatingas aplinkybes, lenktynių ir prieš jas vykstančių treniruočių metu, uždaroje trasoje vyriausiasis gydytojas turi būti lenktynių štabe. Ralio trasoje vyr. gydytojo darbo planas nurodomas saugos plane. Vyr. gydytoją laikinai gali pavaduoti padėjėjas, kurio kandidatūra turi būti suderinta su SVOK, o pavardė ir kontaktai įtraukti į Papildomus varžybų nuostatus. Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Jis paskirsto užduotis visoms medicinos pagalbos brigadoms, išstato jas GR starto vietose ir tarpiniuose ryšio postuose. Ilguose greičio ruožuose (daugiau kaip 15 km.), neskaitant starto, šios brigados yra išdėstomos radijo ryšio postuose kas 5–10 km. Šie postai privalo būti pažymėti atitinkamais ženklais trasoje ir kelio knygoje. Vyr. gydytojas koordinuoja visų medicinos brigadų veiksmus viso ralio metu. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir įspėti jas dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą evakuoti nukentėjusį asmenį.

Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas vadovaudamasis saugos plano priedu Nr.8.23. privalo skubiai iškviešti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir skubiai vykti į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateikti informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Ralio metu privalo būti bent viena Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada

su mobiliu telefoniniu ryšiu, kurio pareiga – atvykti į nelaimingo atsitikimo vietą bet kuriame greičio ruože. Ši brigada yra tiesiogiai pavaldi varžybų vyr. gydytojui, kuris ir koordinuoja brigados budėjimo vietą, judėjimo grafiką ir kitus veiksmus.

Jokių lenktynių GR po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

9.2. Pranešimas apie nelaimingą atsitikimą.

Kelio knygoje privaloma informacija, kaip turi elgtis ekipažai, įvykus nelaimingam atsitikimui:

Pirmas ekipažas, atvykęs į avarijos vietą turi sustoti ir informuoti sekantį atvažiavusį ekipažą apie visas avarijos detales.

Sekantis ekipažas turi visą gautą informaciją pranešti artimiausiam teisėjų postui arba finišo kontrolės postui:

- nukentėjusio ekipažo startinį numerį;
- ar yra ir kiek nukentėjo ekipažo narių bei žiūrovų;
- ar yra ir kiek ekipažo narių užspautų automobilyje ir ar žiūrovai papuolę po automobiliu;
- avarijos vietą, t.y. vieta kelio knygoje ar kilometrinis prisirišimas;
- bet kokia kita svarbi informacija, pav. gaisras, vanduo ir pan.

9.3. Nelaimingų atsitikimų tyrimas.

Nelaimingų atsitikimų tyrimui prieš kiekvienas varžybas turi būti sudaroma komisija, kurios sudėtis įtraukiama į saugos planą. Apie nelaimingus atsitikimus, kuriuose žmonės žūva ar patiria rimtų sužeidimų, turi būti pranešta Lietuvos Automobilių Sporto Federacijai.

XII. REIKALAVIMAI „DRAGO“, GREITUMINIO SLALOMO, KALNŲ LENKTYNIŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Bendrosios nuostatos.

Drag trasa laikomas tiesus kelio ruožas. Įsibėgėjimo ruožas (nuo starto iki finišo linijos) gali būti $\frac{1}{4}$ mylios (402,366 metro) arba $\frac{1}{8}$ mylios (201,168) ilgio su ne didesniu nei 1 procento aukščio pokyčiu.

Greičio rekordo siekimo trasa laikomas tiesus kelio ruožas. Įsibėgėjimo ruožas gali būti 1000 metrų arba 1 mylios (1609,344 metro) ilgio su ne didesniu nei 1 procento aukščio pokyčiu.

Greituminio slalomo trasa laisvos konfigūracijos kelio ruožas su daug posūkių ne ilgesnė kaip 3000 m.

Kalnų lenktynių trasa kalvuotame rajone ir ne ilgesnė kaip 4000 m.

2. Trasos plotis.

Trasos (dalies kuria varžosi du automobiliai) plotis negali būti mažesnis nei 9,5 metro, vienos važiavimo juostos plotis negali būti mažesnis nei 9,1 metro. Kitų trasų plotis – minimalus 8 m., maksimalus neribojamas.

3. Trasos ribų žymėjimas.

Visų trasų ribos turi būti aiškiai pažymėtos dažytomis baltomis linijomis, pilonais arba vėliavėlėmis.

4. Priešstartinė zona DRAG ir greičio rekordo siekimo varžyboms.

Prieš starto liniją privalo būti ne mažesnis nei 9,1 metro priešstartinis ruožas.

5. Stabdymo zona

Stabdymo ruožas turi būti mažiausiai 600 metrų ilgio visų distancijų trasoms.

6. Saugumo priemonės trasose ir už jos ribų.

Trasa, kurioje vyksta Drag varžybos, privalo būti švari.

Trasose kuriose nėra įrengti apsauginiai barjerai, žiūrovai privalo būti atitverti nuo pat burnouto vandens dėžės ribos iki žiūrovų lankomos teritorijos galo.

Pirmus 50 metrų nuo vandens dėžės pagal įsibėgėjimo ruožą privaloma aukšta metalinė tvora ne arčiau kaip 20 metrų iki ruožo krašto, toliau leidžiama stop juosta tolstanti nuo krašto mažiausiai 15 laipsnių kampu finišo linijos kryptimi važiuojamojo ruožo krypties atžvilgiu.

~~Stop juosta privalo būti nutiesta pagal visą trasos ilgį, įskaitant ir stabdymo zoną iš abiejų trasos pusių.~~ **Lygiagrečiai visam Drag trasos ilgiui, iš abiejų trasos pusių, įskaitant ir stabdymo zoną, kuris nėra atskirtas apsaugine tvora privalo būti nutiesta stop juosta ir/arba pažymėta įspėjamosiomis lentelėmis (pav. Nr.7), ne didesniais, kaip 25 metrų intervalais ir ne arčiau kaip 50 metrų iki važiuojamosios dalies krašto.**

Trasos saugumo priemonės varžybų metu yra skirtos žiūrovų, vairuotojų ir varžybų pareigūnų bei aptarnaujančio personalo apsaugai. Nustatant saugumo priemones, reikia atsižvelgti į trasos ypatumus (trasos konfigūraciją ir išplanavimą, šalia trasos esančius plotus, pastatus bei konstrukcijas) bei į tai, kokią maksimalų greitį toje trasoje galima pasiekti.

Žiūrovus ir trasą privalo skirti dvi apsaugos zonos.

Pirmoji apsaugos zona turi neleisti automobiliui pasiekti antrosios žiūrovų kontrolės zonos. Jei įmanoma reikia numatyti pakankamą erdvę be kliūčių ir žiūrovų, kurioje automobilis išlėkęs iš trasos galėtų nekliudomas manevruoti ir atgavus automobilio kontrolę, galėtų būti išvairuotas atgal į trasą, arba sustoti. Tam tikslui gali būti panaudojamos įvairios automobilio energiją slopinančios priemonės - žolės kelkraštis, stabdymo zona, „gaudyklė“, aptvaras, betoniniai ar plastikiniai (su vandeniu arba smėliu) blokai (tiek betoniniai tiek plastikiniai blokai turi būti tarpusavyje sukabinti trosais), padangų stirtų tvora (tarpusavyje sukabinta) ir kt.

Antroji „žiūrovų kontrolės aptvaro“ zona privalo apsaugoti, kad žiūrovai nepatektų į trasos zoną. Šią zoną turi kontroliuoti saugumo ir trasos viršininkas, apsauga.

Žiūrovų zonos apsaugos tvoros: metalinės tvoros (tarpusavyje sukabintos), „stop“ juosta ar laikančiosios konstrukcijos ir įtempimo lynai nuolat turi būti kontroliuojami.

Žiūrovų zonos ribose (su pirmąja apsaugos zona) privalo būti gerai įskaitomi įspėjimai dėl pavojų kirtus saugios zonos ribas ir atsakomybes tai padarius.

Šalia trasos privalo būti transporto priemonė galinti pakelti sudaužytą automobilį ir bent viena transporto priemonė skirta automobiliui vilkti.

Trasų valymui turi būti naudojama įranga pašalinti nuo trasos vandenį (dragas), tepalų ir technologinių skysčių valymui naudoti sorbentą arba cementą.

Apsaugos pavyzdys:

- 1) žiūrovų kontrolės zona – privaloma;
- 2) pirmoji apsaugos zona - pasirinktinai:
 - a) bent 15 metrų „stabdymo zona“ įrengta su „gaudykle“;
 - b) aptvarai;
 - c) betoniniai blokai (tarpusavyje sukabinti metaliniais trosais, troso skersmuo, ne mažiau 6mm);
 - d) plastikiniai blokai (užpildyti vandeniu, bei tarpusavyje sukabinti);
 - e) vertikali žemės sankasa;
 - f) padangų stirtų tvora (tarpusavyje sukabinta);
 - g) pastato siena;
 - h) bent 1 metro aukščio skirtumas tarp trasos ir žiūrovų zonos paviršių (žiūrovai – aukščiau trasos).

Atstumas tarp pirmosios apsaugos zonos saugos priemonių ir žiūrovų kontrolės aptvaro nemažesnis kaip 5 metrai. Priklausomai nuo trasos konfigūracijos atstumas tarp saugos priemonių zonos ir žiūrovų zonos gali kisti.

5. Teisėjų postai.

Trasoje įrengti teisėjų postai turi būti išdėstyti taip, kad postas turėtų vizualų ryšį su prieš ir po sekančiu postu. Postai turi turėti radijo ryšį su varžybų vadovu. Priklausomai nuo trasos konfigūracijos ir ilgio, atstumai tarp postų gali kisti.

Postai, kurie gali būti ir nestacionarūs, turi būti įrengti taip, kad:

- a) jame esantys teisėjai pagal galimybes būtų maksimaliai saugūs;
- b) išėjimas iš posto turi būti patogus, saugus ir greitas;
- c) postas turi būti pakankamai erdvus, kad jame galėtų savo funkcijas atlikti bent du teisėjai;
- d) turi būti užtikrinta apsauga posto teisėjams nuo saulės ir lietaus;

Kiekviename poste turi būti ne mažiau kaip du teisėjai.

Kiekviename poste turi būti du gesintuvai (min. 4 kg gesinimo masės) signalinės vėliavos, radijo ryšis, asmuo instruktuojamas kaip naudotis gesintuvais gaisro atveju (tai gali būti ir vienas iš teisėjų).

Bokštelių įrengimo schema ([Pavyzdys Nr.2](#))

Drag varžybų metu trasos gale, laisvai pasirinktoje saugioje vietoje, visų važiavimų metu privalo būti ekipažas susidedantis iš bent dviejų licenziją turinčių teisėjų, kurie yra išklause priešgaisrinės saugos kursus ir turėti mažiausiai du 6 kg MG tipo gesintuvus.

6. Dalyvių parkas.

Dalyvių parkas turi būti kaip įmanoma arčiau prie trasos ir turi būti sudaryta galimybė automobiliams netrukdomai atvažiuoti į prieš startinę zoną. Dalyvių parkas turi būti pakankamai talpus, kad jame tilptų visi varžybų dalyvių sportiniai ir serviso automobiliai. Rekomenduojama įrengti asmenų patekimo į dalyvių parką kontrolę, jei yra galimybės.

Dalyvių parke turi būti (priemonės užtikrinančios dalyvių saugumą):

- a) priešgaisrinės priemonės (gesintuvai, sorbentas) Gesinimo taškai turi būti aiškiai pažymėti;
- b) kuro užpylimo zona;
- c) rūkymo zona;
- d) gesintuvai prie kiekvieno sportinio automobilio „garažo“ (minimumas 4kg gesinimo masės).

7. Reklama.

Reklaminės konstrukcijos turi būti tvirtos ir saugios. Reklamos vieta ir pobūdis neturi trukdyti vairuotojų ir trasos darbuotojų matomumui.

Visų laikinųjų reklamos stendų, kurie išstatomi vienoms varžyboms vieta turi būti suderinta su kitų sporto šakų komitetu. Jie turi būti pagaminti iš lengvai į smulkias lengvas, nepavojingas dalis sudūžtančios medžiagos (metalo dalys draudžiamos).

8. Medicininės tarnybos uždaviniai:

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą tikslus, medicininės pagalbos brigadų skaičius, sudėtis ir komplektacija nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau greitosios medicininės pagalbos automobilių skaičius negali būti mažesnis kaip:

- Drago“ lenktynėse: 1 brigada ;
- Greituminio slalomo ir kalnų lenktynėse: 1 brigada ;

Varžybų vyriausio gydytojo funkcijas ir pareigas atlieka organizatoriaus pasirinkta kandidatūra ir suderinta su LASF SVO komitetu arba vienas iš atvykusių medicininės brigados darbuotojų .

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti jo nurodymus. Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir perspėja jas dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo . Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą evakuoti nukentėjusį asmenį

. Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas privalo skubiai iškviešti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą. Atvejais, kai trasoje budinčiais medikų brigadai reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito medikų brigados atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateikti informaciją apie jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Jokių lenktynių uždaroje trasose po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

Drago ir greičio rekordo siekimo varžybose medicininės brigados darbuotojai privalo budėti ties įsibėgėjimo ruožo viduriu ne arčiau kaip 50 metrų iki ruožo krašto. Nesant galimybei ekipažus dislokuoti ties trasos viduriu, jie budi iš karto už starto linijos finišo linijos kryptimi tokiu būdu, jog nekiltų trukdžių stebėti visą varžybų trasą visų važiavimų metu ir pajudėti incidento trasoje kryptimi reikalui esant. Medicininės brigados darbuotojai privalo turėti nuolatinio ryšio priemones leidžiančias susisiekti su varžybų organizatorium ir varžybų komisaru bet kuriuo metu.

9. Priešgaisrinės pagalbos organizavimas.

9.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip kuo greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

9.2. Efektyviausia ir patogiausia priešgaisrinė ir gelbėjimo pagalba organizuojama dviem etapais. Nors įranga ir metodai gali skirtis priklausomai nuo skirtingų trasų, tačiau pagalba numatyta 1-ame ir 2-ame etapuose turi būti atliekama:

9.2.1 Pirminė pagalba: kaip įmanoma skubiau po autoįvykio pradžios bent vienas specialistas apmokytas dirbti su nešiojamais gesintuvais, turi pasiekti trasos atkarpoje įvykusios avarijos vietą ir tam pritaikytomis priemonėmis užgesinti ugnį automobilio salone. Pirminės pagalbos tikslas – sudaryti visas sąlygas išgelbėti vairuotoją.

9.2.2 Antrinė pagalba: per kiek įmanoma mažesnę laiko tarpą nuo įvykio pradžios į avarijos vietą turi atvykti mobili transporto priemonė su įranga, skirta visiškai užgesinti gaisrą ar, įvykus sunkiai avarijai, išlaisvinti žmones iš sudaužyto automobilio. Žiedinių lenktynių, ralio, Drift'o, Drag'o, Kroso, Rali-kroso čempionatuose privaloma priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (PGT).

9.2.3 Įranga trasos postuose

Uždarų trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose privalo būti ne mažiau kaip du nešiojami gesintuvai po 4 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

Be to šalia starto gali būti greitaeigės transporto priemonės su gelbėjimo įranga ir nemažiau kaip dviem kvalifikuotais atlikti gelbėjimo darbus asmenimis, pasirengusios bet kuriuo metu išvykti į avarijos vietą trasoje.

9.2.4 Įranga kuro pildymo zonose: Kuro pildymo zonose turi būti bent du 6 kg gesintuvai vienai zonai. Draudžiama kurą sandėliuoti aikštelėse, jei tai nenumatyta konkrečių varžybų taisyklėse. Privalomas apklotas, skirtas ugnies slopinimui. Šiose zonose gali būti tik teisėjai, atliekantys savo pareigas ir varžybų dalyvius aptarnaujantys mechanikai. Žiūrovai privalo būti saugiu atstumu nuo atliekamų darbų vietos, todėl būtina šių zonų perimetrą aptverti „STOP“ juosta.

9.2.5. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

10. Žiniasklaidos atstovų saugumo instrukcija

Visi akredituoti varžybose žiniasklaidos atstovai (žurnalistai, fotoreporteriai, TV operatoriai ir kt.) varžybų metu privalo dėvėti savo arba organizatoriaus išduotas ryškiaspalves (rekomenduotina žalias) FOTO/TV liemenes su identifikaciniu numeriu ir turėti akreditavimo korteles. Už aptvėrimo „stop“ juosta ar tvora ribos leidžiama būti tik specialiai pažymėtose „PRESS“ ženklų vietose. Visais kitais atvejais galima fotografuoti ar filmuoti tik iš bendrų žiūrovų zonų, laikantis saugumo taisyklių.

Visi žiniasklaidos atstovai, gaudami akreditaciją, pasirašo asmeninės atsakomybės patvirtinimą. Spaudos konferencijos metu jiems pateikiama visa išsami informacija apie varžybas.

Visi žiniasklaidos atstovai privalo klausyti organizatorių, varžybų oficialių asmenų, teisėjų, policijos ir apsaugos pareigūnų teisėtų reikalavimų ir nurodymų.

Kiekvienas asmuo, savarankiškai patekęs už apsauginės juostos, ar įžengęs į pavojingą/draudžiamą zoną, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.

XIII. REIKALAVIMAI "PRO" LYGOS DRIFT'O VARŽYBŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Bendrosios nuostatos.

Drift'o trasa (toliau – trasa), gali būti visiškai laisvos konfigūracijos, be apribojimų (tačiau turi atitikti 4 punktą), gali būti uždaros miesto gatvės, uždari bendro naudojimo keliai, uždaros aikštelės ir pan.

2. Trasos danga.

Drift'o trasos danga – asfaltas, betonas. Trasa turi būti nuvalyta nuo akmenų ir kitų pašalinių daiktų, galimai keliančių pavojų dalyviams bei žiūrovams. Asfaltas ar betonas turi būti kieto paviršiaus, neištrupėjęs. Jei yra vietų trasoje, kur asfaltas ar betonas yra ištrupėjęs, privaloma keisti trasos konfigūraciją, kad automobiliai ta asfalto ar betono dalimi nevažiuotu ir neslystų.

3. Trasos ilgis.

Drift'o trasos ilgis yra ta trasos dalis, kuri prasideda ties startu ir baigiasi ties ženklu SLOW (minimalus atstumas tarp jų 100m.).

4. Trasos plotis.

Minimalus trasos plotis yra 6 m., maksimalus – neribojamas.

5. Trasos ribų pažymėjimas.

Trasos ribos aiškiai pažymėtos, pilonais arba vėliavėlėmis.

6. Saugumo priemonės trasose ir už jos ribų.

Trasos saugumo priemonės varžybų metu yra skirtos žiūrovų, vairuotojų ir varžybų pareigūnų bei aptarnaujančio personalo apsaugai. Nustatant saugumo priemones, reikia atsižvelgti į trasos ypatumus (trasos konfigūraciją ir išplanavimą, šalia trasos esančius plotus, pastatus bei konstrukcijas) bei į tai, kokią maksimalų greitį toje trasoje galima pasiekti.

Žiūrovus ir trasą privalo skirti dvi apsaugos zonos.

Pirmoji apsaugos zona turi neleisti automobiliui pasiekti antrosios žiūrovų kontrolės zonos. Jei įmanoma reikia numatyti pakankamą erdvę be kliūčių ir žiūrovų, kurioje automobilis išlėkęs iš trasos galėtų nekliudomas manevruoti ir atgavus automobilio kontrolę, galėtų būti išvairuotas atgal į trasą, arba sustoti. Tam tikslui gali būti panaudojamos įvairios automobilio energiją slopinančios priemonės - žolės kelkraštis, stabdymo zona, „gaudyklė“, aptvaras, betoniniai ar plastikiniai (su vandeniu arba smėliu) blokai (tiek betoniniai tiek plastikiniai blokai turi būti tarpusavyje sukabinti trosais), padangų stirtų tvora (tarpusavyje sukabinta) ir kt.

Antroji „žiūrovų kontrolės aptvaro“ zona privalo apsaugoti, kad žiūrovai nepatektų į trasos zoną. Šią zoną turi kontroliuoti saugumo ir trasos viršininkas, apsauga.

Žiūrovų zonos apsaugos tvoros: metalinės tvoros (tarpusavyje sukabintos), „stop“ juosta ar laikančiosios konstrukcijos ir įtempimo lynai nuolat turi būti kontroliuojami.

Žiūrovų zonos ribose (su pirmąja apsaugos zona) privalo būti gerai įskaitomi įspėjimai dėl pavojų kirtus saugios zonos ribas ir atsakomybės tai padarius.

Apsaugos pavyzdys:

- 1) žiūrovų kontrolės zona – privaloma.
- 2) pirmoji apsaugos zona - pasirinktinai:
 - a. bent 15 metrų „stabdymo zona“ įrengta su „gaudykle“
 - b. plieniniai aptvarai
 - c. betoniniai blokai (tarpusavyje sukabinti metaliniais trosais, troso skersmuo, ne mažiau 6mm)
 - d. plastikiniai blokai (užpildyti vandeniu, bei tarpusavyje sukabinti)
 - e. vertikali žemės sankasa
 - f. padangų stirtų tvora (tarpusavyje sukabinta)
 - g. pastato siena
 - h. bent 1 metro aukščio skirtumas tarp trasos ir žiūrovų zonos paviršių (žiūrovai – aukščiau trasos).

Atstumas tarp pirmosios apsaugos zonos saugos priemonių ir žiūrovų kontrolės aptvaro nemažesnis kaip 5 metrai. Priklausomai nuo trasos konfigūracijos atstumas tarp saugos priemonių zonos ir žiūrovų zonos gali kisti. Konsultuotis su drift'o komitetu.

7. Teisėjų postai

Trasoje įrengti teisėjų postai turi būti išdėstyti taip, kad postas turėtų vizualų ryšį su prieš ir po sekančiu postu. Postai turi turėti radijo ryšį su varžybų vadovu. Priklausomai nuo trasos konfigūracijos ir ilgio, atstumai tarp postų gali kisti. Derinti su drift'o komitetu.

Postai, kurie gali būti ir nestacionarūs, turi būti įrengti taip, kad:

- a. jame esantys teisėjai pagal galimybes būtų maksimaliai saugūs
- b. išėjimas iš posto turi būti patogus, saugus ir greitas
- c. postas turi būti pakankamai erdvus, kad jame galėtų savo funkcijas atlikti bent du teisėjai.
- d. turi būti užtikrinta apsauga posto teisėjams nuo saulės ir lietaus.

Kiekviename poste turi būti ne mažiau kaip du teisėjai.

Kiekviename poste turi būti minimumas du gesintuvai (minimumas 4 kg gesinimo masės) signalinės vėliavos, radijo ryšis, asmuo instruktuojamas kaip naudotis gesintuvais gaisro atveju (tai gali būti ir vienas iš teisėjų)

8. Dalyvių parkas

Dalyvių parkas turi būti kaip įmanoma arčiau prie trasos ir turi būti sudaryta galimybė automobiliams netrukdomai atvažiuoti į prieš startinę zoną. Dalyvių parkas turi būti pakankamai talpus, kad jame tilptų visi varžybų dalyvių sportiniai ir serviso automobiliai. Rekomenduojama įrengti asmenų patekimo į dalyvių parką kontrolę, jei yra galimybės.

Dalyvių parke turi būti (priemonės užtikrinančios dalyvių saugumą):

- a. priešgaisrinės priemonės (gesintuvai, sorbentas) Gesinimo taškai turi būti aiškiai pažymėti;
- b. kuro užpylimo zona;
- c. rūkymo zona;
- d. gesintuvai prie kiekvieno sportinio automobilio „garažo“ (minimumas 4kg gesinimo masės).

9. Medicininės tarnybos uždaviniai:

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius, sudėtis ir įrangos komplektacija nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip 1 brigada.

Varžybų vyriausio gydytojo funkcijas ir pareigas atlieka organizatoriaus pasirinkta kandidatūra ir suderinta su LASF SVO komitetu arba vienas iš atvykusių medicininės pagalbos brigados asmenų.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti įnurodymus.

Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir perspėti dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą gabenti nukentėjusį asmenį.

Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas privalo skubiai iškviešti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir skubiai vykti į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateikti informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Jokių lenktynių uždaroje trasose po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

9. Priešgaisrinės pagalbos organizavimas.

9.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

9.2. Efektyviausia ir patogiausia priešgaisrinė ir gelbėjimo pagalba organizuojama dviem etapais. Nors įranga ir metodai gali skirtis priklausomai nuo skirtingų trasų, tačiau pagalba numatyta 1-ame ir 2-ame etapuose turi būti atliekama:

9.2.1 Pirminė pagalba: kaip įmanoma skubiau po autoįvykio pradžios bent vienas specialistas apmokytas dirbti su nešiojamais gesintuvais, turi pasiekti trasos atkarpoje įvykusios avarijos vietą ir tam pritaikytomis priemonėmis užgesinti ugnį automobilio salone. Pirminės pagalbos tikslas – sudaryti visas sąlygas išgelbėti vairuotoją.

9.2.2 Antrinė pagalba: per kiek įmanoma mažesnę laiko tarpą nuo įvykio pradžios į avarijos vietą turi atvykti mobili transporto priemonė su įranga, skirta visiškai užgesinti gaisrą ar, įvykus sunkiai avarijai, išlaisvinti žmones iš sudaužyto automobilio. Žiedinių lenktynių, ralio, Drift'o, Drag'o, Kroso, Rali-kroso čempionatuose privaloma priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (PGT).

9.2.3 Įranga trasos postuose

Uždarų trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose privalo būti ne mažiau kaip du nešiojami gesintuvai po 4 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

Be to šalia starto gali būti greitaeigės transporto priemonės su gelbėjimo įranga ir nemažiau kaip dviem kvalifikuotais atlikti gelbėjimo darbus asmenimis, pasirengusios bet kuriuo metu išvykti į avarijos vietą trasoje.

9.2.4 Įranga kuro pildymo zonose: Kuro pildymo zonose turi būti bent du 6 kg gesintuvai vienai zonai. Draudžiama kurą sandėliuoti aikštelėse, jei tai nenumatyta konkrečių varžybų taisyklėse. Privalomas apklotas, skirtas ugnies slopinimui. Šiose zonose gali būti tik teisėjai, atliekantys savo pareigas ir varžybų dalyvius aptarnaujantys mechanikai. Žiūrovai privalo būti saugiu atstumu nuo atliekamų darbų vietos, todėl būtina šių zonų perimetrą aptverti „STOP“ juosta.

9.2.5. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

10. Žiniasklaidos atstovų saugumo instrukcija

Visi akredituoti varžybose žiniasklaidos atstovai (žurnalistai, fotoreporteriai, TV operatoriai ir kt.) varžybų metu privalo dėvėti savo arba organizatoriaus išduotas ryškiaspalves žalias FOTO/TV liemenes su identifikaciniu numeriu ir turėti akreditavimo korteles. Už aptvėrimo „STOP“ juosta ar tvora ribos leidžiama būti tik specialiai pažymėtose „PRESS“ ženklų vietose. Visais kitais atvejais galima fotografuoti ar filmuoti tik iš bendrų žiūrovų zonų, laikantis saugumo taisyklių.

Visi žiniasklaidos atstovai, gaudami akreditaciją, pasirašo asmeninės atsakomybės patvirtinimą. Spaudos konferencijos metu jiems pateikiama visa išsami informacija apie varžybas.

Visi žiniasklaidos atstovai privalo klausyti organizatorių, varžybų oficialių asmenų, teisėjų, policijos ir apsaugos pareigūnų teisėtų reikalavimų ir nurodymų.

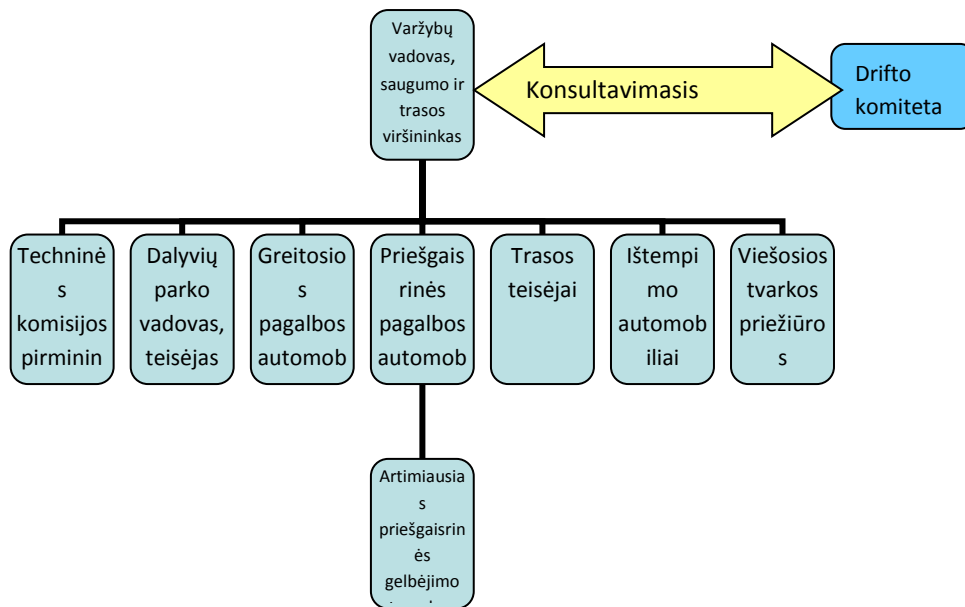
Kiekvienas asmuo, savarankiškai patekęs už apsauginės juostos, ar įžengęs į pavojingą/draudžiamą zoną, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.

9. Reklama

Reklaminės konstrukcijos turi būti tvirtos ir saugios. Reklamos vieta ir pobūdis neturi trukdyti vairuotojų ir trasos darbuotojų matomumui.

Visų laikinųjų reklamos stendų, kurie išstatomi vienoms varžyboms vieta turi būti suderinta su drift'o komitetu. Jie turi būti pagaminti iš lengvai į smulkias lengvas, nepavojingas dalis sudūžtančios medžiagos (metalo dalys draudžiamos).

Drift'o varžybų saugumo organizavimo schema

P.S. Nurodyti atsakingų asmenų vardus, pavardes, kontaktus.

XIV. REIKALAVIMAI 4X4 VARŽYBŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI.

1. Trasos

4x4 trasos būna uždaros: karjerai, žiedas. Linijinės, laisvos.

Trasa karjere. Sunkiai privažiuojamose vietose išdėstyti Kontroliniai Punktai (KP), prie kurių turi privažiuoti dalyvis ir atsižymėti (nufotografuoti arba atsižymėti specialiu įrankiu, pritvirtintu prie KP)

Trophy Žiedas. ~ 3 km ilgio trasą, besidriekianti sunkiai pravažiuojamomis vietovėmis: pelkėmis, įkalnėmis, brastomis, purvu.

Cross Contry Žiedas. Nemažesnio kaip 6km ilgio trasa besidriekianti miško ir lauko keliukais.

Linijinės. Sunkiai pravažiuojama atkarpa: užpelkėję , miškovežių išvažinėtos miško kvartalinės arba keliukai.

Laisvos. Tai ~ 25km² išdėstyti KP prie kurių dalyviai privalo privažiuoti ir atsižymėti. KP išdėstomi prie brastų, pelkėtų vietovių, neveikiančių karjerų.

2. Trasų danga

Smėlis, žvyras, vanduo, durpė, akmenys, skalda, asfaltas.

3. Trasų žymėjimas

Uždaros ir linijinės trasos nužymėtos “Stop” juosta ištisai arba dalinai (“koridoriais”, “vartais”)

4. Žiūrovų apsauga

Pagrindinė žiūrovų masė renkasi prie varžybų “Žiedo” visa trasa, prie kurios gali prieiti žiūrovai, aptverta “Stop” juosta, o ypač pavojingose vietose stovi teisėjai arba apsaugos darbuotojai.

Kitos trasos, apie kurių buvimo vietą žiūrovai neinformuojami, tačiau jos nužymėtos “Stop” juosta ištisai arba dalinai (“koridoriais”, “vartais”)

5. Teisėjų postai .

Trasoje įrengti teisėjų postai, daugumoje atvejų neturi vizualaus ryšio tarpusavyje. Todėl postai turi turėti radijo ryšį su varžybų vadovu.

6. Medicinos tarnyba.

A lygos varžybose (čempionatuose) privaloma Intervencinė brigada ar GMP brigada.

Varžybų vyriausio gydytojo funkcijas ir pareigas atlieka organizatoriaus pasirinkta kandidatūra ir suderinta su LASF SVO komitetu arba vienas iš atvykusių budėti Intervencinės ar GMP brigados narių

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir

paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti jo nurodymus. Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, perspėti dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą gabenti nukentėjusį asmenį įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas privalo skubiai iškviesti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir vykti į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateikti informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

GMP ekipažui išvežus nukentėjusį į gydymo įstaigą, turi būti iškviestas kitas GMP ekipažas ir, tik jam atvykus, pratęsimos varžybos.

7. Priešgaisrinė tarnyba.

Trasoje įrengti teisėjų postai, starto, finišo, STOPo turi būti aprūpinti ne mažesniais kaip 4 kg, gesintuvais.

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

XV. REIKALAVIMAI „SUPER SPRINTO“ IR „RALIO SPRINTO“ VARŽYBŲ TRASOMS IR SAUGIAM VARŽYBŲ PRAVEDIMUI

1. Reikalavimai super sprinto ir ralio sprinto trasoms.

Super sprinto ir ralio sprinto greičio ruožai vykdomi bendro naudojimo keliuose arba uždaroje trasoje. Super sprinto minimalus greičio ruožo ilgis negali būti mažesnis kaip 3.0 km. ir ne ilgesnė kaip 11 km.

Vidutinis greitis greičio ruože negali viršyti 100 km/h. Leidžiama +/-10% paklaida.

Ralio sprinto greičio ruožų bendras ilgis negali būti mažesnis kaip 50 km. Greičio ruožų trasos danga gali būti asfaltas arba žvyras, tačiau GR startas rekomenduojamas ant asfaltinės dangos. Trasa laisvos konfigūracijos kelio ruožas su daug posūkių, ir tramplynų.

1.2. Susipažinimas su trasa. Jo metu pagrindinėse sankryžose, pažymėtose kelio knygoje, privalo būti nukreipiančios rodyklės (50m atstumu iki posūkio – geltona ir pačiame posūkyje – raudona). Šios rodyklės varžybų metu privalo likti tose pačiose vietose ir atitikti važiavimo kryptį. Visos greičio mažinimo zonos (retarderiai [Pav Nr.8](#)) susipažinimo ir varžybų metu turi būti sustatytos identiška. Susipažinimo metu turi būti aiškiai ir tiksliai pažymėti visų greičio ruožų startai, finišai ir visi radijo ryšio postai. Susipažinimo su trasa metu gali būti vykdomas automobilių sekimas tam tikromis priemonėmis. Jis gali būti vykdomas varžybų metu ralio štabe. Kiekvienas organizatorius privalo saugumo plane aprašyti šią automobilių sekimo procedūrą, taip pat privalo nurodyti veiksmus, kurių reikia imtis dingus lenktynių dalyviui.

2. Trasos priežiūra ir signalizavimas.

Bendro naudojimo keliuose, kuriais vykdomos varžybos, ne mažiau kaip 1 val. iki pirmo automobilio starto privalo būti uždarytas eismas:

Juos kertantys pagrindiniai ir šalutiniai keliai, ir visi kiti keliai, kuriuose galima tikėtis eismo, turi būti užtvirti „STOP“ juosta ir prižiūrimi policininko arba saugos pareigūno.

Trumpi, neišvažiuojami į pagrindinius kelius, keliukai (pvz. į kiemą, fermą, mišką) turi būti užtvirti „STOP“ juosta su perspėjimu apie vykstančias varžybas ir įvažiavimo pavojų.

Tarpiniai teisėjų ir saugos pareigūnų postai turi būti išdėstyti taip, kad būtų galima neprileisti žiūrovų prie pavojingų zonų pasinaudojant užtvaramis, juostomis, švilpukais ar garsiakalbiais.

Būtų galima kaip įmanoma greičiau įspėti dalyvius apie greičio ruožo trasoje esančias kliūtis.

Jei reikalingas geltonos vėliavos naudojimas:

- Geltona vėliava turi būti kiekviename greičio ruožo radijo ryšio poste, kurie išdėstomi 5 – 10 km intervalu, ir pažymėti ženklu „Juodas žaibas mėlyname apskritimo fone.“ Jei šiame poste yra papildoma medicininė tarnyba, šalia statomas ženklas „Raudonas kryžius šviesiai mėlyname apskritimo fone“. Ženklų skersmuo ne mažiau 70 cm. Geltoną vėliavą gali parodyti radijo ryšio posto teisėjas apsirengęs ryškiai geltoną liemenę su radijo ryšio ženklu.

- Įvykus incidentui ar susidarius pavojingoms aplinkybėms trasoje gali būti rodoma geltona vėliava. Geltona vėliava ekipažams rodoma tik GR saugumo viršininko nurodymu, informavus varžybų vadovą, ir tik tarpiniuose radijo ryšio postuose. Vėliavą rodyti gali tik teisėjas, dėvintis skiriamąją aprangą. Vėliavos panaudojimo laiką fiksuoja varžybų vadovas ir apie tai informuoja Sporto Komisarų kolegiją.

- Pravažiuodamas rodomą geltoną vėliavą, vairuotojas turi nedelsiant sumažinti greitį, išlaikyti šį sumažintą greitį iki greičio ruožo pabaigos ir laikytis sutiktų pareigūnų ar saugos automobilių teisėjų nurodymų. Vėliavos turi būti rodomos visuose radijo ryšio postuose, esančiuose iki incidento vietos.

Jokios kitos spalvos vėliava, išskyrus geltoną, negali būti naudojama greičio ruožuose.

3. Saugos ir „nuliniai“ automobiliai.

3.1. Saugos automobiliu (SAF), važiuoja varžybų vadovas, trasos saugumo viršininkas prieš sportinį „kanalą“. Jis turi būti aprūpintas geltonais švyturėliais (švyturėliai turi atitikti [UNECE 65 standartą](#)), garsine įranga (garsinė sirena privalo būti kintamo tono, privalo turėti mikrofoną, skelidžiamo garso stiprumas ne mažesnis, nei 104dB matuojant 7 metrų atstumu nuo automobilio) bei radijo ryšiu su visais greičio ruožo teisėjų postais, GMP ir PGT.

Švyturėliais (ir sirena, kuri įjungiama važiuojant nuo GR starto iki finišo. „Nulinių“ automobilių vairuotojai privalo turėti didelę varžybų patirtį, turi gebėti važiuoti padidintu, tačiau visiškai saugiu greičiu ir pateikti trasos arba GR saugumo viršininkui visą informaciją ir komentarus, susijusius su sąlygomis trasoje. „Nuliniai“ automobiliai taip pat turi patikrinti laiko matavimo įrangą.

Išimtiniais atvejais, tik atskiru Varžybų vadovo sprendimu „Nuliniais“ automobiliais gali būti iš varžybų pasitraukę arba pašalinti ekipažai.

3.3. Trasą atidarantys automobiliai („Šluota“). Šie automobiliai turi būti apsirūpinę žaliais švyturėliais arba žalia vėliava ir, esant galimybei, radijo ryšiu bei garsine įranga. Jie turi pravažiuoti kiekvieną greičio ruožą iškart po paskutinio dalyvio. Jų užduotis informuoti GR saugumo viršininką apie situaciją trasoje. Jokiu būdu negalima lenkti trasoje esančio dalyvio.

Medicininė tarnyba starte privalo būti tol, kol „Šluotos“ automobilis perduos informaciją, pasiekęs greičio ruožo finišą arba artimiausią radijo ryšio postą, kuriame yra papildoma med.tarnyba.

3.4. Identifikacija. Visi saugos automobiliai privalo būti pažymėti 30x40cm dydžio juostomis ant variklio dangčio ir abiejų priekinių durų su atitinkamais užrašais:

- Saugos a/m - SAF
- „Nulinis“ a/m - 01, 02, 03...
- Languotos vėliavos imitacija arba „Finish“ a/m

3.5 Serviso parkai. Jie turi būti aptverti ir saugomi apsaugos pareigūnų. Organizatoriaus sprendimu žiūrovai gali būti įleidžiami į serviso parkus, tačiau apsaugos pareigūnai turi užtikrinti, kad jie nepatektų į pavojingų darbų zonas. Serviso parkuose turi būti:

- radijo ryšys ar kita susisiektimo įranga, kad būtų galima palaikyti kontaktą su ralio štabu;

- pakankamas kiekis nešiojamų gesintuvų, kurių talpa ne mažiau kaip 4 kg, o jie išdėstyti ne didesniu kaip 50 m atstumu vienas nuo kito ir pažymėti 70 cm skersmens ženklais „F“ (Saugos plano priedas 1.15.) Šie ženklai turi būti iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje;

- ne mažiau kaip dvi sorbento talpos po 25 kg ir talpos pavojingų atliekų surinkimui, kurių pastatymo vietos turi būti pažymėtos saugos plane, kelio ir serviso knygoje;

- greitosios medicininės pagalbos automobilis, skirtas evakuacijai. Jei jo nėra, privalo būti bent vienas paramedikas, galintis suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam. Dėl GMP automobilio būtinumo sprendžia varžybų vyr. gydytojas.

3.6. Kuro pylimo zonos. Jos privalo būti aptvertos „STOP“ juosta saugiu atstumu nuo atliekamų pavojingų darbų. Zonose gali būti savo pareigas atliekantys teisėjai, aptarnaujamų ekipažų nariai ir mechanikai (ne daugiau 2 ekipažui). Teisėjai, dirbantys kuro pylimo zonose, privalo turėti radijo ryšį su varžybų štabu, dėvėti ugniai atsparią aprangą ir būti instruktuoti kaip gesinti gaisrą. Kuro pylimo zonoje turi būti ne mažiau kaip du gesintuvai, kurių bendra talpa – ne mažiau 12 kg. Kuro zonos plotas, kuriame atliekami tiesioginiai darbai turi būti uždengtas benzinui atspariu užtiesalu, kad nutekėję skysčiai nepadarytų žalos aplinkai.

4. Žiūrovų saugumas.

4.1. Žiūrovų zonos, Privaloma, kad žiūrovai stebėtų varžybas iš anksto numatytose, saugiai atitvertose ir saugos plane pažymėtose žiūrovų zonose. Šios zonos, jų koordinatės ir privažiavimai prie jų turi būti skelbiami visose informacinėse priemonėse prieš varžybas. Šiose žiūrovų zonose privalo būti pakankamas apsaugos pareigūnų skaičius, kuris derinamas su SVOK, tvirtinant ralio saugos planą. Pareigūnai, dėvintys skiriamąją aprangą (Reglamento priedas Nr. 11), privalo turėti ryšį su GR saugumo viršininku, kad galėtų informuoti apie situaciją, susidarius pavojingoms aplinkybėms. GR saugumo viršininkas turi atsižvelgti į šią informaciją, bei informaciją gautą iš „O“ ekipažų ir informuoti trasos saugumo viršininką. Esant ištis pavojingoms sąlygoms, greičio ruožas privalo būti nutrauktas.

4.2. Prevencinės priemonės. Visos pavojingos vietos, kur žiūrovams stovėti nesaugu, turi būti numatytos ir pažymėtos saugos plane sutartiniais ženklais, o konkrečiose vietose trasoje – lentelėmis, su užrašu „PAVOJINGA VIETA“. Šios vietos privalo būti aptvertos „STOP“ juosta taip, kaip numatyta saugos plane pagal pavyzdinę trasų tvėrimo schemą ([pav. Nr.5](#)), o viešosios tvarkos ir apsaugos pareigūnai privalo užtikrinti, kad žiūrovai į jas nepatektų arba būtų iš jų pašalinti iki pirmo saugos automobilio pasirodymo. Žiūrovams turi būti draudžiama vaikščioti po greičio trasą po pirmo saugos automobilio pasirodymo. Saugumo instrukcijos turi būti iškabintos prie visų greičio ruožų teritorijoje esančių gyvenamųjų namų, bei platinamos pagrindinėse žiūrovų įėjimo ar įvažiavimo vietose. Greičio ruožai turi būti išdėstyti taip, kad žiūrovai galėtų saugiai ir netrukdydami varžybų dalyviams bei aptarnaujančiam personalui patekti iš vieno ruožo į kitą.

4.3. Informacija žiūrovams. Informaciniuose leidiniuose, skirtuose žiūrovams privalo būti pateikta informacija apie elgesio taisyklės stebint automobilį sporto varžybas ir žiūrovų atsakomybę. Žiūrovų elgesio taisyklėse privalo būti nurodyta:

- Automobilių sportas pavojingas gyvybei;

- Žiūrovai privalo griežtai laikytis policijos, saugos darbuotojų, teisėjų ir kitų oficialių asmenų nurodymų;

- Visada stovėkite tik saugiu atstumu nuo trasos. Atminkite – automobilis gali „išskristi“ iš trasos akimirksniu ir netikėtai;

- Numatykite vietą, į kurią galima būtų greitai ir saugiai pasitraukti, net jeigu Jūs ir manote, kad stovite saugiu atstumu nuo trasos;
- Nestovėkite nosisukę nuo trasos, kuria važiuoja sportiniai automobiliai;
- Niekada nestovėkite išorinėje trasos dalyje arba už tramplino. Būti posūkio „viduje“ taip pat nesaugu, ypač pavojingi pirmi 50-70 metrų iškart po posūkio ir po tramplino abejose kelio pusėse;
- Nestovėkite žemiau kelio lygio;
- Nevaikščiokite trasa. Ekipažai startuoja vienos arba dviejų minučių intervalu, todėl dėl dulkių kamuolių galite nepastebėti už pravažiavusio automobilio dar vieno atskubančio ekipažo. Lenkimas greičio ruožuose ne toks, kaip gali atrodyti;
- Žiūrovai ir gyventojai, varžybų metu jokia būdu nepalikite vaikų be priežiūros, nes kitaip galite visą gyvenimą kaltinti save;
- Žiūrovai ir gyventojai – varžybų metu prižiūrėkite naminius gyvūnus;
- Jeigu varžybų metu nėra numatyta suderintų žiūrovų zonų, stebėti varžybas ir parkuoti automobilius galima tik gavus žemės savininko sutikimą;
- Netrypkite gyventojų pasėlių, jokia būdu nestatykite automobilių pasėlių plotuose;
- Jokia būdu nestatykite automobilių prie gyventojų namų ar jų kiemuose;
- Greičio ruožus saugančių asmenų dėmesiui – saugodamas kitus, neužmirškite savisaugos;
- Kiekvienas asmuo, savavališkai patekęs už apsauginės juostos ar stovintis pavojinguose trasos vietose, nevykdantis organizatoriaus nurodymų, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.
- Pasibaigus rungčiai trasa atidaroma, kai pravažiuoja saugos automobilis su žalia arba šachmatine vėliava ir žalios spalvos žybciojančiais švyturėliais.
- Informacijoje žiūrovams taip pat privalo būti pateikta pavojingų ruožų iliustracija ([Pav. Nr.5](#))
- Vadovaujantis Kūno kultūros ir sporto įstatymo VI skyriaus 42 str. nuostatomis, sporto varžybų ir renginių organizatoriai atsako už sportininkų, sporto specialistų, sporto mėgėjų ir žiūrovų saugumą sporto varžybų ar renginių metu. Per renginį ar varžybas sporto mėgėjams ir žiūrovams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su varžybų saugumo reikalavimais. Jeigu sporto mėgėjai, žiūrovai nesilaiko nustatytų varžybų saugumo reikalavimų ir viešosios tvarkos taisyklių, organizatorius už žiūrovo patirtą ir (ar) kitiems sukeltą žalą neatsako. Per renginį ar varžybas sporto varžybų ir renginių organizatoriams gali talkinti savanoriai.

5. Teisėjų postai.

5.1. Bendrosios nuostatos. Visi GR trasoje esantys postai privalo turėti radijo ryšį su kitais greičio ruožo postais, o startas -su trasos saugumo viršininku, varžybų vadovu ir vyr. gydytoju. Bet kuriame poste negali būti mažiau kaip du teisėjai, dėvintys nustatytą identifikacinę aprangą. Vienas iš teisėjų skiriamas vyresniuoju.

5.2. Saugumo priemonių ir tarnybų išdėstymas.

Starto postuose:

- Du gesintuvai, ne mažiau 4kg talpos;

- Radijo ryšio įranga;
- Ne mažiau kaip vienas GMP automobilis, skirtas intervencijai – evakuacijai;
- 1 PGT automobilis su gelbėjimo įranga.

Šie automobiliai turi būti pastatyti už starto posto, gerai matomoje vietoje, ne didesniu kaip 100 metrų atstumu nuo starto ir kad turėtų laisvą išvažiavimą. Starto vieta turi būti pakeista, jei to reikia, kad būtų galima teisingai pastatyti šiuos automobilius.

Tarpiniuose radijo ryšio postuose:

- Radijo ryšio įranga;
- Du gesintuvai, ne mažiau 4 kg talpos;
- GMP automobilis, skirtas intervencijai/ evakuacijai, jei atstumas nuo artimiausios GMP tarnybos viršija 15 km.

Finišo –Stop postuose:

- Radijo ryšio įranga;
- Du gesintuvai, ne mažiau 4 kg talpos.

6. Intervenciniai ir evakuaciniai maršrutai.

6.1. Visos gelbėjimo operacijos, reikalaujančios medicinos ir gelbėjimo tarnybų išsiuntimo yra inicijuojamos greičio ruožo saugumo viršininko, informavus Varžybų vadovą ir vyr. gydytoją.

6.2. Visi intervenciniai ir evakuaciniai keliai turi būti suplanuoti kiekviename greičio ruože ir aiškiai pavaizduoti saugos plane (žemėlapiai arba schema).

6.3. Nesvarbu ar evakuacija vykdoma žeme ar oru, sužeistieji, reikalaujantys intensyvios priežiūros, į ligoninę turi būti lydimi gaivinti patyrusio gydytojo. Netoli trasos esančios ligoninės turi būti informuotos ir būti pasirengusios priimti nukentėjusiuosius.

6.4. Atvykimo laikas į incidento vietą neturi viršyti 10 min., o evakuacijos laikas iki ligoninės neturi viršyti 60 min.

7. Medicinos tarnyba.

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius, sudėtis ir aparatūros komplektacija nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete, tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip:

- automobilių ralio sprinto varžybose: 1 brigada kiekvieno greičio ruožo starte, jei atstumas nuo GR starto iki bet kurio taško neviršija 15 km. Priešingu atveju reikalingi papildomos medikų brigados, kurios statomos tarpiniuose ryšio postuose. Be to, yra privalomas bent viena papildoma Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada, dirbant tik pagal varžybų vyr. gydytojo nurodymus.

7.1 Vyriausiasis varžybų gydytojas: jo kandidatūra privalo būti suderinta su LASF SVOK. Jo pavardė ir kontaktai privalo būti nurodyti varžybų papildomuose nuostatuose. Varžybų vyr. gydytojas ruošia medicininės pagalbos planą, derindamas su Varžybų Vadovu, ir veikia pagal trasos saugumo viršininko įgaliojimus. Super sprinto varžybose vyriausio gydytojo pareigas gali eiti medicinos pagalbos brigados narys.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti jo nurodymus. Ralio sprinto trasoje vyr. gydytojo darbo planas nurodomas saugos plane. Vyr. gydytoją laikinai gali pavaduoti padėjėjas, kurio kandidatūra turi būti suderinta su SVOK, o pavardė ir kontaktai įtraukti į Papildomus varžybų nuostatus. Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Jis paskirsto užduotis visiems medicinos pagalbos brigadoms išstato jas GR starto vietose ir tarpiniuose ryšio postuose. Ilguose greičio ruožuose (daugiau kaip 15 km.), neskaitant starto, šie automobiliai yra išdėstomi radijo ryšio postuose kas 5–10 km. Šie postai privalo būti pažymėti atitinkamais ženklais trasoje ir kelio knygoje. Vyr. gydytojas koordinuoja visų medikų brigadų veiksmus viso ralio sprinto ir super sprinto metu. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir perspėti jas dėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą gabenti nukentėjusį asmenį. Įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas, vadovaujasi saugos plano priedu Nr.8,23., skubiai iškviečia papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą ir skubiai vyksta į įvykio vietą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPĮ, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateiktia informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Ralio metu privalo būti bent viena Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada

su mobiliu telefoniniu ryšiu, kurios pareiga – atvykti į nelaimingo atsitikimo vietą bet kuriame greičio ruože. Šis brigada yra tiesiogiai pavaldi varžybų vyr. gydytojui, kuris ir koordinuoja ekipažo budėjimo vietą, judėjimo grafiką ir kitus veiksmus.

Jokių lenktynių GR po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

8. Priešgaisrinės pagalbos organizavimas.

8.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip kuo greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

8.2. Įranga trasos postuose

Uždarų trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose privalo būti ne mažiau kaip du nešiojami gesintuvai po 4 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

Be to šalia starto gali būti greitaeigės transporto priemonės su gelbėjimo įranga ir nemažiau kaip dviem kvalifikuotais atlikti gelbėjimo darbus asmenimis, pasirengusios bet kuriuo metu išvykti į avarijos vietą trasoje.

8.3. Įranga kuro pildymo zonose: Kuro pildymo zonose turi būti bent du 6 kg gesintuvai vienai zonai. Draudžiama kurą sandėliuoti aikštelėse, jei tai nenumatyta konkrečių varžybų taisyklėse. Privalomas apklotas, skirtas ugnies slopinimui. Šiose zonose gali būti tik teisėjai, atliekantys savo pareigas ir varžybų dalyvius aptarnaujantys mechanikai. Žiūrovai privalo būti saugiu atstumu nuo atliekamų darbų vietos, todėl būtina šių zonų perimetrą aptverti „STOP“ juosta.

8.4. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

9. Žiniasklaidos atstovų saugumo instrukcija

Visi akredituoti varžybose žiniasklaidos atstovai (žurnalistai, fotoreporteriai, TV operatoriai ir kt.) varžybų metu privalo dėvėti savo arba organizatoriaus išduotas ryškiaspalves (rekomenduotina žalias) FOTO/TV liemenes su identifikaciniu numeriu ir turėti akreditavimo korteles. Už aptvėrimo „stop“ juosta ar tvora ribos leidžiama būti tik specialiai pažymėtose „PRESS“ ženklų vietose. Visais kitais atvejais galima fotografuoti ar filmuoti tik iš bendrų žiūrovų zonų, laikantis saugumo taisyklių.

Visi žiniasklaidos atstovai, gaudami akreditaciją, pasirašo asmeninės atsakomybės patvirtinimą. Spaudos konferencijos metu jiems pateikiama visa išsami informacija apie varžybas.

Visi žiniasklaidos atstovai privalo klausyti organizatorių, varžybų oficialių asmenų, teisėjų, policijos ir apsaugos pareigūnų teisėtų reikalavimų ir nurodymų.

Kiekvienas asmuo, savarankiškai patekęs už apsauginės juostos, ar įžengęs į pavojingą/draudžiamą zoną, pats atsako už savo saugumą, sveikatą ir gyvybę.

XVI. TEISĖJŲ IR PAREIGŪNŲ APRANGA

Organizatoriai turi užtikrinti, jog teisėjai ir kiti pareigūnai, vykdydami savo pareigas, neatsidurtų pavojuje ir būtų supažindinti su saugumo instrukcijomis. Visi trasoje dirbantys asmenys privalo vilkėti identifikuojančias liemenes. Rekomenduojamos spalvos:

- Saugumo pareigūnai – oranžinė;
- Saugumo teisėjai – oranžinė su balta juosta ir tekstu;
- Žiniasklaida – žalia su identifikaciniu numeriu;
- GR saugumo viršininkai – raudona su tekstu;
- Postų vyresnieji teisėjai – mėlyna su balta juosta ir tekstu;
- Teisėjas ryšiams su dalyviais – raudona su tekstu;
- Medikai – raudona su šviesą atspindinčiomis juostomis ir užrašu;
- Techniniai teisėjai – juoda.
- GR ryšio postų teisėjas – ryškiai geltona su ženklu.

Pavyzdinis perspėjimas apie vykstančias varžybas ir įvažiavimo pavojų. Matmenys: trikampio kraštinės ilgis ne mažiau 200mm. ([Pavyzdys Nr.7](#))

XVII. MEDICININĖ TARNYBA

1. Bendroji dalis:

1.1 Visose oficialiose Lietuvoje vykstančiose automobilių sporto varžybose teikiama medicininė pagalba turi atitikti šio priedo reikalavimus, bei Lietuvos Respublikoje galiojančius teisinius aktus.

2. Pagrindiniai medicinos tarnybos elementai

2.1 Vyriausiasis varžybų gydytojas: jo kandidatūra privalo būti suderinta su LASF SVOK. Jo pavardė ir kontaktai privalo būti nurodyti varžybų papildomuose nuostatuose. Varžybų vyr. gydytojas ruošia medicininės pagalbos planą, derindamas su Varžybų Vadovu, ir veikia pagal trasos saugumo viršininko įgaliojimus.

Vyriausio varžybų gydytojo pareigos ir funkcijos. Jis yra atsakingas už jam pavaldžių darbuotojų komandos komplektavimą, gelbėjimo darbų bei evakuacijos organizavimą ir eigą. Visi medikai ir paramedikai, nepriklausomai tiesioginį ar netiesioginį darbą atliekantys varžybose, turi vykdyti jonurodymus.

Išskyrus ypatingas aplinkybes, lenktynių ir prieš jas vykstančių treniruočių metu, uždaroje trasoje vyriausiasis gydytojas turi būti lenktynių štabe. Ralio trasoje vyr. gydytojo darbo planas nurodomas saugos plane. Vyr. gydytoją laikinai gali pavaduoti padėjėjas, kurio kandidatūra turi būti suderinta su SVOK, o pavardė ir kontaktai įtraukti į Papildomus varžybų nuostatus. Visais atvejais turi būti numatyta galimybė susisiekti su Vyriausiuoju gydytoju. Organizatoriai įsipareigoja jį aprūpinti visa reikalinga ryšio palaikymo įranga. Jis paskirsto užduotis visoms medicinos pagalbos brigadoms, išsto juos GR starto vietose ir tarpiniuose ryšio postuose. Ilguose greičio ruožuose (daugiau kaip 15 km.), neskaitant starto, šios brigados yra išdėstomos radijo ryšio postuose kas 5–10 km. Šie postai privalo būti pažymėti atitinkamais ženklais trasoje ir kelio knygoje. Vyr. gydytojas koordinuoja visų medikų brigadų veiksmus viso ralio metu. Prieš varžybas vyr. gydytojas turi numatyti ligonines, į kurias bus vykdoma evakuacija, ir perspėja jasdėl galimo nukentėjusių asmenų pristatymo. Vyr. gydytojas nurodo medicininės pagalbos ekipažui į kokią gydymo įstaigą gabenti nukentėjusį asmenį įvykus avarijai, kai reikalinga skubi medicininė pagalba, vyr. gydytojas koordinuoja medicinos tarnybų darbą ir evakuacijos organizavimą ir eigą. Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose), kai yra keletas ar daugiau nukentėjusių asmenų, vyr. gydytojas, vadovaudamasis saugos plano priedu Nr.8.23 privalo skubiai iškviesti papildomas medikų brigadas pagal iš anksto numatytą planą. Atvejais, kai trasoje budinčiam GMP automobiliui reikia sužeistuosius evakuoti į gydymo įstaigą, vyr. gydytojas atsako už operatyvų kito GMP ekipažo atvykimą į dislokacijos vietą, kad būtų galima tęsti varžybas. Jei saugos plane yra numatyti keli evakuacijos maršrutai, vyr. gydytojas, įvertinęs visas aplinkybes, priima sprendimą dėl maršruto pasirinkimo.

Vyr. gydytojas palaiko ryšį su ASPI, į kurią yra nugabentas nukentėjęs asmuo (-ys)

ir pateiktia informaciją apie jo/jų patirtas traumas ir sveikatos būklę Varžybų vadovui.

Ralio metu privalo būti bent viena Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada, su mobiliu telefoniniu ryšiu, kurios pareiga – atvykti į nelaimingo atsitikimo vietą bet kuriame greičio ruože. Ši brigada yra tiesiogiai pavaldi varžybų vyr. gydytojui, kuris ir koordinuoja brigados budėjimo vietą, judėjimo grafiką ir kitus veiksmus.

2.2. Personalas trasoje:

2.2.1. Medicininės tarnybos uždaviniai: Suteikti skubią medicininę pagalbą sužalojimų atvejais, , bei esant reikalui evakuoti juos į artimiausią, saugos plane numatytą gydymo įstaigą. (Reglamento priedas Nr.3.1.)

2.2.2. Trasoje budinčios medicinos pagalbos brigados:

Vyriausiasis gydytojas turi numatyti visų trasoje budinčių medicinos pagalbos brigadų sudėtis ir reikiamos įrangos komplektaciją, kad būtų suteiktiabūtinoji medicinos pagalba varžybų dalyviams ir/ar žiūrovams:

- gydytojas - asmuo, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją ir teisės aktų nustatyta tvarka turintis teisę bei mokantis teikti būtinąją medicinos pagalbą ir gaivinti pacientus nelaimingo atsitikimo metu.

- skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas – asmuo, turintis galiojančią slaugos praktikos licenciją ir teisės aktų nustatyta tvarka gali ir mokantis teikti skubią mediciną pagalbą. - paramedikas - tai ikistacionarinės pagalbos teikimo specialistas, atliekantis darbą sveikatos priežiūros specialisto priežiūroje arba dirbantis savarankiškai, įvykus nelaimingam atsitikimui įvairiose rizikos faktorių turinčiose situacijose, tokiose kaip ūmių būklių, traumų, pavojingų aplinkos veiksnių atvejai, bei iškilus pavojui dėl žmogaus gyvybės. Vairuotojas – paramedikas - tai ikistacionarinės pagalbos teikimo specialistas, atliekantis darbą sveikatos priežiūros specialisto priežiūroje arba dirbantis savarankiškai, įvykus nelaimingam atsitikimui įvairiose rizikos faktorių turinčiose situacijose, tokiose kaip ūmių būklių, traumų, pavojingų aplinkos veiksnių atvejai, bei iškilus pavojui dėl žmogaus gyvybės ir turintis galiojantį vairuotojo pažymėjimą.

- 2.3. Greitosios medicininės pagalbos brigada:

2.3.1 GMP brigada: Personalas ir automobilis atitinkantys LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

2.3.2. Intervencinė brigada – tai automobiliai, aprūpinti atitinkama įranga, suderinti su varžybų vyr. gydytoju, ekipažą sudaro du skubios medicinos pagalbos slaugos specialistai arba paramedikai ir vairuotojas - paramedikas . Šių automobilių užduotis – kuo greičiau atvykti į įvykio vietą ir teikti pirmąją būtiną pagalbą nukentėjusiems iki atvyks GMP brigada.

2.3.3. Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada (reanimobilis) – Personalas ir automobilis, atitinkantys LR teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Jie tiesiogiai pavaldūs varžybų vyr. gydytojui ir vykdo tik jo nurodymus.

2.3.4. Sraigtasparnis su medicinine įranga – rekomenduojamas , bet , jei jis yra numatytas , jis turi vadovautis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu ir turi būti aprūpintas stacionariais neštuvais. Sraigtasparnyje būtinai turi būti gydytojas ir/ar patyręs paramedikas. Varžybų metu šis sraigtasparnis negali būti naudojamas jokiems kitiems tikslams , išskyrus med. pagalbos suteikimą ir sužeistųjų evakuaciją. Sraigtasparnio buvimas nepakeičia evakuacijos galimybės greitosios pagalbos automobiliais. Tai sprendžia varžybų vyriausias gydytojas.

2.4 Svarbiausi reikalavimai

Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą tikslus medicininės pagalbos brigadų skaičius nustatomas ir suderinamas tvirtinant konkrečių varžybų Saugos planą SVO komitete , tačiau medicininės pagalbos brigadų skaičius negali būti mažesnis kaip:

- kroso ir ralio–kroso varžybose: 2 brigados – Intervencinė ir Intervencinė ir/ar Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada;

- žiedinėse lenktynėse: 2 brigados , viena iš jų Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada;
- automobilių ralio, super sprinto, ralio sprinto varžybose: 1 brigada (Intervencinė ar GMP brigada) kiekvieno greičio ruožo starte, jei atstumas nuo GR starto iki bet kurio taško neviršija 15 km. Priešingu atveju reikalingi papildomos Intervencinės brigados, kurios statomose tarpiniuose ryšio postuose. Be to, yra privaloma bent viena papildoma Pažangaus gyvybės palaikymo (gyvybinių funkcijų atstatymo (C tipo)) brigada , dirbanti tik pagal varžybų vyr. gydytojo nurodymus.
- „Drift“o“ varžybose: 1 brigada ;
- „Drago“ lenktynėse: 1 brigada ;
- Greituminio slalomo ir kalnų lenktynėse: 1 brigada ;

Būtina atsižvelgti į tai, kad atvykimas į nelaimės vietą netruktų daugiau 10 minučių , o evakuacija į artimiausią numatytą ligoninę netruktų daugiau 60 minučių, nepriklausomai nuo to, ar tai vykdoma automobiliu ar sraigtasparniu.

Jokių lenktynių uždaroje trasoje ar atskirų ralio greičio ruožų negalima pradėti vykdyti, o po pertraukos negalima tęsti, kol neužtikrinama medicininė pagalba.

2.5. Ryšio priemonės: Visose lenktynėse vyriausiajam gydytojui turi būti suteikta galimybė palaikyti ryšį su visomis medicinos pagalbą teikiančiomis ir gelbėjimo tarnybomis naudojantis bendru, ar specialiai tam skirtu radijo ryšio tinklu.

2.6. Administraciniai veiksmai: visais atvejais, norint sudaryti gelbėjimo planą, numatantį ir pasiruošimą rimtiems incidentams, kurie viršija medicinos tarnybos galimybes trasoje ir už jos, būtina užmegzti ryšį su vietinės valdžios atitinkamomis institucijomis arba nepavykus – su privačia organizacija.

Kiekvienoms varžyboms turi būti sudarytas saugos planas su išsamia informacija apie gelbėjimo tarnybų išdėstymą, pagalbos suteikimo instrukcijos ,intervencijos į trasą bei evakuacijos maršrutai į ligonines.,

Pasirinktas ligonines reikia apie tai informuoti raštu ne vėliau kaip likus 16 dienų iki varžybų pradžios.

2.7. Medicininė pagalba žiūrovams: Ji taip pat turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančius teisinius aktus. Net ir tuo atveju, kai žiūrovams skirtą medicinos pagalbą teikia ne ta pati organizacija, kuri rūpinasi pagalba trasoje, medicinos pagalbos teikimui vadovauja varžybų vyriausias gydytojas. Nė vienas greitosios med. pagalbos automobilis negali varžybų metu išvažiuoti į trasą be vyr. gydytojo ar kitų oficialių asmenų, tiesiogiai atsakingų už varžybų saugumą, leidimo.

3. Praktiniai nurodymai:.

3.1. Incidento trasoje atveju varžybų dalyviai privalo elgtis pagal saugos plano priedą Nr.8.18, su kuriuo turi būti supažindinti prieš varžybas. Automobilio vairuotojas , supratęs, kad pačiam be pašalinės pagalbos nepavyks evakuotis iš transporto priemonės, jei gali, turi apie tai pranešti aplinkiniams duodamas kokį nors ženklą (pvz., pakelti ranką);

3.2. Jei nuspręsta, kad vairuotojas patyrė rimtų sužeidimų ir reikalinga medikų ir/ar gelbėtojų pagalba, incidento vietoje esantys trasos teisėjai ar saugos pareigūnai apie tai turi pranešti radijo arba telefoniniu ryšiu į varžybų štabą - uždaroje trasoje, o ralyje – GR saugumo viršininkui.

Tolimesni teisėjų, oficialių asmenų ir kitų pareigūnų veiksmai nurodyti saugos plano priede, su kuriuo jie turi būti supažindinti prieš varžybas.

Nelaimingo atsitikimo atveju (įvykus avarijai, kurios metu nukentėjo asmenys, nedalyvaujantys varžybose) trasos teisėjai vadovaujasis saugos plano priedu Nr. 8.23, saugos pareigūnai ir jokie kiti asmenys neturi teisės savarankiškai patys vieni ištraukti vairuotojo iš automobilio (išskyrus gaisro ar kito realaus pavojaus atvejus), bet privalo jam suteikti pagalbą, laukiant medikų ir/ar gelbėtojų tarnybos atvykimo.

3.3. Visas gelbėjimo operacijas, kur reikalingos greitosios medicininės pagalbos mašinos, galima pradėti tik leidus Varžybų Vadovui arba trasos saugumo viršininkui. Automobilių ralio varžybose - nusprendus greičio ruožo saugumo viršininkui. Nukentėjusio dalyvio evakuacija turi būti vykdoma iš anksto žinant evakuacijos maršrutą ir artimiausią ligoninę. Leidimą evakuacijai duoda varžybų Vadovas, o ralio varžybose – greičio ruožo saugumo viršininkas, prieš tai suderinę su varžybų vyriausiu gydytoju.

XVIII. LIGONINIŲ, KURIOS TEIKIA STACIONARINES CHIRURGIJOS BEI REANIMACIJOS PASLAUGAS, SĄRAŠAS

Istaigos pavadinimas
Universitetinės
VšĮ VUL Santariškių klinikos
VšĮ Kauno medicinos universiteto klinikos
Respublikonės
VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė (GPUL)
VšĮ Kauno klinikinė ligoninė
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė
VšĮ VU Antakalnio ligoninė
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė
VšĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė
VšĮ Respublikinė Kauno ligoninė
VšĮ Klaipėdos respublikinė ligoninė
VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė (universitetinė)
VšĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė
Regioninės
VšĮ Jonavos ligoninė
VšĮ Kėdainių ligoninė
VšĮ Mažeikių ligoninė
VšĮ Utenos ligoninė
VšĮ Tauragės ligoninė
VšĮ Ukmergės ligoninė
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė
VšĮ Marijampolės ligoninė
VšĮ Radviliškio ligoninė
VšĮ Šilutės ligoninė
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė

Rajoninės
VšĮ Kretingos ligoninė
VšĮ Lazdijų ligoninė
VšĮ Pasvalio ligoninė
VšĮ Radviliškio ligoninė
VšĮ Raseinių ligoninė
VšĮ Rokiškio ligoninė
VšĮ Šalčininkų raj. Ligoninė
VšĮ Švenčionių raj. Ligoninė
VšĮ Trakų ligoninė
VšĮ Vilkaviškio ligoninė
VšĮ Visagino ligoninė
VšĮ Anykščių raj. sav. Ligoninė
VšĮ Joniškio ligoninė
VšĮ Šakių ligoninė
VšĮ Biržų ligoninė
VšĮ Druskininkų ligoninė
VšĮ Elektrėnų ligoninė
VšĮ Jurbarko ligoninė
VšĮ Kelmės ligoninė
VšĮ Plungės raj. Ligoninė
VšĮ Varėnos ligoninė

XIX. PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO TARNYBA

1. Bendroji dalis:

1.1 Visose Lietuvoje vykstančiose oficialiose automobilių sporto varžybose teikiama priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pagalba turi atitikti šio priedo reikalavimus bei Lietuvos Respublikoje galiojančius teisinius aktus.

2. Objektas:

2.1. Gelbėjimo tarnybos – tai greitaeigės transporto priemonės, aprūpintos įranga, skirta išlaisvinti iš transporto priemonės į avariją patekusį vairuotoją, kuris negali savarankiškai išlipti iš automobilio arba užgesinti gaisrą, kilusį trasoje, aptarnavimo zonose ar serviso bei dalyvių parkuose. Atsižvelgiant į trasos ilgį ir sudėtingumą, tikslus gelbėjimo brigadų skaičius nustatomas tvirtinant varžybų Saugos planą SVO komitete.

2.2. Techninė pagalba

Nelaimės atveju, kai vairuotojas įstringa automobilyje, dažnai gelbėjimo brigadai reikalinga papildoma techninė informacija iš komandos aptarnaujančio personalo. Tokiu atveju komandos vadovas turi asmeniškai atvykti į lenktynių Štabą. Jei komandos personalo dalyvavimas gelbėjimo operacijoje yra būtinas, varžybų Vadovas įpareigoja juos, lydint palydos automobiliui, vykti į incidento vietą ir dirbti vadovaujant trasos saugumo viršininkui. Visų kitų pagalbos tarnybų pasirodymas trasoje yra griežtai draudžiamas.

3. Gelbėjimo įrankiai:

Gelbėjimo mašinų įranga, gelbėtojų ekipiruotė ir gelbėjimo darbai privalo atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančius normatyvinius reikalavimus.

4. Priešgaisrinės pagalbos organizavimas .

4.1. Priešgaisrinės pagalbos planas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

Numatyti kaip kuo greičiau galima būtų pasiekti avarijos vietą ir apsaugoti vairuotoją;

Numatyti priemones, kurios reikalingos visiškam ugnies užgesinimui ir vairuotojo išlaisvinimui. Intervencija į trasą ir evakuacija iš jos vykdoma tik iš anksto saugos plane numatytais maršrutais.

4.2. Efektyviausia ir patogiausia priešgaisrinė ir gelbėjimo pagalba organizuojama dviem etapais. Nors įranga ir metodai gali skirtis priklausomai nuo skirtingų trasų, tačiau pagalba numatyta 1-ame ir 2-ame etapuose turi būti atliekama:

4.2.1 Pirminė pagalba: kaip įmanoma skubiau po autoįvykio pradžios bent du specialistai. apmokyti dirbti su nešiojamais gesintuvais, turi pasiekti trasos atkarpoje įvykusios avarijos vietą ir tam pritaikytomis priemonėmis užgesinti ugnį automobilio salone. Pirminės pagalbos tikslas – sudaryti visas sąlygas išgelbėti vairuotoją.

4.2.2 Antrinė pagalba: per kiek įmanoma mažesnį laiko tarpą nuo įvykio pradžios į avarijos vietą turi atvykti mobili transporto priemonė su įranga, skirta visiškai užgesinti gaisrą ar, įvykus sunkiai avarijai, išlaisvinti žmones iš sudaužyto automobilio. Žiedinių lenktynių, ralio, Drift'o, Drag'o, Kroso, Rali-kroso čempionatuose privaloma priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (PGT).

4.3. Įranga

4.3.1. Įranga trasos postuose

Uždarytą trasų starto zonoje ir visuose trasos postuose, o ralyje - greičio ruožų starto, finišo ir visuose ryšio postuose privalo būti ne mažiau kaip du nešiojami gesintuvai po 4 kg ir du specialistai (tai gali būti ir trasos teisėjai), apmokyti gesinti gaisrą. Rekomenduojamas apklotas, skirtas ugnies slopinimui.

Be to šalia starto turi būti greitaeigės transporto priemonės su gelbėjimo įranga ir nemažiau kaip dviem kvalifikuotais atlikti gelbėjimo darbus asmenimis, pasirengusios bet kuriuo metu išvykti į avarijos vietą trasoje.

4.3.2. Įranga kuro pildymo zonose: Kuro pildymo zonose turi būti bent du 6 kg gesintuvai vienai zonai. Draudžiama kurą sandėliuoti aikštelėse, jei tai nenumatyta konkrečių varžybų taisyklėse. Privalomas apklotas, skirtas ugnies slopinimui. Šiose zonose gali būti tik teisėjai, atliekantys savo pareigas ir varžybų dalyvius aptarnaujantys mechanikai. Žiūrovai privalo būti saugiu atstumu nuo atliekamų darbų vietos, todėl būtina šių zonų perimetrą aptverti „STOP“ juosta.

4.3.3. Įranga serviso ir dalyvių parkuose:

Parkuose ir aikštelėse, kuriomis naudojasi lenktyniaujantys automobiliai ar pagalbinės transporto priemonės, bei atliekami mechaniniai remonto darbai, turi būti pakankamas nešiojamų gesintuvų kiekis (ne mažiau kaip vienas 4 kg gesintuvas kas 50 m.), kuriuos būtų lengva pasiekti. Jie turi būti pažymėti ženklais raudona „F“ raidė 70 cm baltame apskritime su raudonu apvadu ir iškelti ne mažiau kaip 1,50 m aukštyje.

Kokios medžiagos dega	Gaisro klasė	Kuo geriausia gesinti
Mediena popierius, guma, tekstilė ir kitos kietosios anglėjančios medžiagos	A	Milteliais, vandeniu, putomis
Benzinas, dyzelinis kuras, tepalai, lakai, skiedikliai, besilydančios plastmasės ir kiti degūs skysčiai ir skystėjančios kietosios medžiagos	B	Milteliais, angliarūgšte, putomis
Vandenilis, acetilenas, gamtinės, suskystintos ir kitokios degios dujos	C	Milteliais, angliarūgšte
Kalis, natris, magnis ir kiti degūs metalai ir jų lydiniai	D	Specialiais milteliais
Elektros įrenginiai		Milteliais, angliarūgšte

4.3.4 Sportiniai automobiliai naudojantys kurą - bioetanolis privalo būti pažymėti lipduku (min matmenys 160 x 120 mm) mėlyname fone baltas užrašas E85 ([Pavyzdys Nr.6](#)). Raidės ir skaičių aukštis 80 mm, storis 14 mm. Lipdukai klijuojami ant automobilio kėbulo, virš galinės rato arkos (draudžiama klijuoti ant stiklo) ne toliau kaip 200 mm nuo arkos viršaus, abiejose automobilio pusėse. Organizatorius privalo Priešgaisrines gelbėjimo tarnybas informuoti apie tokių automobilių dalyvavimą varžybose. Tai turi būti numatyta sutartyje tarp organizatoriaus ir PGT.

XX. PAVYZDŽIAI

Pav. Nr 1 Kaip gesinti

KAIP GESINTI

NETEISINGAI

Gesinti ugnį reikia pavėjui

Gesinti reikia ne liepsną, o jos šaltinį

Gesinti reikia iš apačios į viršų

Bet, kai dega vamzdžiai ar komunikacijos, gesinti reikia nuo viršaus į apačią

Turint kelis gesintuvus, juos reikia naudoti vienu metu, o ne vieną po kito

Įsitikinkite, ar visiškai užgesinote ugnį

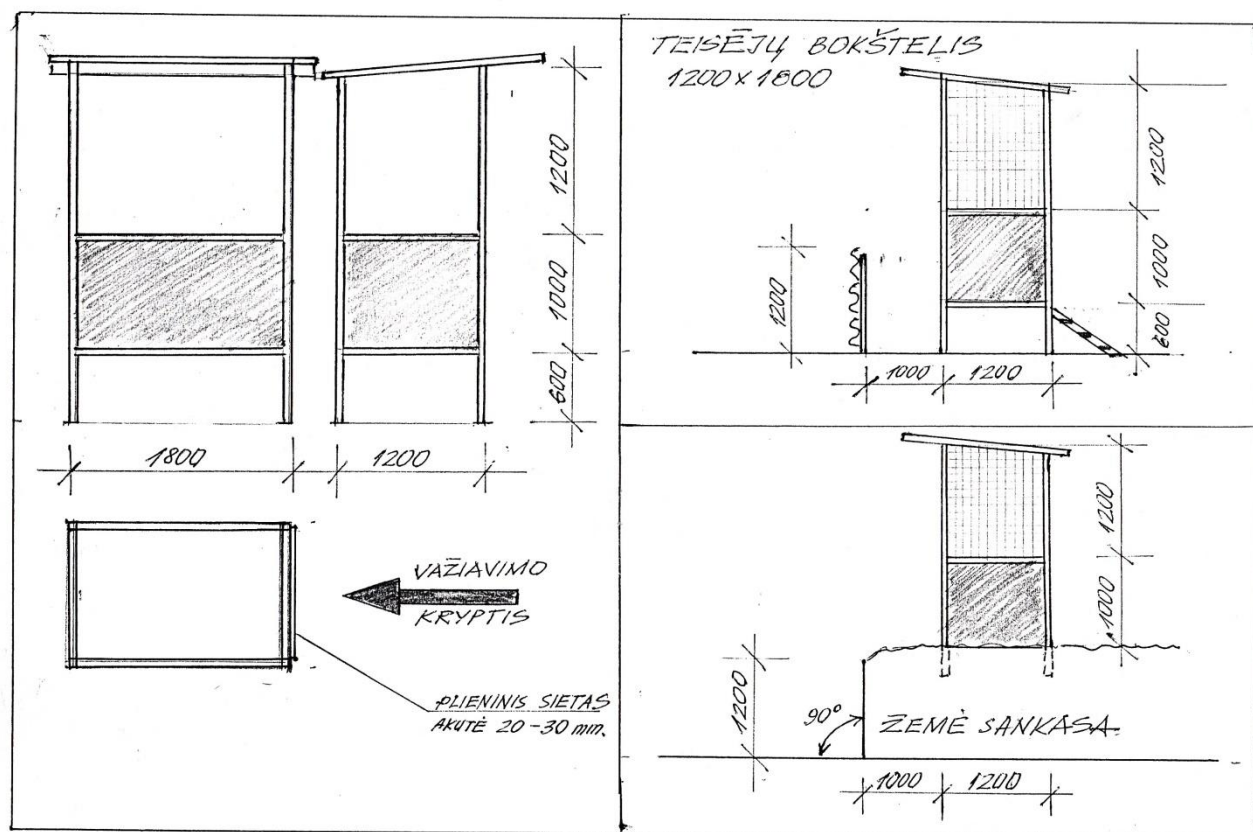

Panaudotų gesintuvų nedėkite į vietą, bet atiduokite į aptarnaujančią įmonę pakartotiniam užpildymui

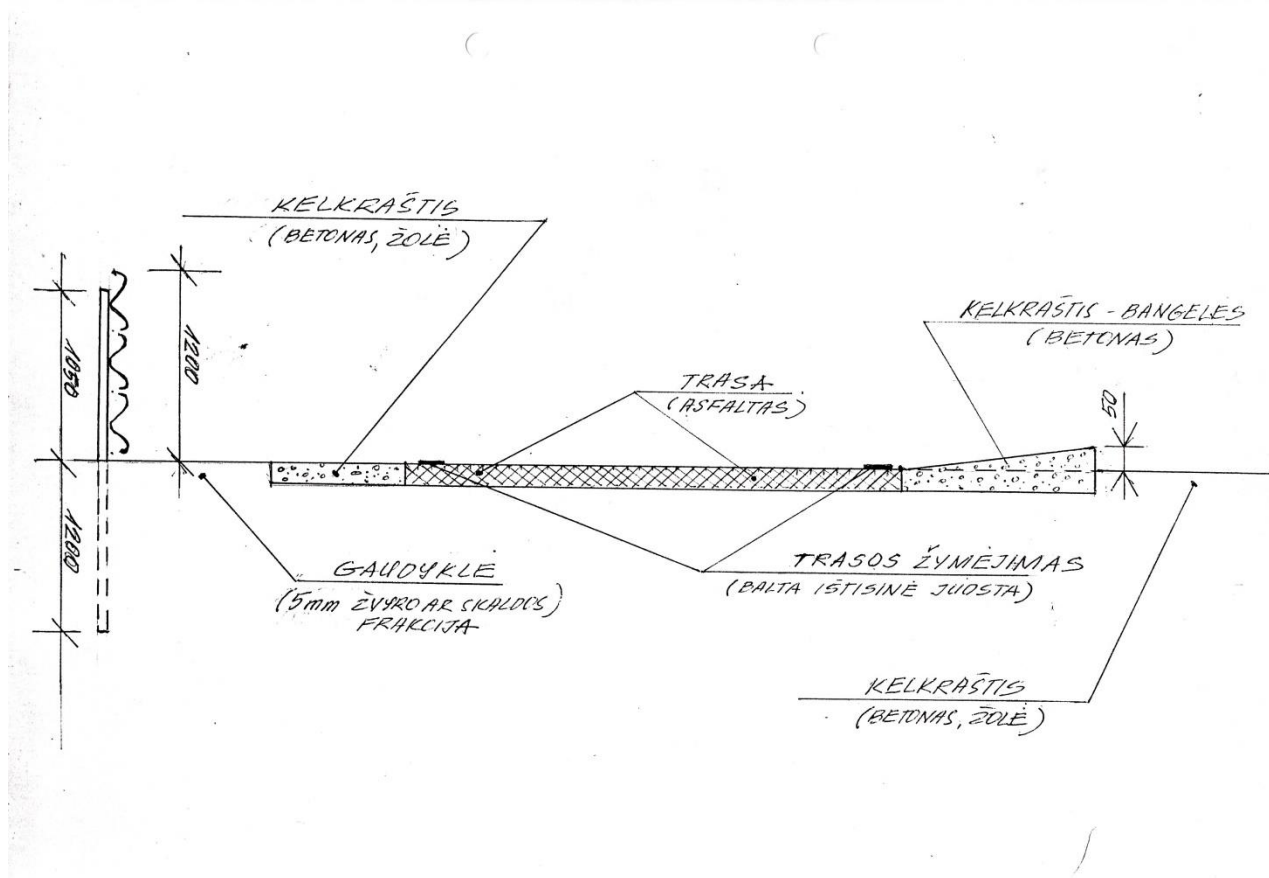
TEISINGAI

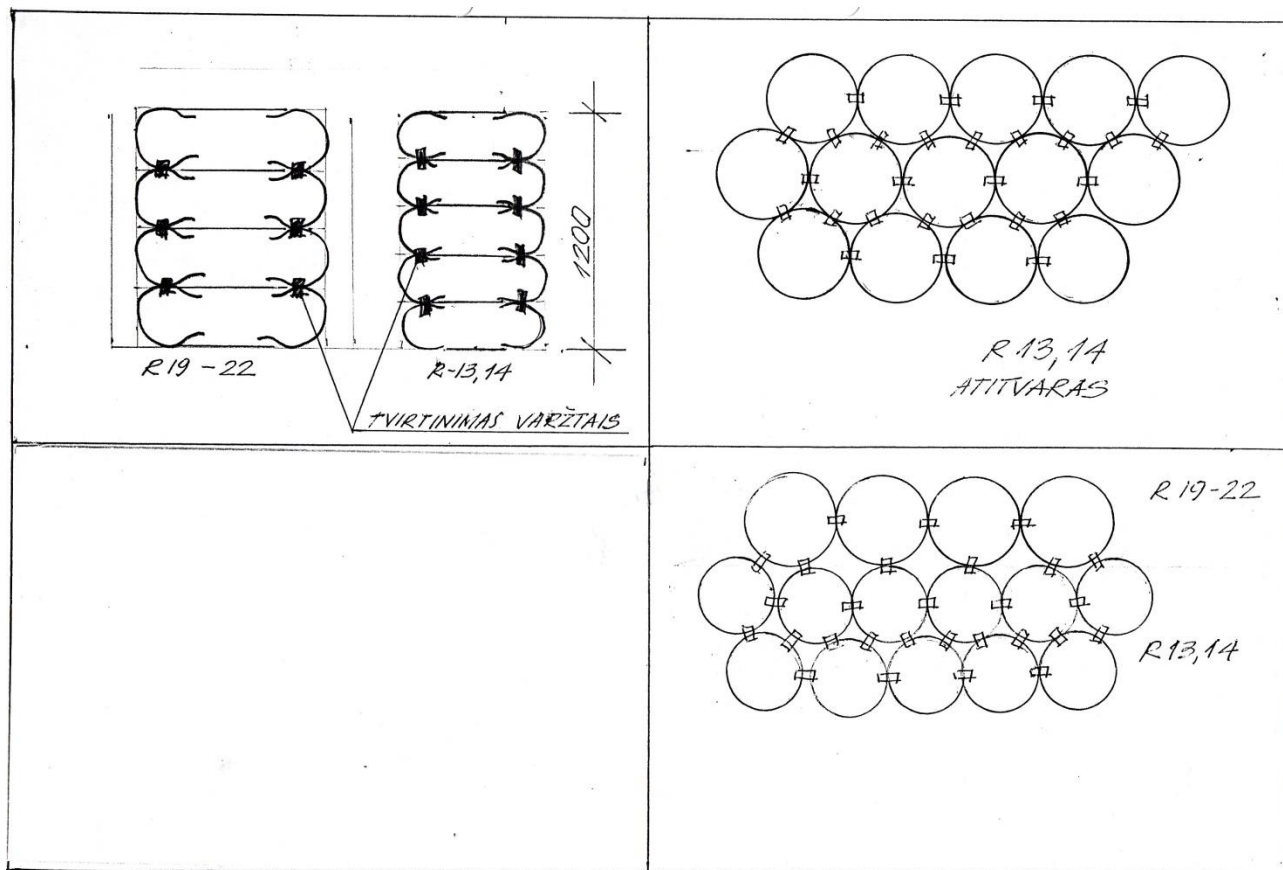
Pav. Nr.2 Teisėjų bukselio schema

Pav Nr.3 Trasos dangos schema

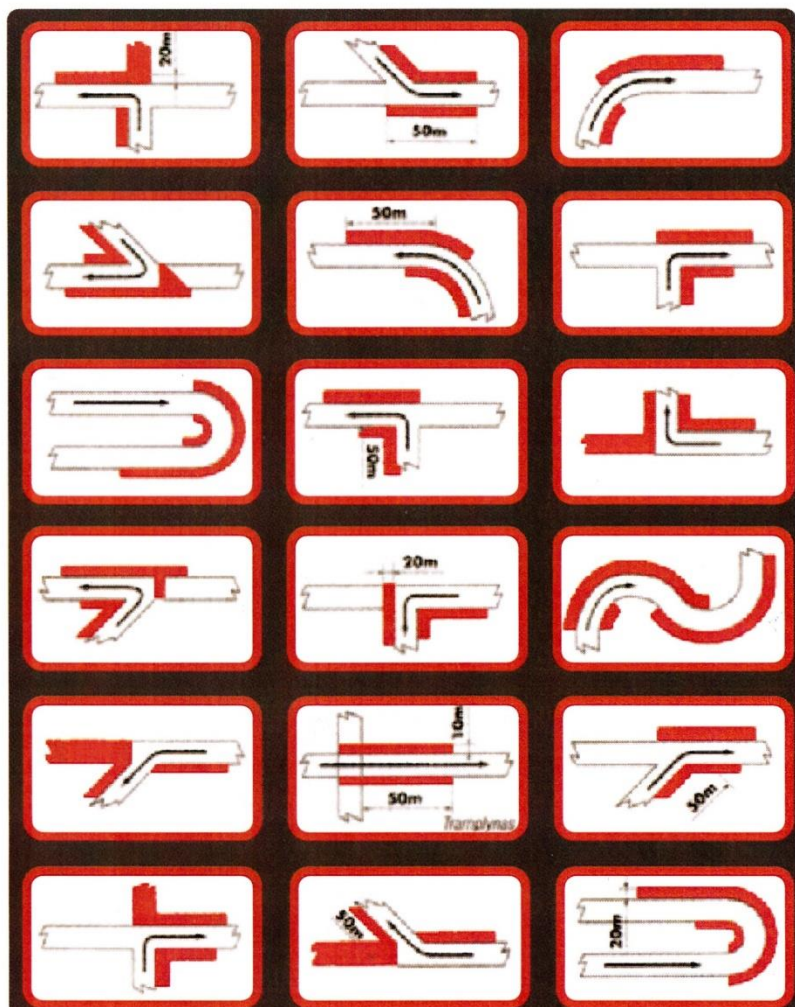
Pav. Nr.4 Padangų rišimo shema

Pav. Nr.5 Pavojingos trasos vietos

**Pavojingos
trasos
vietos,
kur
stovėti
draudžiama**

**Automobilių
sportas
pavoingas
gyvybei.
Būkite
atsargūs!**

Pav. Nr.6 Bioetanolio ženklėjimas

Lipduko min matmenys 160 x 120 mm, mėlyname fone baltas užrašas E85. Raidės ir skaičių aukštis 80 mm, storis 14 mm. Lipdukai klijuojami ant automobilio kėbulo, virš galinės rato arkos (draudžiama klijuoti ant stiklo) ne toliau kaip 200 mm nuo arkos viršaus, abiejose automobilio pusėse:

Pav. Nr.7 Įspėjamieji ženklai

Pav. Nr.8 Retarderių rekomenduojama schema

08 June 2005

CHICANES PROFILE'S - RECOMMENDATION

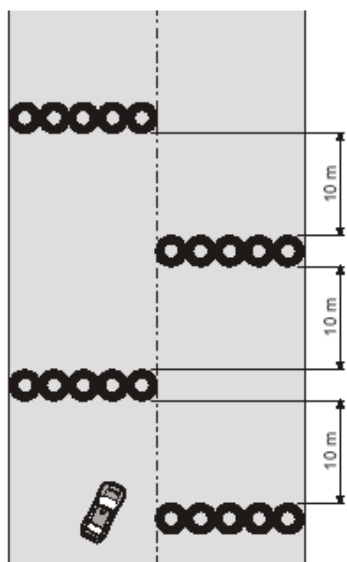

Fig. A

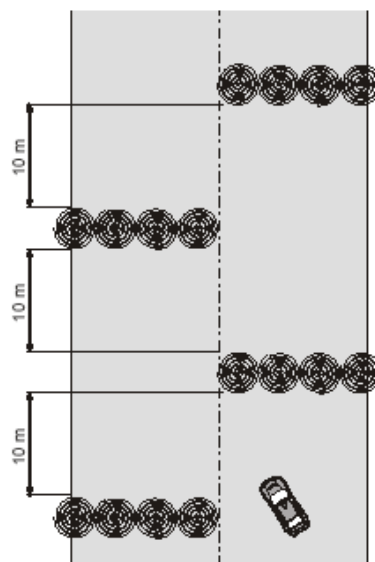

Fig. B

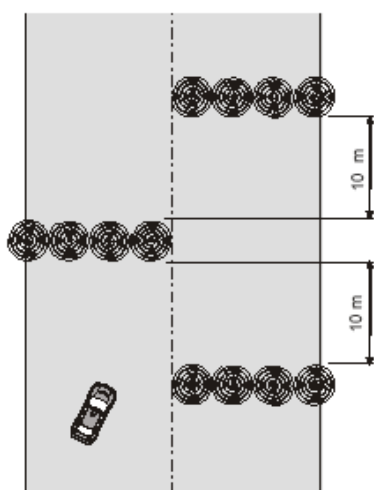

Fig. C

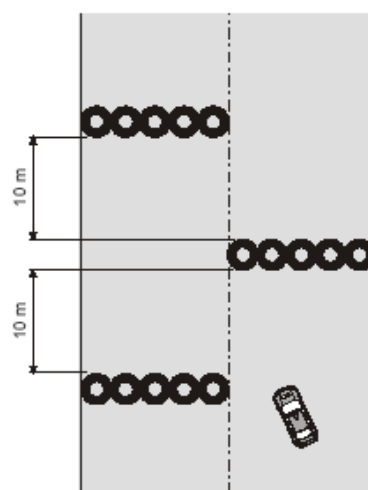

Fig. D

Jacek Bartoś - FIA WRC SAFETY